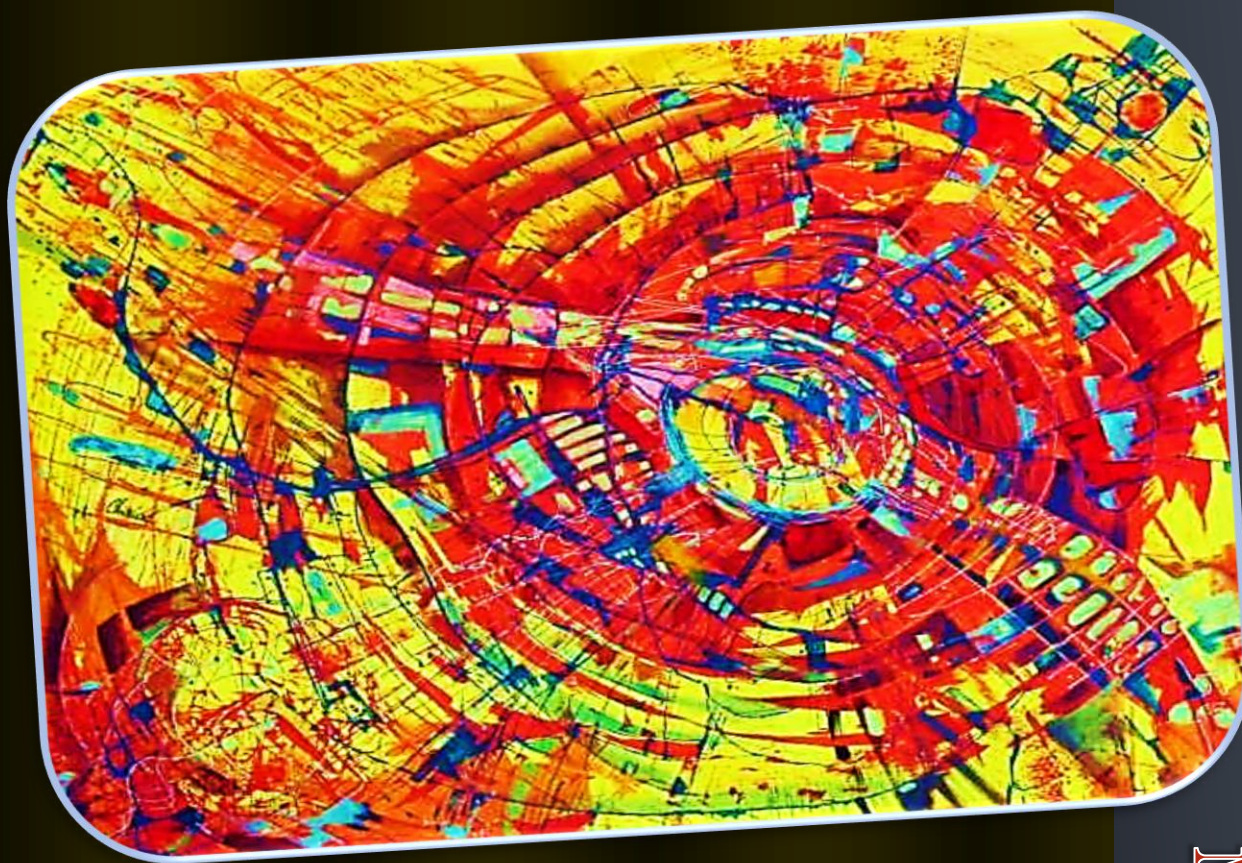


Πανελλήνιο Πνευματικό Κέντρο
«Ο ΦΙΛΩΝ»



ΤΕΧΝΗ

&

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Μάρτιος 2026

www.filonas.gr



Σημείωμα του Εκδότη

Η εποχή μας χαρακτηρίζεται από μια άνευ προηγουμένου επέκταση της επιστημονικής γνώσης. Οι ανακαλύψεις στη φυσική, στη βιοτεχνολογία, στην τεχνητή νοημοσύνη, η χαρτογράφηση του σύμπαντος και του γονιδιώματος, η μαθηματική αποτύπωση της πραγματικότητας, όλα συνθέτουν μια νέα αυτοπεποίθηση του ανθρώπου ότι δύναται να κατανοήσει και να ελέγξει τον κόσμο. Η επιστήμη δεν είναι απλώς ένα εργαλείο, είναι ο κυρίαρχος τρόπος ερμηνείας του πραγματικού. Ωστόσο, μέσα σε αυτή την κυριαρχία αναδύεται ένας κίνδυνος, όχι η ίδια η επιστήμη, αλλά ο άκρατος επιστημονισμός, δηλαδή η αντίληψη ότι μόνο ό,τι μετριέται, αποδεικνύεται και ποσοτικοποιείται έχει αξία αλήθειας. Εκεί ακριβώς αναδύεται η τέχνη, όχι ως αντίπαλος, αλλά ως αντίβαρο, ως αναγκαίο αντιστάθμισμα που διασώζει την πληρότητα της ανθρώπινης εμπειρίας.

Η τέχνη και η επιστήμη αποτελούν δύο διαφορετικούς τρόπους του ειδέναι. Το ειδέναι δεν είναι απλή συσώρευση πληροφοριών ούτε η απομνημόνευση δεδομένων. Είναι βαθιά γνώση, εσωτερική κατανόηση, η ικανότητα να βλέπει κανείς όχι μόνο το πώς αλλά και το γιατί, όχι μόνο τη δομή αλλά και το νόημα. Η επιστήμη ερευνά τον κόσμο αναλύοντάς τον,

αποσυνθέτοντας το σύνθετο σε απλούστερα στοιχεία, αναζητώντας νόμους που ισχύουν καθολικά. Η τέχνη, αντιθέτως, δεν αποσυνθέτει αλλά συνθέτει. Δεν επιδιώκει την καθολικότητα μέσω της γενίκευσης, αλλά μέσω της μοναδικότητας. Ένα ποίημα που μιλά για έναν συγκεκριμένο έρωτα μπορεί να αποκαλύψει μια οικουμενική αλήθεια όχι επειδή την αποδεικνύει, αλλά επειδή την καθιστά βιώσιμη.

Η ποίηση ιδιαιτέρως κατέχει κεντρική θέση σε αυτή τη συζήτηση. Ο ποιητικός λόγος δεν ενδιαφέρεται να ορίσει με ακρίβεια, αλλά να υποδηλώσει. Δεν εξαντλεί το νόημα, το ανοίγει. Μέσα από την εικόνα, τον ρυθμό, τη σιωπή ανάμεσα στις λέξεις, επιτρέπει στον αναγνώστη να συμμετάσχει στη δημιουργία του νοήματος. Η επιστημονική πρόταση κλείνει το νόημα σε μια σαφή διατύπωση, ενώ ο ποιητικός στίχος το απελευθερώνει σε πολλαπλές αναγνώσεις. Δεν πρόκειται για αδυναμία, αλλά για άλλη μορφή αλήθειας. Η ποίηση μας υπενθυμίζει ότι ο κόσμος δεν είναι μόνο αντικείμενο παρατήρησης, αλλά και πεδίο εμπλοκής, σχέσης, συγκίνησης.

Ο άκρατος επιστημονισμός τείνει να αντιμετωπίζει τον άνθρωπο ως σύνολο βιολογικών και ψυχολογικών μηχανισμών. Η συμπεριφορά αναλύεται σε νευρωνικές διεργασίες, το συναίσθημα σε χημικές

αντιδράσεις, η συνείδηση σε υπολογιστικά μοντέλα. Αυτές οι προσεγγίσεις έχουν τεράστια ερμηνευτική ισχύ και πρακτική αξία. Όμως, όταν απολυτοποιούνται, κινδυνεύουν να παραβλέψουν το γεγονός ότι ο άνθρωπος βιώνει τον εαυτό του όχι ως μηχανή, αλλά ως πρόσωπο. Το βίωμα δεν εξαντλείται στην περιγραφή των όρων που το καθιστούν δυνατό. Η αγάπη δεν είναι λιγότερο αληθινή επειδή μπορεί να συσχετιστεί με ορμόνες, ούτε η θλίψη επειδή εντοπίζονται τα νευρωνικά της κυκλώματα. Η τέχνη διασώζει αυτή τη διάσταση της εμπειρίας, εκεί όπου η ανάλυση δεν επαρκεί για να αγγίξει το υπαρξιακό βάθος.

Το ειδέναι της τέχνης είναι γνώση δια της συμμετοχής. Ο θεατής ενός πίνακα, ο ακροατής μιας συμφωνίας, ο αναγνώστης ενός ποιήματος, δεν λαμβάνει απλώς πληροφορίες αλλά εμπλέκεται, μετακινείται εσωτερικά, συν(γ)κινείται ενώ η γνώση που προκύπτει δεν είναι μετρήσιμη, αλλά μεταμορφωτική. Αυτή η γνώση δεν είναι κατώτερη της επιστημονικής, είναι διαφορετική. Και ακριβώς επειδή είναι διαφορετική, είναι αναγκαία για την ισορροπία της ανθρώπινης ύπαρξης.

Η επιστήμη χωρίς την τέχνη κινδυνεύει να γίνει τεχνοκρατία. Η τέχνη χωρίς την επιστήμη κινδυνεύει να αποκοπεί από την πραγματικότητα. Η μία παρέχει ακρίβεια, η άλλη βάθος. Η μία εξηγεί, η άλλη αποκαλύπτει. Σε μια εποχή όπου τα δεδομένα πολλαπλασιάζονται εκθετικά και

η πληροφορία ρέει αδιάκοπα, η ανάγκη για εσωτερική ερμηνεία καθίσταται επιτακτική. Η ποίηση δεν ανταγωνίζεται τα μαθηματικά, ούτε η μουσική τη βιολογία, αντιθέτως, λειτουργούν ως διαφορετικές όψεις της ίδιας ανθρώπινης προσπάθειας να κατανοήσει το μυστήριο του κόσμου.

Ίσως το πρόβλημα δεν είναι ότι η επιστήμη προχωρά, αλλά ότι συχνά λησμονούμε να ρωτήσουμε προς ποια κατεύθυνση και για ποιον σκοπό. Η τέχνη θέτει αυτά τα ερωτήματα όχι με όρους στρατηγικής, αλλά με όρους νοήματος. Υπενθυμίζει ότι η πρόοδος δεν είναι μόνο αύξηση δυνατοτήτων, αλλά και εμβάθυνση συνείδησης. Ότι η γνώση δεν είναι μόνο ισχύς, αλλά και ευθύνη. Ότι το ειδέναι δεν είναι κατάκτηση, αλλά διαρκής σχέση με το άγνωστο.

Σε αυτό το πλαίσιο, η τέχνη λειτουργεί ως ηθικό και υπαρξιακό αντίβαρο και πυξίδα εσωτερική. Δεν αρνείται τα επιτεύγματα της επιστήμης, αλλά αρνείται την απολυτοποίησή τους διαφυλάσσοντας τον χώρο της αμφιβολίας, της απορίας, της σιωπής, του εσωτερικού ερωτήματος και της ενδοσκοπικής διαδικασίας. Εκεί όπου η επιστήμη ζητά σαφήνεια, η τέχνη επιτρέπει την ασάφεια ως γόνιμο πεδίο στοχασμού. Εκεί όπου η επιστήμη επιδιώκει την πρόβλεψη, η τέχνη αποδέχεται το απρόβλεπτο ως συστατικό της ελευθερίας. Τελικώς, η ισορροπία μεταξύ επιστήμης και τέχνης δεν είναι πολυτέλεια, αλλά αναγκαιότητα. Ο άνθρωπος που γνωρίζει

μόνο μέσω τύπων και εξισώσεων κινδυνεύει να αποξενωθεί από την ίδια του την εμπειρία. Ο άνθρωπος που βιώνει χωρίς να αναλύει κινδυνεύει να παραπλανηθεί από τις ίδιες του τις εντυπώσεις. Η ολότητα προκύπτει όταν το συναίσθημα και ο λόγος, το βίωμα και η απόδειξη, η ποίηση και η θεωρία, συνυπάρχουν σε δημιουργική ένταση.

Το ειδέναι, στην πληρέστερη σημασία του, είναι αυτή η συνύπαρξη. Είναι η ικανότητα να βλέπουμε τον κόσμο με καθαρότητα και ταυτόχρονα με ευαισθησία. Να

αναγνωρίζουμε τους νόμους της φύσης και συγχρόνως να ακούμε τον ψίθυρο του νοήματος που δεν χωρά σε καμία εξίσωση. Σε μια εποχή που κινδυνεύει να ταυτίσει την αλήθεια με τη μετρησιμότητα και την ποσοτικοποίηση, η τέχνη μας καλεί να θυμηθούμε ότι το αληθές δεν είναι μόνο αυτό που αποδεικνύεται, αλλά και αυτό που βιώνεται. Σ' αυτή τη λεπτή ισορροπία, βρίσκεται ακριβώς η βαθύτερη μορφή γνώσης που μπορούμε να κατακτήσουμε, όχι ως κυριαρχία επί του κόσμου, αλλά ως ουσιαστική συμμετοχή σ' αυτόν.

Τα Νέα του Φίλωνα

σελ 05 - 10

Καλλιτεχνικά Νέα

σελ 11 - 31

Ο Φίλωνας Προτείνει – Χορός, Θέατρο, Εικαστικά

Μουσικά Δρώμενα

σελ 32 - 52

Ο Φίλωνας Προτείνει – Μουσικές Εκδηλώσεις

Η Τέχνη μέσα από την Κριτική

σελ 53 - 55

Μουσικό Ημερολόγιο Μαρτίου

σελ 56 - 65

Πολιτιστικές Δραστηριότητες και
Επικαιρότητα

σελ 66 - 74

Καλλιτεχνικά Αφιερώματα & Συνεντεύξεις
Ψυχής

σελ 75 - 103

Η Γωνιά του Βιβλίου με τις Εκδόσεις
Παπαγρηγορίου -Νάκας

σελ 104 - 105

Πανόραμα Τέχνης, Πολιτισμού και
Αισθητικής

σελ 106 - 115

Τα Νέα του Φίλωνα

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ο ΦΙΛΩΝ
47^{ος} ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ
2026
Πιάνο - Λυρικό Τραγούδι - Κιθάρα - Έγχωρδα
Κιθάρα 26 Απριλίου 2026
Εθνικό Ωδείο Αθήνας (Μαγερ 18)
Πιάνο 10 Μαΐου 2026
Λυρικό Τραγούδι 17 Μαΐου 2026
Αθήναιον
(οδός Κορινθίας 6, Αμπελόκηποι)
Έγχωρδα 24 Μαΐου 2026
Εθνικό Ωδείο Περιστερίου (tbc)
(οδός Ερμούπολης 28, Περιστερί)
Χορηγός Διαγωνισμού
ΡΑΥΑΣ MUSIC
ΠΑΤΑΡΗΤΟΠΟΥΛΑΚΗΣ
www.filonas.gr
e-mail: info@filonas.gr

Το Πνευματικό Κέντρο Πειραιώς Ο ΦΙΛΩΝ, είναι στην ευχάριστη θέση να ανακοινώσει την διοργάνωση του 47ου Πανελλήνιου Μουσικού Διαγωνισμού «Ταλέντα - Βραβεία Φίλωνα» στην Κιθάρα, το Πιάνο, το Λυρικό Τραγούδι και τα Έγχωρδα. Ο Διαγωνισμός στην Κιθάρα θα διεξαχθεί την Κυριακή 26 Απριλίου στο Εθνικό Ωδείο της Αθήνας ενώ ο Διαγωνισμός του Πιάνου την Κυριακή 10 Μαΐου 2026 στο Ωδείο Athenaeum (Κορινθίας 6, Αθήνα). Στο Ωδείο Athenaeum θα διοργανωθεί επίσης και ο διαγωνισμός Λυρικού Τραγουδιού ο οποίος θα διεξαχθεί

Κοινοποιήθηκε ο 47^{ος}

Διαγωνισμός «Ταλέντα Βραβεία Φίλωνα»: Ο Παλαιότερος Διαγωνισμός Μουσικής στην Ελλάδα

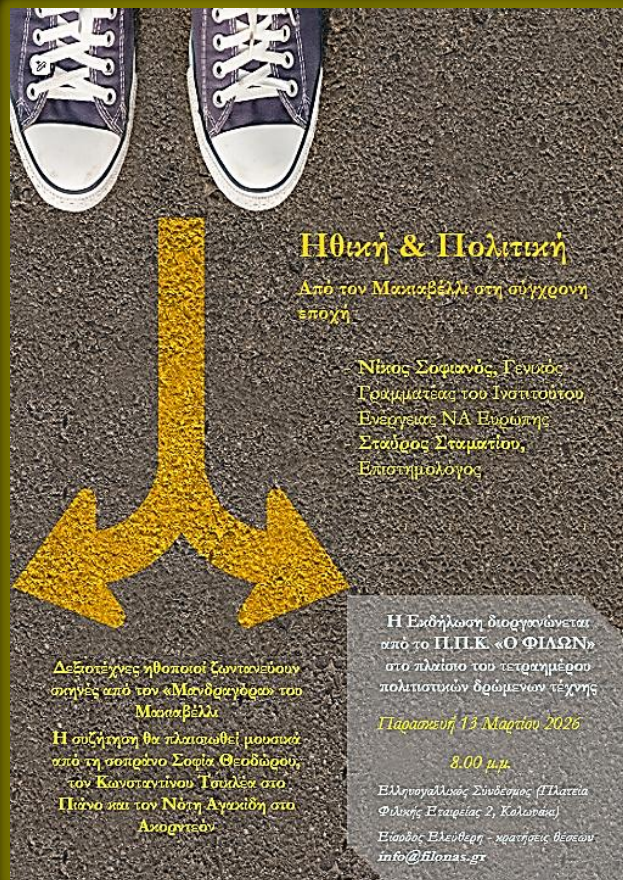
την Κυριακή 17 Μαΐου. Ο Διαγωνισμός των εγχόρδων θα πραγματοποιηθεί στις 24 Μαΐου στο Εθνικό Ωδείο Περιστερίου (tbc).

Θυμίζουμε ότι οι ιστορικοί μουσικοί διαγωνισμοί του Φίλωνα είναι οι πρώτοι στο είδος τους στην Ελλάδα από το 1977. Ο 47ος Μουσικός Διαγωνισμός θα προσφέρει πλούσιες δωρο-επιταγές στους βραβευθέντες ενώ θα υπάρξει και χρηματικό έπαθλο 300 ευρώ για το Βραβείο Εξαιρετικής Επίδοσης «Μαίρης Κεράνη Σοφιανού» και στους 4 Διαγωνισμούς αν αυτό αποφασίσει η κριτική επιτροπή.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον διαγωνισμό Πιάνου, Λυρικού Τραγουδιού, και Κιθάρας, τις κατηγορίες και το

πρόγραμμα θα βρείτε στην ειδική υποενότητα της ιστοσελίδας του Φίλωνα για τους Μουσικούς Διαγωνισμούς. Εγγραφές στον διαγωνισμό γίνονται μέσα από την ειδική φόρμα συμμετοχής που υπάρχει στο site (www.filonas.gr). Επίσης για

πιο άμεση πληροφόρησή σας για την εξέλιξη του διαγωνισμού, τα ειδικά πακέτα εκπνώσεων που παρέχει ο Φίλωνας αλλά και για τις υπόλοιπες δραστηριότητές του ακολουθήστε μας στη σελίδα του FB



Ηθική & Πολιτική: Από τον Μακιαβέλλι στη Σύγχρονη Εποχή - Μια βραδιά σκέψης, τέχνης και έντασης που δεν πρέπει να χάσετε!

πολλαπλασιάζονται, η εκδήλωση με τίτλο «Η Ηθική στην Πολιτική: Από τον Μακιαβέλλι στη σύγχρονη εποχή» έρχεται να θέσει τα μεγάλα ερωτήματα - χωρίς υπεκφυγές.

- Τι σημαίνει «ηθική» όταν ασκείς εξουσία;
- Μπορεί η πολιτική να είναι ταυτόχρονα αποτελεσματική και δίκαιη;
- Είναι ο Μακιαβέλλι παρεξηγημένος ή διαχρονικά ρεαλιστής;

Με αφετηρία τη σκέψη του Νικολό Μακιαβέλλι, η βραδιά εξελίσσεται σε έναν ζωντανό, ανοιχτό φιλοσοφικό διάλογο για τις εντάσεις, τα διλήμματα και τις

Την Παρασκευή 13 Μαρτίου 2026, στις 8:00 μ.μ., ο Ελληνογαλλικός Σύνδεσμος ανοίγει τις πόρτες του σε μια εκδήλωση που υπόσχεται να ταράξει τα νερά του δημόσιου διαλόγου.

Σε μια εποχή όπου η πολιτική εμπιστοσύνη δοκιμάζεται και τα ηθικά διλήμματα

αντιφάσεις που συνοδεύουν τη δημόσια ζωή.

Στη συζήτηση συμμετέχουν:

- **Νίκος Σοφιανός**, Γενικός Γραμματέας του Ινστιτούτου Ενέργειας Νοτιοανατολικής Ευρώπης (IENE) και Πρόεδρος του Φίλωνα

- **Σταύρος Σταματίου**, επιστημολόγος με ειδίκευση στην Πολιτική Φιλοσοφία

Δύο διαφορετικές αλλά συμπληρωματικές οπτικές από τον χώρο της πολιτικής ανάλυσης, της φιλοσοφικής σκέψης και της γεοπολιτικής, συναντώνται για να φωτίσουν ένα ζήτημα που μας αφορά όλους.

Η μεγάλη καλλιτεχνική έκπληξη της βραδιάς

Η εκδήλωση δεν θα είναι μια «συνηθισμένη» συζήτηση. Δεξιότητες ηθοποιού ζωντανεύουν σκηνές από τον «Μανδραγόρα» του Μακιαβέλλι, την αναγεννησιακή κωμωδία που αποκαλύπτει, με χιούμορ και διεισδυτικότητα, τον πυρήνα της ανθρώπινης συμπεριφοράς και της πολιτικής στρατηγικής.

Τα αποσπάσματα δραματοποιούν οι: **Αλέξανδρος Παπακώστας**, **Κωνσταντίνα Κομιανού**, **Κατερίνα Γιαννάκη** και **Λυδία Ρούση**.

Τη βραδιά πλαισιώνουν μουσικά διαλείμματα από το λυρικό ρεπερτόριο:

- Η σοπράνο **Σοφία Θεοδώρου**
- Ο **Κωνσταντίνος Τσικλέας** στο πιάνο
- Ο **Νότης Αγακίδης** στο πιάνο και το ακορντεόν

Η εκδήλωση εντάσσεται στο ετήσιο τετράημερο πολιτιστικών και καλλιτεχνικών δράσεων που διοργανώνει με μεγάλη επιτυχία η εικαστικός και εκπαιδευτικός κα Αργυρούλα Pappas Τσιώτα, προσδίδοντας μια πολυδιάστατη πολιτιστική ταυτότητα στη διοργάνωση.

Η είσοδος είναι ελεύθερη - Απαραίτητη η κράτηση θέσεων: info@filonas.gr

Γιατί να έρθετε;

✓ Γιατί η πολιτική δεν είναι θεωρία - είναι η ζωή μας.

✓ Γιατί η ηθική δεν είναι πολυτέλεια - είναι ευθύνη.

✓ Γιατί ο δημόσιος διάλογος χρειάζεται σκέψη, τόλμη και τέχνη.

✓ Γιατί τέτοιες βραδιές δεν επαναλαμβάνονται.

🕒 Παρασκευή 13 Μαρτίου 2026 | 20:00

🕒 Ελληνογαλλικός Σύνδεσμος (Φιλικής Εταιρείας 2, Πλατεία Κολωνακίου)

Ελάτε να αναμετρηθούμε με τα μεγάλα ερωτήματα. Η συζήτηση ξεκινά και σας αφορά...



Γαλλική Grand Opéra: Μια Ιστορική Διαδρομή

Εισηγήτρια Δρ. Δήμητρα Χόνδρου

Θα ακουστούν αποσπάσματα από
εμβληματικά έργα της Όπερας από την
Σοπράνο Χριστίνα Τερζόγλου και τον
Ηλία Σιατούνη στο Πιάνο. Ειδική
συμμετοχή η Σοπράνο Ροζμαρί
Κυπραίου

Διοργάνωση: Ελληνογαλλικός
Σύνδεσμος & Πανελλήνιο
Πνευματικό Κέντρο «Ο ΦΙΛΩΝ»
Παρασκευή 3 Απριλίου,
8 μ.μ.
(Ελληνογαλλικός Σύνδεσμος,
Πλ. Φιλικής Εταιρείας 2,
Κολωνάκι)
Είσοδος Ελεύθερη. Απαραίτητη
κράτηση θέσης: info@filonas.gr

Μια βραδιά Λόγου &

Μουσικής: Γαλλική GRAND- OPERA: Μια Ιστορική Διαδρομή

την πολιτική αλληγορία και τη μουσική καινοτομία.

Κεντρική Ομιλήτρια η Δρ. Δήμητρα Χόνδρου η οποία με επιστημονική πληρότητα και αφηγηματική ζωντάνια θα ξεδιπλώσει τη συναρπαστική πορεία της Grand-Opéra από τη γέννησή της στο Παρίσι έως την επιρροή της σε ολόκληρη την Ευρώπη, φωτίζοντας τα κοινωνικά και καλλιτεχνικά ρεύματα που τη διαμόρφωσαν.

Η βραδιά θα αποκτήσει σκηνική και ηχητική διάσταση μέσα από ζωντανές ερμηνείες εμβληματικών αποσπασμάτων από τον Ηλία Σιατούνη στο Πιάνο και την σοπράνο Χριστίνα Τερζόγλου στο Λυρικό τραγούδι. Ειδική συμμετοχή επίσης η σοπράνο Ροζμαρί Κυπραίου μέλος του Ελληνογαλλικού Συνδέσμου. Οι ερμηνείες θα αναδείξουν τη δραματική ένταση, τη φωνητική δεξιοτεχνία και τη θεατρικότητα που χαρακτήρισαν έργα μεγάλων δημιουργών της όπερας.

Ο Ελληνογαλλικός Σύνδεσμος σε συνεργασία με το Πανελλήνιο Πνευματικό Κέντρο «Ο ΦΙΛΩΝ» παρουσιάζουν την Παρασκευή 3 Απριλίου στις 8 μ.μ. στον Ελληνογαλλικό Σύνδεσμο (Φιλικής Εταιρείας 2, Κολωνάκι) μια ξεχωριστή μουσικολογική και καλλιτεχνική βραδιά με τίτλο «Γαλλική GRAND-OPERA: Μια Ιστορική Διαδρομή».

Μια εκδήλωση αφιερωμένη σε ένα από τα πιο επιβλητικά και θεαματικά κεφάλαια της ευρωπαϊκής μουσικής ιστορίας, τη γαλλική Grand-Opéra του 19ου αιώνα, το είδος που συνδύασε τη μεγαλοπρέπεια της σκηνικής σύνθεσης με την ιστορική δραματολογία,

Η εκδήλωση φιλοδοξεί να αποτελέσει ένα ζωντανό ταξίδι στην εποχή όπου η όπερα έγινε θέαμα, ιδεολογία και υψηλή τέχνη ταυτόχρονα. Ένα πολιτιστικό γεγονός που γεφυρώνει την ιστορική γνώση με τη βιωματική εμπειρία της μουσικής.



Τα μέλη του Φίλωνα αποτελούν τη βάση και τους κύριους αποδέκτες του έργου του και των δράσεων του.

Μέλη του Φίλωνα μπορεί να είναι:

- φυσικά πρόσωπα
- εκπρόσωποι φορέα οργανισμού
- τιμής ένεκεν

Ως μέλη του Φίλωνα:

- ενημερώνεστε για τις εργασίες, τα προγράμματα, τις εκδηλώσεις και εκδόσεις του σωματείου σε τακτική βάση

Η παρουσία σας θα μας τιμήσει ιδιαίτερα. Η είσοδος είναι ελεύθερη. Δηλώσεις συμμετοχής: info@filonas.gr (τίτλος εκδήλωσης, όνομα, και αριθμός θέσεων).

Σας Προσκαλούμε να Γίνετε Μέλη του Φίλωνα

- συμμετέχετε στις επιστημονικές και άλλες επιτροπές ανάλογα με την ειδικότητα και τα ενδιαφέροντα σας
- συμμετέχετε σε όλες τις εκδηλώσεις μας

Προνόμια και οφέλη για τα μέλη του Φίλωνα:

- Τακτική και έγκαιρη ενημέρωση για όλες τις εκδηλώσεις και τους διαγωνισμούς του Φίλωνα
- Συμμετοχή με μειωμένο κόστος σε όσες από τις εκδηλώσεις (σεμινάρια, διαγωνισμούς) υπάρχει κόστος εγγραφής. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η συμμετοχή των μελών είναι εντελώς δωρεάν.
- Μειωμένη τιμή αγοράς των εκδόσεων του Φίλωνα (30 με 50%).
- Δωρο-κουπόνια εκπτώσεων για αγορά μουσικών οργάνων από συνεργαζόμενα καταστήματα
- Μειωμένη τιμή σε εκδηλώσεις συνεργαζόμενων φορέων με τον Φίλωνα
- Αποστολή μία φορά το δίμηνο του ηλεκτρονικού μαγκαζίνο (Newsletter) του Φίλωνα
- Τα μέλη έχουν τη δυνατότητα συμμετοχής σε σειρά συμβουλευτικών επιτροπών και ομάδων εργασίας που συστήνει ο Φίλωνας
- Προνομακή μεταχείριση σε περίπτωση προβολής και διαφήμισης

Αίτηση για μέλος του σωματείου μας μπορείτε να υποβάλλετε μέσω της ιστοσελίδας του Φίλωνα [εδώ](#). Για την έγκριση της αίτησης σας θα ενημερωθείτε μέσω mail σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Παροτρύνουμε επίσης τα μέλη και υποψήφια μέλη να στηρίξουν την προσπάθεια του σωματείου και στα social media ακολουθώντας [εδώ](#) τη σελίδα μας στο facebook.

Sacra **ΕΝΩΣΗ**
27-28 Φεβ,
6-7-8 Μαρ
Θέατρο Χώρος
Unio **ΙΕΡΗ**

27-28 Φεβ,
6-7-8 Μαρ
Θέατρο Χώρος

Σαββα Υμνο' στο Θέατρο Χώρος

έως 08 Μαρτίου

Η Ομάδα Σύγχρονου Χορού Soul Vibes παρουσιάζει την παράσταση "Sacra Unio".

Αρσενική και θηλυκή ενέργεια. Δύο όψεις της ίδιας ουσίας. Ένας παλμός, μια ενότητα που θυμάται τον εαυτό της. Η Αρχή είναι αδιάσπαστη . Ένας παλμός, μια ενιαία αναπνοή που γεννάει τα πάντα.

Από αυτόν τον παλμό αναδύθηκαν οι δύο
όψεις της ίδιας ουσίας, η αρσενική και
θηλυκή ενέργεια... Όχι ως αντίθετα αλλά ως
συμπληρωματικές δυνάμεις. Μαζί
συνθέτουν το αιώνιο αρχέτυπο της
Δημιουργίας. Στο σώμα του ανθρώπου,
αυτές οι δυνάμεις δεν κατοικούν σε φύλα
αλλά σε βάθη ψυχής. Δύο ποιότητες που
γεννήθηκαν για να συνυπάρχουν, να

αλληλοϋποστηρίζονται και να δημιουργούν.

Στο πέρασμα του χρόνου όμως αποκόπηκαν, διαστρεβλώθηκαν και διαχωρίστηκαν. Η απώλεια της ενότητας, έγινε αισθητή. Η ανάγκη για επανασύνδεση και ενθύμηση της κοινής τους προέλευσης έγινε απαραίτητη.

Ο έλεγχος ήρθε σε σύγκρουση με την ροή, ο νους με το σώμα, η δύναμη με την δεκτικότητα. Η Ιερή ένωση- η Sacra Unio- δεν είναι κατάκτηση. Είναι ανάμνηση. Είναι τελετουργία εσωτερική, η υψηλότερη

συχνότητα του έρωτα και της αγάπης. Σε αυτή την ένωση, ο άνθρωπος γίνεται ολόκληρος. Το σώμα θυμάται και αποκαλύπτει την αλήθεια της ενότητας.

Οι δύο όψεις παύουν να αναζητούν και θυμούνται ότι ήταν πάντα Ένα. Το αρσενικό και το θηλυκό συναντιούνται χωρίς φόβο... και τότε γεννιέται ξανά το Ιερό.

Συντελεστές:

Σενάριο - Χορογραφία: Αιμιλία Κατσικαδέλη
Χορεύουν: Γιάννης Βασιλειάδης, Αιμιλία Κατσικαδέλη.



Η "Λίμνη των Κύκνων" από το Μπαλέτο της Εθνικής Λυρικής Σκηνής επιστρέφει για οκτώ παραστάσεις στην Αίθουσα Σταύρος

'Η λίμνη των κύκνων'

σε σκηνοθεσία Κωνσταντίνου Ρήγου

07 Μαρτίου - 04 Απριλίου, ΕΛΣ

Νιάρχος, παρουσιάζοντας την επιτυχημένη χορογραφία του Κωνσταντίνου Ρήγου. Ο Διευθυντής Μπαλέτου της ΕΛΣ ανανεώνει τη ματιά του στο κλασικό έργο του Τσαϊκόφσκι, επαναπλαισιώνοντας κομμάτια της πρωτότυπης χορογραφίας των Πετιπά/Ιβάνοφ και θέτοντας νέα ερωτήματα σχετικά με τη σύγχρονη ερμηνεία των κλασικών έργων.

Ο Κωνσταντίνος Ρήγος εξερευνά φόβους και εικόνες της εποχής μας, δημιουργώντας ένα τοπίο μετά την καταστροφή. Ένα ερημωμένο βενζινάδικο συμβολίζει έναν κόσμο χωρίς καύσιμα, ενώ μια λίμνη όπου το φυσικό και το υπερφυσικό συνυπάρχουν. Η πρωτότυπη χορογραφία των Πετιπά/Ιβάνοφ κυριαρχεί στη σκηνή, λειτουργώντας ως τελετουργία σε ένα άχρονο περιβάλλον. Οι χορευτές συνδυάζουν το κλασικό με άλλα χορογραφικά στίλ, από το νεοκλασικό έως το σύγχρονο.

Ο Κωνσταντίνος Ρήγος σημειώνει: "Στη "Λίμνη των Κύκνων" παρουσιάζω μια εκδοχή που συνδυάζει τη γοητεία του κλασικού και του νεοκλασικού χορού. Οι

ήρωες διατηρούν τα χαρακτηριστικά της κλασικής εκδοχής, αλλά οι ρόλοι παρουσιάζονται ως προβολές του ίδιου του πρίγκιπα. Βλέπω τους ρόλους του λευκού και του μαύρου κύκνου ως δύο πλευρές του ίδιου προσώπου και επιθυμώ να αναδείξω την πάλη ανάμεσά τους. Την αθωότητα και την ανάγκη για αυτοκαταστροφή που κρύβει μέσα του κάθε άνθρωπος. Η ανθρώπινη ύπαρξη έλκεται από το καλό και το κακό. Αυτό το βρίσκω ιδιοφυές σε αυτό το έργο και είναι ένα από τα στοιχεία που θέλω να αναδείξω". Με την Ορχήστρα, τους Α΄ Χορευτές, τους Σολίστ, τους Κορυφαίους, το Corps de ballet και σπουδαστές της Ανώτερης Επαγγελματικής Σχολής Χορού της ΕΛΣ.



Στη χοροθεατρική παράσταση "Jazz Standards" συνδυάζεται η jazz μουσική με την ιαπωνική τέχνη του Butoh, εξερευνώντας θεματικές όπως η ζωή, ο θάνατος, οι ρόλοι και η επιθυμία.

Η jazz παρουσιάζεται ως μορφή αυτοσχεδιασμού και ελευθερίας, ενώ το

"Jazz Standards" - Butoh

**dance musical and theater στη
Σκηνή Brecht**

04 -25 Μαρτίου

έργο πραγματεύεται τη σχέση μεταξύ δομής και αυθορμητισμού.

Η μουσική περιλαμβάνει jazz standards, πρωτότυπες συνθέσεις και διασκευές από τον Αλέξανδρο Μήτρο και τη Βίκυ Φίλιππα, με live sound design από τον Αλέξανδρο Μήτρο.

Συντελεστές:

Σκηνοθεσία, Χορογραφία, Μουσική
επιμέλεια: Βίκυ Φίλιππα, Μουσική:
Αλέξανδρος Μήτρος, Βίκυ Φίλιππα

Ετμηνεία: Αυρηλία Βαρδαρού, Νίκος
Μπουκουβάλας, Φίλιππος Κυρατζής,
Γιάννης Οιχαλιώτης, Παναγιώτης

Παναγιωτόπουλος, Βαγγελιώ Παπαζήση,
Βαρβάρα Σπυροπούλου, Μαρία
Θεοχαροπούλου, Νεφέλη Τσαπαρλή,
Στέφανος Τσιμπουρλάς-Κριτικίδης,
Στεφανία Βλάχου, Κωνσταντίνα Αλεξούδη,
Safiya Juma, Ρόζα Οικονόμου, Ευγενία
Ζησίμου.

Greece open to the world

dance festival 2025

29 & 29 Μαρτίου, Στάδιο Ειρήνης &
Φιλίας

Το Greece Open to the World Dance Festival 2026 θα πραγματοποιηθεί στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, συγκεντρώνοντας χορευτές, ομάδες και καλλιτέχνες από την Ελλάδα και το εξωτερικό σε μια διήμερη εκδήλωση αφιερωμένη στην τέχνη του χορού.



Ο διαγωνισμός είναι ανοιχτός σε όλα τα στυλ και επίπεδα, με εμφανίσεις σε πολλές κατηγορίες και χρηματικά έπαθλα για τις Show κατηγορίες...



''ΈΧΕΙΣ ΠΕΝΤΕ ΛΕΠΤΑ» ΣΤΟ

**ΕΘΝΙΚΟ Θέατρο: Η εφηβική
παράσταση της Κατερίνας
Λούβαρη Φασόη σε σκηνοθεσία
Παντελή Δεντάκη**

έως 05 Απριλίου

γίνουμε κυρίαρχοι του εαυτού μας, να ξεκινήσουμε από την αρχή. Για εκείνη τη — μοναδική για τον καθένα — στιγμή της απόλυτης και ουσιαστικής ελευθερίας.

Μια αθλητική ομάδα εφήβων προσπαθεί να βρει τη δική της φωνή, την ταυτότητά της, να αγκαλιάσει τους φόβους και τις αδυναμίες της. Άνθρωποι που ονειρεύονται, άλλοτε βουβά, άλλοτε ηχηρά, αφήνοντας τους πάντες άναυδους, άνθρωποι που αναγκάζονται να ωριμάσουν πρόωρα, για να υπερασπιστούν την ύπαρξή τους. Ένα ολόκληρο σύστημα ελέγχου τους περιορίζει και τους ετεροκαθορίζει. Τι θα συνέβαινε, όμως, αν το σύστημα αυτό δεχόταν την κριτική τους; Θα κατέρρεε ή θα επαναπροσδιοριζόταν, θεμελιώνοντας νέες

Το Εθνικό Θέατρο παρουσιάζει, από τις 29 Ιανουαρίου, στην Πλαγία Σκηνή του Κτηρίου Τσίλλερ, την εφηβική παράσταση «έχεις πέντε λεπτά», της Κατερίνας Λούβαρη Φασόη, σε σκηνοθεσία Παντελή Δεντάκη. Ένα έργο για το όνειρο εντός μας, τα όνειρα που άλλοι κάνουν για μας και που συχνά, άθελά μας, υιοθετούμε, για τους φόβους, ακόμη και τους εφιάλτες μας. Για εκείνη τη στιγμή της μέρας ή της νύχτας, όπου τολμάμε να

νόρμες και στόχους; Πώς θα τους έβρισκε όλους η επόμενη μέρα;

Ο ερχομός ενός νέου μέλους γεννά νέες εύθραυστες ισορροπίες, ανατρέποντας τις ήδη υπάρχουσες, και φέρνει στην επιφάνεια τις ρωγμές των ηρώων και των σχέσεών τους. Με τη σειρά του, ο Coach, προσπαθεί να οδηγήσει την ομάδα στην κορυφή, συχνά με κάθε κόστος. Θα τα καταφέρει; Θα τα καταφέρουν όλοι μαζί, ως σύνολο;

Οι ήρωες – εκτός από τον Coach – δεν είναι, ωστόσο, μόνο αθλητές· είναι και έφηβοι:



Ο Μισάνθρωπος του Μολιέρου σε σκηνοθεσία Ιόλης Ανδρεάδη έρχεται στο Θέατρο Φιλίπ. Η επετειακή παράσταση του Θεσσαλικού Θεάτρου, με την οποία γιόρτασε 50 χρόνια αδιάλειπτης καλλιτεχνικής παρουσίας και δημιουργικής προσφοράς, μετά τις παραστάσεις στο «Κώστας Τσιάνος» έρχεται την άνοιξη και στην Αθήνα.

ανήσυχοι, αεικίνητοι, σε διαρκή αναζήτηση. Αμφισβητούν τα πάντα, ακόμα και όσα συμβαίνουν μπροστά στα μάτια τους, γι' αυτούς τίποτα δεν είναι δεδομένο, όλα μπορούν να ανατραπούν ανά πάσα στιγμή. Η μεταίχμιακή αυτή στιγμή στη ζωή των ηρώων του έργου, η εφηβεία τους — παρά τις περιπέτειες που μπορεί να κρύβει— είναι ταυτόχρονα κι ένα σπουδαίο δώρο, μια δεύτερη ευκαιρία, πριν την ενηλικίωση· μια δυνατότητα για κάθε άνθρωπο να αρπάξει από τα μαλλιά τη ζωή και να εξερευνήσει κάθε είδους όριο απ' άκρη σ' άκρη!



«Μισάνθρωπος» του

**Μολιέρου στο Θέατρο Φιλίπ σε
σκηνοθεσία Ιόλης Ανδρεάδη**

12 Μαρτίου - 05 Απριλίου

Από τις 12 Μαρτίου και μόνο για 16 παραστάσεις, στο νέο Θέατρο Φιλίπ της Κυψέλης. Η πιο δημοφιλής, αλλά και η πιο πικρή κωμωδία του Γάλλου ποιητή, αφιερωμένη στους απατεώνες κάθε εποχής, επιστρέφει πιο επίκαιρη από ποτέ, σε νέα ελληνική έμμετρη διασκευή 1.600 στίχων από την Ιόλη Ανδρεάδη και τον Άρη Ασπρούλη, πάνω στη μετάφραση του Γιάγκου Ανδρεάδη.

Μισάνθρωπος ο Γεράσιμος Γεννατάς. Μαζί του επί σκηνής ένα εξαιρετικό

πρωταγωνιστικό καστ: Στεφανία Καραγιάννη, Στάθης Κόκκορης, Αστέρης Κρικώνης, Μαρσέλα Λένα, Νάντια Μαργαρίτη.



«**Η** Τέχνη του να Μην» στον Steehos Space εμπνευσμένη από το διήγημα του Φραντς Κάφκα «Ο Καλλιτέχνης της Πείνας»

07 Μαρτίου - 04 Απριλίου

Ο ήρωας του έργου αφιερώνει τη ζωή του στην τέχνη της νηστείας· εκτίθεται σε δημόσιες παραστάσεις, κλεισμένος σε ένα κλουβί, ενώ το πλήθος παρακολουθεί με θαυμασμό τη σταδιακή εξάντληση του σώματός του.

Η παράσταση «Η Τέχνη του να Μην», που παρουσιάζεται από 7 Μαρτίου 2026, κάθε Σάββατο στον Steehos Space, εμπνέεται από το διήγημα του Φραντς Κάφκα «Ο Καλλιτέχνης της Πείνας», σε μετάφραση του Θοδωρή Τσομίδα και διασκευή των MASH (Κατερίνα Αναστασίου & Χρήστου Καπενή). Αποτελεί μια σωματική και υπαρξιακή εξερεύνηση της ιστορίας του καλλιτέχνη της πείνας, που αρνείται τη σίτιση ως έσχατη μορφή αυτοέκφρασης.

Η μουσική και ο ήχος της παράστασης δε λειτουργούν απλώς ως υπόκρουση, αλλά αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της αφήγησης. Σε έναν κόσμο που καταναλώνει εικόνες και αποθεώνει το θέαμα, η παράσταση προτείνει μια ριζοσπαστική επιστροφή στη γύμνια του θεάτρου: ο ερμηνευτής, μόνος και εκτεθειμένος, φτιάχνει έναν κόσμο δικό του, όπου το κενό — το κενό ως καλλιτεχνικό αποτύπωμα, ως εσωτερική αλήθεια και ως χώρος αλληλεπίδρασης με το κοινό — γίνεται σημείο αιχμής της εμπειρίας.

Οι «καλλιτέχνες της πείνας» υπήρξαν ιστορικά πρόσωπα, με δημόσιες εμφανίσεις στην Ευρώπη και την Αμερική από τον 17ο έως τις αρχές του 20ού αιώνα, όταν η παρατεταμένη νηστεία παρουσιαζόταν ως θέαμα προς κατανάλωση. Η παράσταση συνομιλεί με αυτή την πραγματικότητα,

ενσωματώνοντας στη δραματουργία της αναφορές πραγματικών καλλιτεχνών της πείνας, φωτίζοντας τα όρια ανάμεσα στην τέχνη, το σώμα, την εκμετάλλευση και την ανάγκη για αναγνώριση..



«Μια αχόρταγη σκιά» σε σκηνοθεσία Μαριάνο Πενσότι στη Στέγη Ιδρύματος Ωνάση

05 Μαρτίου - 24 Απριλίου

Ο διεθνώς διακεκριμένος Αργεντινός σκηνοθέτης και συγγραφέας και η ελληνική εκδοχή του νέου έργου του, με τους βραβευμένους ηθοποιούς της νεότερης γενιάς Γιάννη Νιάρρο και Κώστα Νικουλί ως ορειβάτες, ηθοποιούς και γιους που ζουν κάτω από την «αχόρταγη σκιά» ενός βουνού, μιας

καριέρας και ενός πατέρα. Μνήμη, ταυτότητα, πατρότητα. Στη Μικρή Σκηνή της Στέγης.

Μία εμπειρία, δύο εκδοχές. Ένας ορειβάτης που έζησε μια απίστευτη περιπέτεια στο βουνό. Και ένας ηθοποιός που ενσάρκωσε την ιστορία του στο σινεμά. Ο Μαριάνο

Πενσότι σκηνοθετεί στη Στέγη για τρίτη φορά και από 5 Μαρτίου έως 24 Απριλίου μας χαρίζει «Μια αχόρταγη σκιά», μια ιστορία φορτισμένη με ένταση αλλά και τρυφερότητα, με αμείωτη αγωνία και κατατρεγμένο σαρκασμό. Πατέρες και γιοι. Ορειβάσιες και πτώσεις. Παγόβουνα, φαντάσματα, η αλήθεια και η κινηματογραφημένη εκδοχή της, συγκλονιστικές αποκαλύψεις και κωμικές ανατροπές, με ένα tour de force ντουέτο, τους Γιάννη Νιάρρο και Κώστα Νικούλι, στην πρώτη τους θεατρική συνύπαρξη.

Οι εμπειρίες που μας χώρισαν, οι κοινές πορείες που μας ένωσαν, οι πόθοι και τα

πάθη μας, η αλήθεια και η μυθοπλασία, με φόντο μια ιστορία που δένει τις ζωές των ανθρώπων με έναν άρρηκτο δεσμό. Με επιρροές από τον Σταντάλ, τον Μπαλζάκ και τον Τολστόι, ο Πενσότι θέλησε να γράψει ένα έργο που να θυμίζει ένα ανέφικτο μυθιστόρημα, μια ιστορία μέσα στην οποία υπάρχει ένα παλίμψηστο από άλλες ιστορίες, σαν ρωγμές που ανοίγουν περάσματα σε λησμονημένες ζωές και ανείπωτες αλήθειες. Γιατί η ανάβαση σε ένα βουνό και τα γυρίσματα μιας ταινίας μετατρέπονται τελικά σε μια υπαρξιακή πρόκληση: να αντιμετωπίσεις το ύψος και να αφουγκραστείς το βάθος.



«Ο Βυσσινόκηπος»: Το

άσμα του Αντόν Τσέχωφ στο
Εθνικό Θέατρο σε σκηνοθεσία
Έκτορα Λυγίζου

26 Φεβρουαρίου - 05 Απριλίου

Ο Βυσσινόκηπος του Αντόν Τσέχωφ, ένα από εμβληματικότερα έργα του παγκόσμιου ρεπερτορίου, κάνει πρεμιέρα από το Εθνικό Θέατρο στις 26 Φεβρουαρίου, στην Κεντρική Σκηνή του Κτηρίου Τσίλλερ, σε διασκευή και σκηνοθεσία Έκτορα Λυγίζου, με έναν 11μελή θίασο ξεχωριστών ερμηνευτριών.

Με όχημα την μετάφραση της Χρύσας Προκοπάκη και με όρους ενός ιδιότυπου «μουσικού ρεαλισμού» – όπου η παρτιτούρα είναι το κείμενο και τα μουσικά όργανα οι ανθρώπινες φωνές – η ιλαρή και συγχρόνως σπαρακτική αυτή τραγικωμωδία μιλά για την αέναη προσπάθεια του ανθρώπου να εξορκίσει τον τρόπο της Αβύσσου και του Άπειρου, τη

σιωπή και το κενό, που ανά πάσα στιγμή απειλούν να τον αφανίσουν. Με τη δράση να τοποθετείται εξ ολοκλήρου στο καθιστικό/σέρα μιας ρωσικής ντάτσας, το τσεχωφικό κύκνειο άσμα παρουσιάζεται ως ένα κατεξοχήν έργο συνόλου, 41 χρόνια μετά το τελευταίο του ανέβασμα από το Εθνικό Θέατρο.

Τα μέλη μιας «ευρύτερης οικογένειας» ξαναβρίσκονται μετά από χρόνια στο γερασμένο πια – και υποθηκευμένο – σπίτι τους. Όλες και όλοι γνωρίζουν μέσα τους πως είναι η τελευταία ευκαιρία να ξαναζήσουν παρέα την ανακούφιση της οικειότητας που τους ενώνει, αλλά και να αποχαιρετίσουν όλα αυτά που, ακόμα και την ώρα που τα βιώνουν, αισθάνονται πως είναι ήδη παρελθόν.



Το έργο του Δημήτρη Ψαθά αποτελεί καυστική σάτιρα και κοινωνική παρατήρηση, εστιάζοντας στην υποκρισία και τη διαφθορά της αστικής τάξης. Ο κ. Ντελής, πρότυπο "καθώς πρέπει" αστού, κρύβει πίσω από το

Το τελευταίο έργο του Τσέχωφ, γραμμένο λίγους μόλις μήνες πριν από τον θάνατό του, μιλά με οδυνηρή ελαφρότητα για ένα ανέμελο παρόν, που συμπιέζεται ασφυκτικά ανάμεσα σε ένα νοσταλγικά εξωραϊσμένο παρελθόν και σε ένα τραγικά αβέβαιο μέλλον. Οι ιδιοκτήτες του βυσσινόκηπου, πνιγμένοι στα χρέη και στις αυταπάτες τους, αρνούνται να δεχτούν πως το κτήμα χάνεται και πως ο κόσμος γύρω, αλλάζοντας δραματικά, τους ξεπερνά. Όπως, λίγο πολύ, και όλα τα πρόσωπα του έργου, επιλέγουν να γαντζωθούν από την ξεγνοιασιά μιας αιώνιας παιδικότητας, αναβάλλοντας πεισματικά την ενηλικίωσή τους.

"Μικροί Φαρισαίοι" του

Δημήτρη Ψαθά

έως 29 Μαρτίου - Θέατρο της
Ημέρας, Μπλε Σκηνή

προσωπείο του αδίστακτες πράξεις και εκμετάλλευση της κοινωνικής του θέσης. Η φαινομενική ηθική της οικογένειάς του ανατρέπεται από τον Αριστείδη, που γίνεται καταλύτης αποκαλύψεων μέσα από κωμικές καταστάσεις.

Συντελεστές:

Σκηνοθεσία: Αντώνης Περπινιάς, Σκηνική επιμέλεια, Κοστούμια: Ανδρομάχη Μοντζολή, Πρωτότυπη μουσική: Γιάννης Σφυρής.

Παίζουν:

Μαρίνα Μπακοπούλου, Αντώνης Περπινιάς, Σταμάτης Παπαευαγγέλου,

Ρακέλ Σαλμόνα, Γιώργος Περπινιάς, Στεφανία Βάρδα, Κώστας Τζόκας, Ιωάννα Γεωργοπούλου, Μάρα Κελίδη, Ζάννα Καλλιπολίτη, Εμμανουέλα Συνεσίου, Ρεβέκκα Σαμπά, Λία Βαϊοπούλου, Γιαννέτος Χατζηνικολάου, Γιάννης Κούβαρης

«Ο Θεός της Σφαγής» της Γιασμίνα Ρεζά

01 Μαρτίου - 05 Απριλίου

Στο έργο της Γιασμίνα Ρεζά, οι "καλοί τρόποι" της δυτικής κοινωνίας έρχονται αντιμέτωποι με τα ένστικτα, την καταπιεσμένη επιθετικότητα και τις συμβάσεις της "πολιτισμένης" ζωής. Μια κωμωδία με τέσσερις χαρακτήρες που θα μπορούσαν να είναι γείτονες, συνάδελφοι ή εμείς οι ίδιοι.

Συντελεστές



Θεατρικό έργο: Γιασμίνα Ρεζά, Μετάφραση: Γιώργος Αρχιμανδρίτης, Σκηνοθεσία: Ζωρζίνα Τζουμάκα, Χριστίνα Χριστοφή, Σκηνογραφία: Ισιδώρα Ντούλου

Ερμηνεύουν: Ευαγγελία Καπόγιαννη, Μαρία Μπρανίδου, Βασίλης Πουλάκος, Δημοσθένης Φίλιππας.



"Ο Ναυτικός" του

**Φερνάντο Πεσσόα στο Θέατρο
Βαφείο - Λάκης Καραλής**

έως 29 Απριλίου

Το έργο "Ο Ναυτικός" του Φερνάντο Πεσσόα παρουσιάζεται σε μετάφραση και σκηνοθεσία της Δανάης Κατσαμένη. Τρεις γυναίκες ξενυχτούν δίπλα στο φέρετρο ενός κοριτσιού, αναλογιζόμενες τη ζωή, τα όνειρα και τη μοναξιά, ενώ η αφήγηση εστιάζει σε έναν ναυτικό που δημιουργεί μια φανταστική πατρίδα για να αντέξει τη μοναξιά του. Το έργο εξερευνά τα αδιέξοδα του νου και τις ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις της απομόνωσης, με έμφαση στην

εσωτερική κίνηση των σκέψεων και το όριο μεταξύ πραγματικότητας και φαντασίας.

Συντελεστές, Μετάφραση: Δανάη Κατσαμένη, Σκηνοθεσία: Δανάη Κατσαμένη, Επιμέλεια κίνησης: Άννα Λιανοπούλου, Σκηνικά - κοστούμια: Μάρτιν Γαβρίλης, Δανάη Κατσαμένη, Φωτισμοί: Μανώλης Μπράτσης. Γυναίκες: Αφροδίτη Βραχοπούλου, Δανάη Γοργομύτη, Βίκυ Λέκκα, Άννα Λιανοπούλου.

«Θ» εόδωρος

**Κολοκοτρώνης, ο Θεός έβαλε την
υπογραφή Του..." του Γιώργου
Α. Χριστοδούλου**

01 Μαρτίου - 05 Απριλίου

Η θεατρική παράσταση παρουσιάζει έναν διάλογο μεταξύ του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη και της



μητέρας του, Ζαμπίας, που σταδιακά μεταμορφώνεται σε αλληγορική μορφή, τη Μάνα-Ελλάδα. Μέσα από τις αναμνήσεις

και τις συγκρούσεις τους, αναδεικνύονται ιστορικά γεγονότα και ιδανικά που διαμόρφωσαν την πορεία του έθνους. Το έργο αντλεί στοιχεία από τεκμηριωμένες ιστορικές πηγές και προτείνεται ως θεατρική επιλογή για μαθητές και νέους.

Συντελεστές

Κείμενο, Σκηνοθεσία: Γιώργος Α.



Θεατρικό έργο φιλοσοφικής και θρησκευτικής διάστασης σε σκηνοθεσία Ιωάννας Μαστοράκη. Η παράσταση παρουσιάζεται από τον Θίασο Πορεία στον Χώρο Τέχνης Ασωμάτων.

Συντελεστές

Συγγραφέας : Θανάσης Σάλτας

Χριστοδούλου, Μουσική επιμέλεια: Λόρνα Κούτση, Σκηνικά, Κοστούμια: Ιωάννα Διονέλλη

Παίζουν: Μάριος Τζανακάκης (Κολοκοτρώνης), Ανθή Βαφειαδάκη – Ζωή Φουρνιστάκη (παίζουν εναλλάξ στο ρόλο της μάνας Κολοκοτρώνη/μάνας Ελλάδας)..

«Μαγδαληνή, Ψυχή τε

και Νους" του Θανάση Σάλτα

01 Μαρτίου – 05 Απριλίου

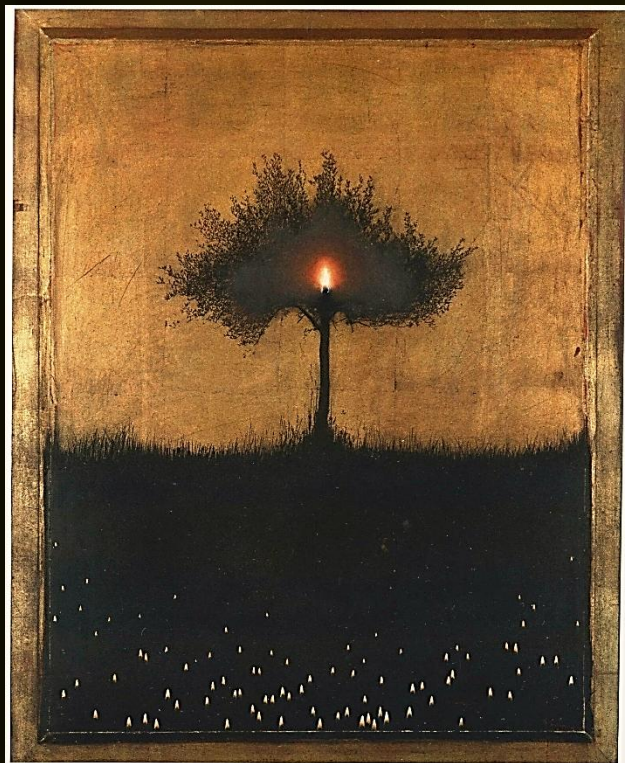
Σκηνοθεσία: Ιωάννα Μαστοράκη

Μουσική σύνθεση: Γιώργος Βούκανος

Κοστούμια: Βεστιάριο Θίασος Πορεία

Σκηνικά: Θίασος Πορεία

Ερμηνεύουν οι ηθοποιοί: Ιωάννα Μαστοράκη, Ιωάννα Προσμίτη, Θανάσης Σάλτας..



Η Ελληνοαμερικανική Ένωση συνεχίζει τη σειρά εκθέσεων με τίτλο «Οι Συλλέκτες Αφηγούνται» παρουσιάζοντας στις Γκαλερί της έργα από την ιδιωτική Συλλογή της Ευγενίας και του Νίκου Παπαγεωργίου.

Επιλεγμένα έργα ζωγραφικής της συλλογής συνθέτουν μια χρονολογική αφήγηση της «αναζήτησης της εικόνας» εμβληματικών Ελλήνων καλλιτεχνών, αναδεικνύοντας την εξέλιξη των τεχνοτροπιών και καλλιτεχνικών τάσεων της ελληνικής τέχνης, μετά την γενιά του '30 και έως τις σύγχρονες αναζητήσεις. Η έκθεση «Η

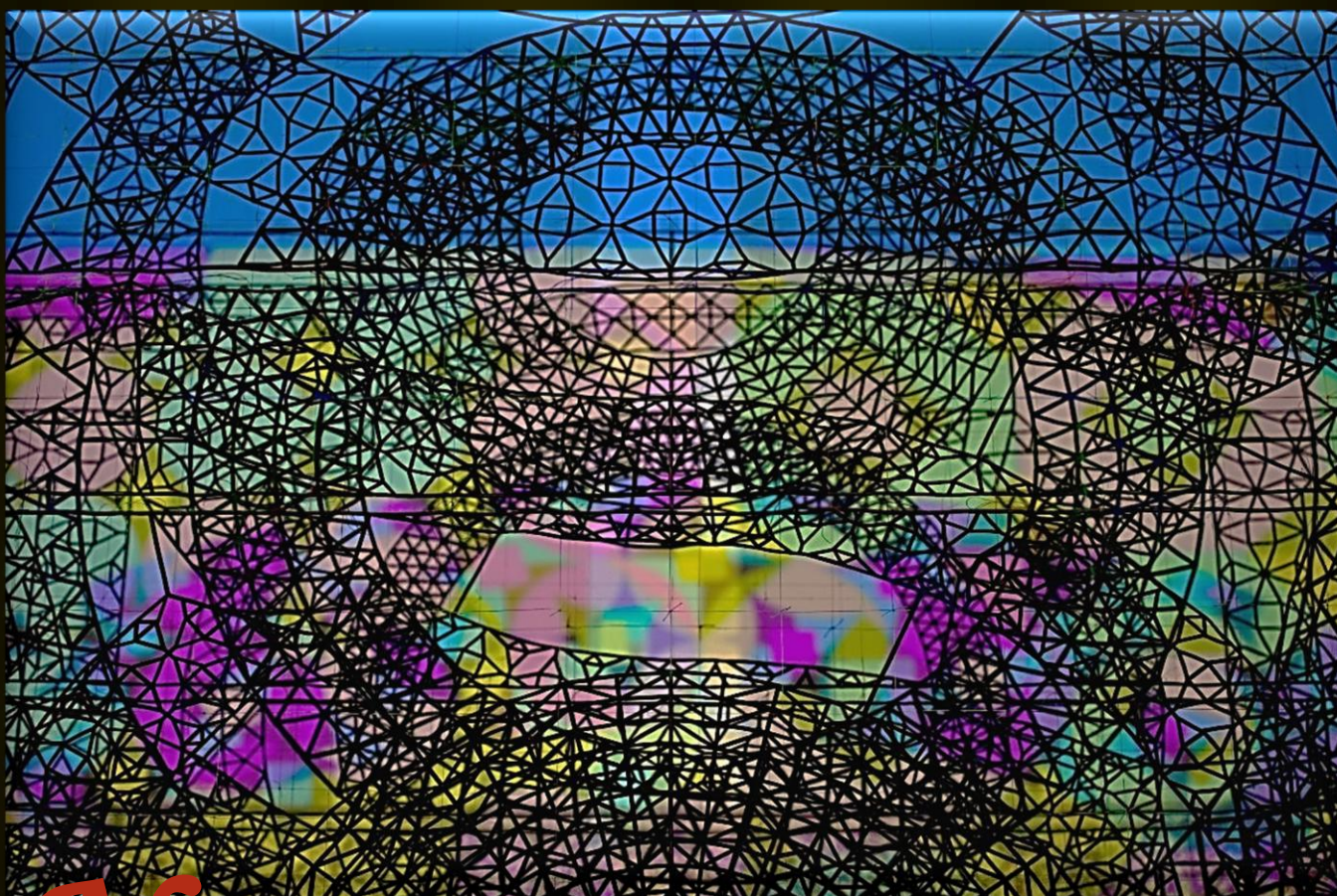
Η σειρά «Οι Συλλέκτες

Αφηγούνται» συνεχίζεται με την έκθεση «Η Αναζήτηση της Εικόνας στην Ελληνική Τέχνη, 1960-2020»

10 Μαρτίου – 21 Απριλίου,

Αναζήτηση της Εικόνας στην Ελληνική Τέχνη, 1960-2020» εγκαινιάζεται την Τρίτη 10 Μαρτίου στις Γκαλερί της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης. Την έκθεση επιμελείται η ιστορικός τέχνης Λουΐζα Καραπιδάκη. Η έκθεση περιλαμβάνει αντιπροσωπευτικά δείγματα ζωγραφικής της περιόδου 1960–2020..

Όπως σημειώνει η επιμελήτρια: «Μέσα από έξι μη διακριτές ενότητες, η έκθεση μας ταξιδεύει σε μια διαδρομή συνεχούς ροής εικόνων και ιδεών, όπου οι θεματικές αλληλοσυνδέονται και συνομιλούν μεταξύ τους. Η προσέγγιση αυτή αναδεικνύει τις σύνθετες εικαστικές αναζητήσεις με ολιστικό τρόπο και επιτρέπει μια πιο ρευστή και ουσιαστική ανάγνωση της πορείας της ελληνικής ζωγραφικής έως σήμερα».



Νίκος Αλεξίου: Η έκθεση "The End - Μια σπουδή στο άπειρο" στην γκαλερί Ζουμπουλάκη

έως 28 Μαρτίου

Με αφορμή τη συμπλήρωση δεκαπέντε χρόνων από τον θάνατο του καλλιτέχνη, η γκαλερί επαναφέρει μια ενότητα του εμβληματικού έργου «The End» που εκπροσώπησε την Ελλάδα στην Μπιενάλε της Βενετίας το 2007 αναδεικνύοντας τη διαχρονική του επικαιρότητα, παρά την απόσταση που μας χωρίζει από την εποχή εκείνη. Η κεντρική εγκατάσταση και

προβολή πλαισιώνονται από μια επιλεγμένη σειρά έργων του Νίκου Αλεξίου.

Ο ιστορικός τέχνης και επιμελητής Χριστόφορος Μαρίνος σημειώνει: «Η επανέκθεση του "The End", σχεδόν είκοσι χρόνια μετά και σε νέα εκδοχή, δεν μπορεί να αποσυνδεθεί από την απουσία του ίδιου του Νίκου Αλεξίου, ο οποίος έφυγε πρόωρα από τη ζωή τον Φεβρουάριο του 2011. Σήμερα το έργο του, ένα έργο που

εικονογραφούσε ποιητικά και αρκούντως αινιγματικά το τέλος– καλείται να υπάρξει χωρίς την παρουσία εκείνου που το ενεργοποιούσε διαρκώς με τη χειρονομία και τη σκέψη του. Η απουσία αυτή, ωστόσο, δεν μετατρέπει το “The End” σε μνημειακό κατάλοιπο· αντίθετα, καθιστά ακόμη πιο ορατή τη βασική του ιδιότητα ως χειρωνακτική πρακτική που λειτουργεί μέσα στον χρόνο. Τίποτε δεν κλείνει οριστικά· ό,τι επανεμφανίζεται ζει μόνο μέσα από την αναπλαισίωσή του. Για τον ίδιο, η βίωση ενός έργου τέχνης στηρίζεται σε μια «λοξή» σχέση, σε μια διαδρομή όπου

το βλέμμα δεν κυριαρχεί αλλά περιπλανιέται και επιστρέφει. Ήδη από τη συνέντευξη του 2007, ο Αλεξίου μιλούσε για το τέλος όχι ως κλείσιμο αλλά ως στιγμή συγκέντρωσης: πλησιάζοντας το τέλος, γίνεται σαφέστερο τι έχει προηγηθεί, καθώς το τέλος δείχνει τη διαδρομή και όχι το αντίστροφο. Σήμερα, αυτή η σκέψη αποκτά άλλη βαρύτητα. Το “The End” , χωρίς τον δημιουργό του παρόντα, οργανώνεται πλέον γύρω από τη μνήμη, την απουσία και το κενό, μετατοπίζοντας το βάρος από τη χειρονομία στο ίχνος..



Η έκθεση “Soft, Sharp and Hollow, Like Their Breath” τοποθετεί τη ζωγραφική και τη γλυπτική όχι ως μέσα αναπαράστασης, αλλά ως

Μαριάννα Ιγνατάκη –

“Soft, Sharp and Hollow, Like Their Breath” : Έκθεση στην γκαλερί CAN Christina Androulidaki

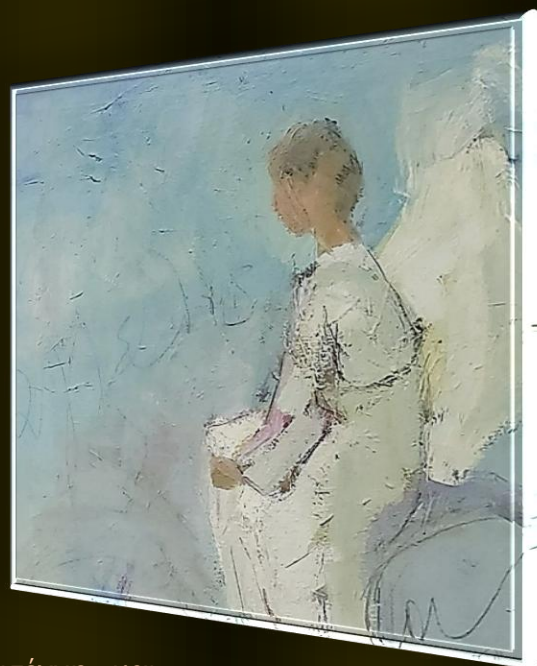
έως 14 Μαρτίου

χώρους εμπειρίας, παρουσίας και στοχασμού. Στο έργο της Μαριάννας Ιγνατάκη, το σώμα δεν εμφανίζεται ως σταθερή μορφή ή αναγνωρίσιμη ταυτότητα, αλλά ως κάτι εύθραυστο και αιχμηρό, οικείο και ταυτόχρονα ανοιχτό σε μεταμορφώσεις. Πρόσωπα αχνά ή καλυμμένα, μορφές που μοιάζουν να φοριούνται ή να εγκαταλείπονται, και υλικά που συγκρατούν ίχνη μνήμης συνθέτουν

έναν κόσμο σε διαρκή μετάβαση. Τα έργα κινούνται ανάμεσα στο όνειρο και την πραγματικότητα, χωρίς να προσφέρουν απαντήσεις, αφήνοντας χώρο για παρατήρηση. Η έκθεση προτείνει έναν χώρο επιβράδυνσης μέσα στον ρυθμό της εικόνας, όπου η υλικότητα δεν υπηρετεί τη μίμηση του σώματος αλλά τη μνήμη του: σώματα από υφάσματα και συνθετικά μαλλιά λειτουργούν ως απομεινάρια μιας παρουσίας που μόλις προηγήθηκε ή που επιμένει υπαινικτικά.

Η Μαριάννα Ιγνατάκη (γ.1977) γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη και τα τελευταία χρόνια ζει και εργάζεται στο Βερολίνο. Η πρακτική της περιλαμβάνει τη ζωγραφική, τη γλυπτική, το σχέδιο και το βίντεο, και

επικεντρώνεται στη δημιουργία ενός προσωπικού, μυθολογικού σύμπαντος, όπου το σώματα και υποκείμενα εμφανίζονται ρευστά και διαρκώς μεταβαλλόμενα. Το έργο της διερευνά ζητήματα ταυτότητας, αυτοαντίληψης και ετερότητας, την έλξη προς τον τρόπο, τη γοητεία του καρναβαλικού και τη χρήση της μάσκας ως μέσο ελευθερίας και μεταμόρφωσης. Σπούδασε Αρχιτεκτονική στο Technische Universität της Βιέννης και Εικαστικές Τέχνες στη Σχολή Καλών Τεχνών του Saint-Étienne στη Γαλλία. Μεταξύ 2010 και 2017 έζησε και εργάστηκε στο Πεκίνο.



Ελεύθεροι Συνειρμοί: Ομαδική

έκθεση ζωγραφικής στις «Μούσες
στην Κυψέλη»

έως 28 Μαρτίου

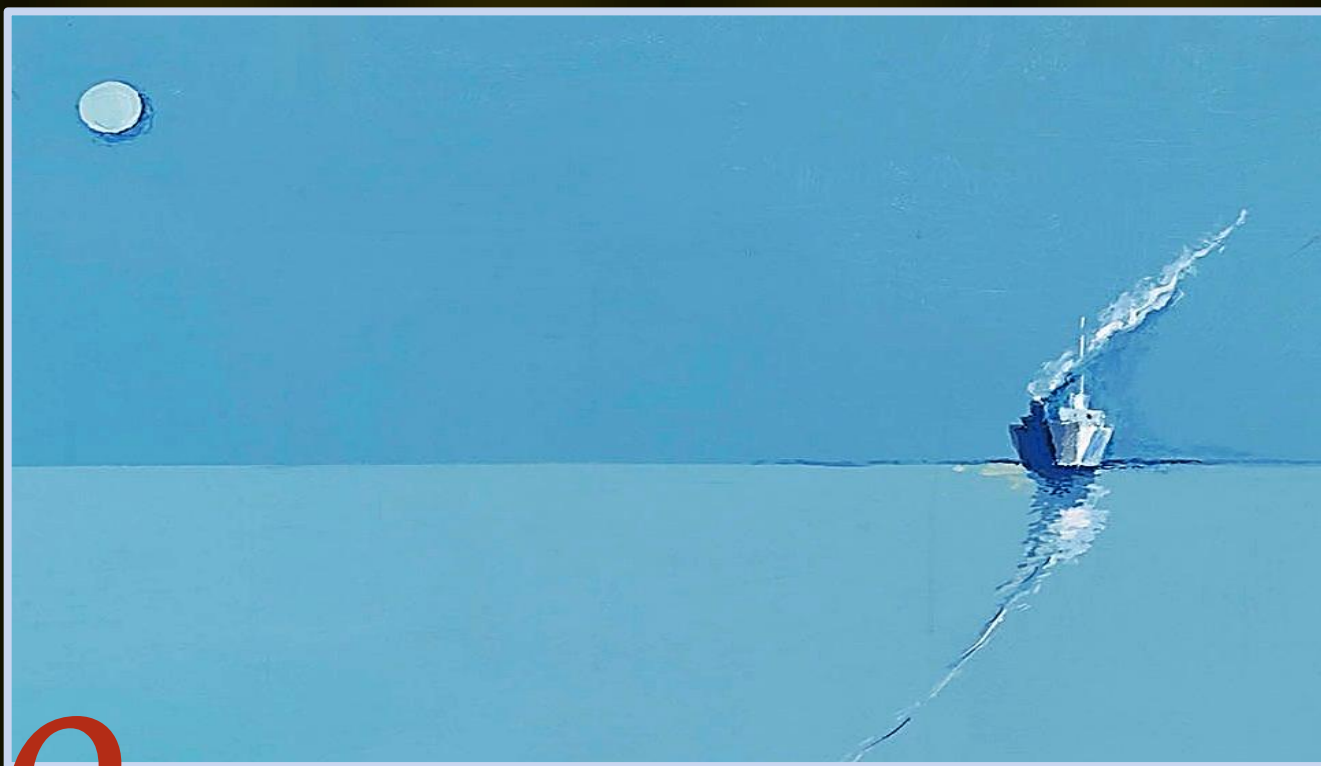
Οι «Μούσες στην Κυψέλη» θα φιλοξενήσουν μορφές και τοπία έντεκα εκλεκτών ζωγράφων κι εσείς είστε προσκεκλημένοι τους να δείτε την έκθεση και με ελεύθερους συνειρμούς να φτιάξετε τη δική σας αφήγηση. Ο Φρίντριχ Νίτσε έχει στο βιβλίο του «Νίτσε εναντίον Βάγκνερ» [μτφρ. Ζήσης Σαρίκας, εκδόσεις Πανοπτικών] ένα απόσπασμα που αποτυπώνει εύγλωττα τον ψυχισμό του

καλλιτέχνη και
μας δίνει την καύσιμη ύλη για
ελεύθερους συνειρμούς και συζήτηση:

«...Πιστεύω πως οι καλλιτέχνες συχνά δεν ξέρουν τι μπορούν να κάνουν καλύτερα: είναι πολύ ματαιόδοξοι. Έχουν τον νου τους στραμμένο σε κάτι πιο περήφανο από εκείνα τα μικρά φυτά που είναι καινούρια,

παράξενα και όμορφα και που ξέρουν να μεγαλώνουν πραγματικά τέλεια στο δικό τους έδαφος. Αλλά οι καλλιτέχνες εκτιμούν λίγο ό,τι είναι τελικά καλό στον δικό τους κήπο και αμπελώννα, και η αγάπη τους και η διόρασή τους δεν είναι στην ίδια σειρά. Υπάρχει ένας μουσικός που ξεπερνάει όλους τους άλλους μουσικούς στη δεξιοτεχνία να βρίσκει τους τόνους στο χώρο των ψυχών που πάσχουν, που είναι συντριμμένες και βασανισμένες, δίνοντας λαλιά ακόμα και

στη βουβή αθλιότητα. Κανένας δεν τον φτάνει στα χρώματα του φθινοπώρου που τελειώνει, στα χρώματα της απερίγραπτα συγκινητικής ευτυχίας μιας έσχατης, αληθινά έσχατης και σύντομης απόλαυσης· βρίσκει ήχους για εκείνα τα μυστικά-ανησυχητικά μεσάνυχτα της ψυχής, όπου η αιτία και το αποτέλεσμα φαίνονται ξεκρέμαστα και όπου ανά πάσα στιγμή μπορεί να γεννηθεί κάτι «από το τίποτα».



Ομαδική έκθεση "Πέρα απ' τον ορίζοντα, η μνήμη"

06 - 28 Μαρτίου - Εικαστικός Κύκλος, Σιάντης

Η Sianti Gallery παρουσιάζει την ομαδική έκθεση ζωγραφικής "Πέρα απ' τον ορίζοντα, η μνήμη", με έργα των Δημοσθένη Κοκκινίδη, Δημήτρη Κούκου και Σωτήρη Σόρογκα.

Η έκθεση εξερευνά το τοπίο ως κοινό θεματικό άξονα, εστιάζοντας στις διαφορετικές προσεγγίσεις και βιώματα των τριών καλλιτεχνών. Η μνήμη λειτουργεί ως ενεργή συνθήκη θέασης και κατανόησης

του κόσμου μέσα από τη ζωγραφική. Την επιμέλεια έχει ο ιστορικός τέχνης Γιώργος

Μυλωνάς.



Έκθεση ζωγραφικής του David W. Kaneen

01 Μαρτίου - 05 Απριλίου, Αγγέλων Βήμα

Το Αγγέλων Βήμα φιλοξενεί την έκθεση ζωγραφικής του David W. Kaneen, με θέμα "Αυστραλία γοητευτική χώρα - Συγκλονιστικό θέατρο", τολμώντας φέτος, για πρώτη φορά στην Ελλάδα, την συνολική παρουσίαση του σύγχρονου καλλιτεχνικού γίγνεσθαι στην "άγνωστή" μας ήπειρο

Ο καλλιτέχνης γεννήθηκε και σπούδασε στη Μελβούρνη, με σπουδές σε Art & Design, μουσική, κινηματογράφο, φωτογραφία και εικονογράφηση. Έχει διακριθεί με το 1ο Βραβείο Σύγχρονης Τέχνης το 2019 στη Μελβούρνη και έχει συμμετάσχει σε ατομικές και ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και την Αυστραλία.

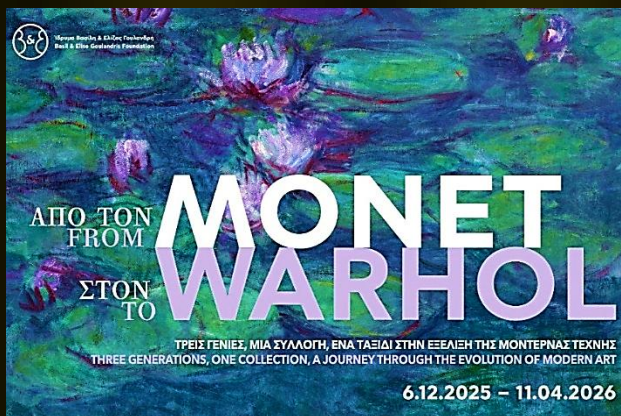


Νίκος Τόπακας έκθεση "Ερωτικά"

20 Φεβρουαρίου - 11 Απριλίου

Η νέα ατομική έκθεση ζωγραφικής του Νίκου Τόπακα με τίτλο "Ερωτικά" παρουσιάζεται στην Αίθουσα Τέχνης Αστrolάβος - δεξαμενή. Ο καλλιτέχνης εξερευνά τη θεματική του έρωτα, απεικονίζοντας το ανθρώπινο σώμα και σκηνές πριν ή μετά την ερωτική πράξη, μέσα από ατμοσφαιρικές και ρομαντικές συνθέσεις.

Τα έργα εμπνέονται από τον αμερικανικό και γαλλικό κινηματογράφο του 20ού αιώνα και διακρίνονται για τον ρεαλισμό, τα ιδιαίτερα χρώματα και τον υποβλητικό φωτισμό. Η αινιγματικότητα των σκηνών επιτρέπει πολλαπλές ερμηνείες, ενώ η έμπνευση αντλείται από πραγματικές ιστορίες και προσωπικές εμπειρίες του δημιουργού.



Ομαδική έκθεση "Από τον Monet στον Warhol"

έως 11 Απριλίου

Η έκθεση παρουσιάζει 83 έργα τέχνης από 45 διεθνούς φήμης καλλιτέχνες, προερχόμενα από σημαντική ευρωπαϊκή ιδιωτική συλλογή. Καλύπτει πάνω από 12 καλλιτεχνικά κινήματα, από τον ιμπρεσιονισμό έως την pop art, και εκτείνεται σε 130 χρόνια καλλιτεχνικής δημιουργίας. Συμμετέχουν

καλλιτέχνες όπως οι Bonnard, Chagall, De Kooning, Degas, Gauguin, Kandinsky, Lichtenstein, Magritte, Man Ray, Marquet, Matisse, Modigliani, Monet, Morisot, Munch, Picasso, Pissarro, Seurat, Signac, Toulouse-Lautrec και Warhol.

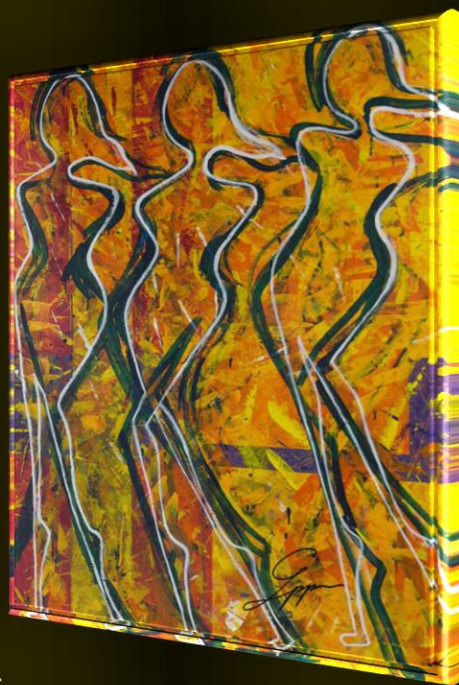
Christina Lappa έκθεση "Human Forms"

έως 04 Απριλίου

Η σειρά "Human Forms" της Christina Lappa αποτελείται από αφηρημένα εξπρεσιονιστικά έργα με ανθρωπομορφικά στοιχεία, δυναμικές πινελιές και έντονες χρωματικές αντιθέσεις. Τα έργα εξερευνούν την ανθρώπινη παρουσία μέσω της αφαίρεσης, της κίνησης και της συλλογικής εμπειρίας, με έμφαση στη συμβολική απεικόνιση της ανθρώπινης

μορφής.

Το περιβάλλον των έργων χαρακτηρίζεται από ένταση και διαρκή ροή, ενώ η επανάληψη των μορφών τονίζει τη συλλογικότητα. Η καλλιτέχνις παρουσιάζει το ανθρώπινο σώμα ως σύμβολο ενέργειας, κίνησης και αντοχής.



Μουσικά Δρώμενα



Αφιέρωμα στον Οδυσσέα Δημητριάδη

06 Μαρτίου - Ωδείο Αθηνών

Η Κρατική Ορχήστρα Αθηνών τιμά τη μνήμη του σπουδαίου Ελληνογεωργιανού αρχιμουσικού Οδυσσέα Δημητριάδη, με μια συναυλία-αφιέρωμα στη μακρά και πολυσχιδή του σταδιοδρομία. Από το πόντιο του Μπολσόι έως το Ωδείο Τσαϊκόφσκι, ως συνθέτης, ενορχηστρωτής και μαέστρος διεθνούς κύρους, ο Δημητριάδης σφράγισε με το έργο του τον 20ό αιώνα. Με 19 εμφανίσεις στο πόντιο της ΚΟΑ, συνέβαλε αποφασιστικά στην παρουσίαση σημαντικών έργων του ρωσικού και ελληνικού ρεπερτορίου. Η συναυλία

περιλαμβάνει και την ενορχήστρωσή του στη «Σαμιώτισσα», αποτίοντας έναν μουσικό φόρο τιμής σε μια εμβληματική φυσιογνωμία.

Πρόγραμμα Εκδήλωσης

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ (1908-2005), «Σαμιώτισσα» για έγχορδα

ΣΕΡΓΚΕΪ ΡΑΧΜΑΝΙΝΟΦ (1873-1943), «Καβατίνα» του μπάσσου από την όπερα "Aleko"

ΑΛΕΞΑΝΤΕΡ ΜΠΟΡΟΝΤΙΝ (1833-1887),
Εισαγωγή από την όπερα «Πρίγκιπας
Ιγκόρ» (ολοκληρώθηκε από τον Αλεξάντερ
Γκλαζουνώφ)

Άρια του Πρίγκιπα Ιγκόρ από την 2η Πράξη
της ομώνυμης όπερας

ΠΙΟΤΡ ΙΛΙΤΣ ΤΣΑΪΚΟΦΣΚΥ (1840-1893),
«Πολωναίζα» από την όπερα «Ευγένιος
Ονιέγκιν»

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΛΙΑΣΒΙΛΙ (1871-1933),
Εισαγωγή από την όπερα «Νταϊσί»
(«Ηλιοβασίλεμα»)

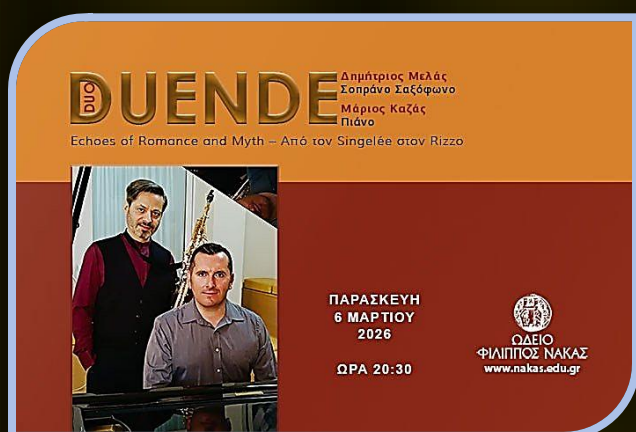
ΜΟΝΤΕΣΤ ΜΟΥΣΟΡΓΚΣΚΥ (1839-1881),
Αποσπάσματα από την όπερα «Μπόρις
Γκοντσουνώφ»:

1η Πράξη, 2η Σκηνή, «Η Σκηνή της
Στέψεως»

2η Πράξη, «Μονόλογος του Μπόρις»

Εισαγωγή – Αυγή στον ποταμό Μόσκοβα,
από την όπερα «Χοβάντσιν»

Απόσπασμα από την όπερα «Μπόρις
Γκοντσουνώφ»: 4η Πράξη, 2η Σκηνή, «Η
Σκηνή του Θανάτου»



*E*choes of Romance and

Myth | Duo Duende

06 Μαρτίου - Ωδείο Φίλιππος
Νάκας

Η συναυλία του μουσικού σχήματος Duo Duende αποτελεί ένα μουσικό ταξίδι που εξερευνά τον λυρισμό, τη δεξιοτεχνία και την αφηγηματική δύναμη του σοπράνο σαξοφώνου μέσα από έργα που καλύπτουν τρεις αιώνες μουσικής δημιουργίας. Ο σαξοφωνίστας Δημήτριος Μελάς και ο πιανίστας Μάριος Καζάς ανοίγουν το πρόγραμμα της βραδιάς με το δεξιοτεχνικό Caprice του Jean-Baptiste Singelée, χαρακτηριστικό παράδειγμα ρομαντικής βιρτουοζιτέ. Ακολουθεί σε

μεταγραφή η κομψή και ποιητική Sicilienne του Gabriel Fauré, που αναδεικνύει το εκφραστικό βάθος του σαξοφώνου. Το Chant Grec του Μανώλη Καλομοίρη φέρνει στο προσκήνιο τον ελληνικό μελωδισμό μέσα από ένα έργο που γεφυρώνει την παράδοση με τη συμφωνική γραφή. Η σονάτα του Francis Poulenc εκπλήσσει με τη δραματικότητα και τον εσωτερικό στοχασμό της ενώ το ποιητικό Poem της Dranishnikova, σε μεταγραφή Δημήτρη Μελά, προσθέτει μια ρωσική νότα

συναισθηματικής έντασης και τέλος η Fantasia του Denis Bédard εντυπωσιάζει με τις ρυθμικές και εκφραστικές αντιθέσεις της.

Το δεύτερο μέρος κορυφώνεται με την σονάτα La leggenda di Urashima Tarō του Luca Rizzo. Η ερμηνεία συνοδεύεται από ψη

φιακό βίντεο βασισμένο στον ιαπωνικό μύθο, προσφέροντας μια καθηλωτική εμπειρία όπου μουσική και εικόνα συνυπάρχουν αρμονικά. Μια βραδιά που γεφυρώνει εποχές με οδηγό την πολιτισμική πολυφωνία σε συνδυασμό με την τεχνολογική καινοτομία.



«ΜεταΜορφωσεις» | FrArte Project - Συνομιλίες

γένους Θηλυκού

07 Μαρτίου - Ωδείο Αθηνών

Συναυλία με έργα σε πρώτη εκτέλεση των: Kaija Saariaho, Silvina Milstein, Anna Mikhailova, Ελένης Αναγνωστοπούλου, Coreen Morsink, Αλίκης Κόλια, Keyla Orozco, Ελένης Σκάρκου, Elena Firsova.

- Αγγελική Καθαρίου, μεσόφωνος
- Τάνια Σικελιανού, βιολί
- Αγγέλικα Παπανικολάου, πιάνο

Η Τάνια Σικελιανού έχει πραγματοποιήσει συναυλίες και ρεσιτάλ σε φεστιβάλ της Ελλάδας

και της Κύπρου, καθώς και στο εξωτερικό: στις Η.Π.Α, Ολλανδία, Γερμανία, Βέλγιο, ενώ έχει ηχογραφήσει για τον κινηματογράφο. Με ιδιαίτερη φροντίδα έχει παρουσιάσει δεκάδες παγκόσμιες και πανελλήνιες πρώτες εκτελέσεις ενώ έργα της έχουν παρουσιαστεί σε Ελλάδα, Ολλανδία, Βέλγιο, Γερμανία, Εκουαδόρ και τις Η.Π.Α. Έχει βραβευτεί διεθνώς ως ερμηνεύτρια αλλά και συνθέτρια.

Η Αγγελική Καθαρίου, μεσόφωνος, συνεργάζεται με λυρικά θέατρα ενώ ως σολίστ έχει συμπράξει

με όλες τις Ελληνικές ορχήστρες καθώς και με σημαντικές ορχήστρες του εξωτερικού όπως η Mahler Chamber Orchestra και Orchestre Philharmonique de Strasbourg, υπό τους αρχιμουσικούς: Cl.Abbado, Ν.Αθηναίο, Θ.Αντωνίου, St.Bedford, Λ.Καρυτινό, J.Latham-Koenig, Μ.Λογιάδη, J.Mora, Μ.Μιχαηλίδη, Μ.Plasson, T.Severini, Pierre-André Valade, Α.Zedda.

Η πιανίστα, μουσικοπαιδαγωγός και μουσικολόγος Αγγέλικα Παπανικολάου έχει

εμφανιστεί με την Kammerorchester Munster, Hochschulorchester Hannover, Kleines Symphonieorchester Harz, Theaterorchester Braunschweig, Goslar Orchester. Έχει συνεργαστεί με διεθνούς φήμης συνθέτες όπως Arvo Pärt, Thierry Huillet και Mauricio Kagel. Ως παιδαγωγός διακρίθηκε αρκετές φορές ενώ διακρίνεται για τις ιδιαίτερες και πρωτότυπες μεθόδους στη διδασκαλία της μουσική προπαιδείας και του σύγχρονου πιάνου



Pεσιτάλ Φλάουτου Χριστίνα

Μπαλή | Χρύσα Γρένδα: πιάνο

07 Φεβρουαρίου - Ωδείο Φίλιππος Νάκας

Η σειρά συναυλιών "Οι Νέοι για τους Νέους" αποτελεί βήμα έκφρασης και σημαντικό θεσμό ανάδειξης των επίλεκτων νέων ερμηνευτών κλασικής μουσικής. Το έτος 2026, η σειρά διανύει τον 37ο κύκλο της και οι νέοι καλλιτέχνες που προκρίθηκαν μέσω διαγωνισμού ενθαρρύνονται να αγγίξουν τα υψηλότερα επίπεδα της μουσικής έκφρασης με την προσωπική τους συναυλία στην Αίθουσα Συναυλιών Φίλιππος Νάκας.

Το Σάββατο 7 Μαρτίου και ώρα 7 μ.μ. η Αίθουσα Συναυλιών Φίλιππος Νάκας έχει τη χαρά να φιλοξενεί μία νέα προικισμένη

φλαουτίστα, τη Χριστίνα Μπαλή, η οποία θα παρουσιάσει ένα ενδιαφέρον πρόγραμμα με έργα J. S. Bach, W. A. Mozart, G. Hübner και Θόδωρου Αντωνίου. Στο πιάνο θα τη συνοδεύει η Χρύσα Γρένδα.

Η Χριστίνα Μπαλή είναι φλαουτίστα από τη Θεσσαλονίκη. Ως σολίστ έχει εμφανιστεί με τη Συμφωνική Ορχήστρα του Δήμου Θεσσαλονίκης, ενώ έχει συνεργαστεί με σύνολα όπως η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, η MOYSA (Συμφωνική Ορχήστρα Νέων του Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης) και η ορχήστρα δωματίου Jovenata Ensemble.



London Philharmonic Orchestra – Paavo Järvi – **Alexandre Kantorow**

07 Μαρτίου – Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

Το Φεστιβάλ της Άνοιξης ανοίγει φέτος την αυλαία με την κορυφαία Φιλαρμονική Ορχήστρα του Λονδίνου. Ένας από τους πλέον περιζήτητους μαέστρους του καιρού μας, ο Εσθονός Πάαβο Γαίρβι, διάσημος τόσο για την ακρίβεια της τεχνικής του όσο και την πλατιά, καθαρή γραμμή που διακρίνει τις ερμηνείες του, θα μας προσφέρει τη σπάνια ευκαιρία να ακούσουμε το αριστουργηματικό Δεύτερο κοντσέρτο για πιάνο του Τσαϊκόφσκι. Εδώ μάλιστα θα... τριτώσει το καλό, καθώς στο πιάνο παίρνει

θέση ο Αλεξάντρ Καντορό, ο πρώτος Γάλλος που κατόρθωσε να κερδίσει τον Διαγωνισμό Τσαϊκόφσκι, αναμετρώμενος με αυτό ακριβώς το κοντσέρτο. Κι όμως! Το Δεύτερο κοντσέρτο δεν εξαντλείται στην πιανιστική δεξιοτεχνία, καθώς το μεσαίο μέρος μεταβάλλεται προσωρινά σε τριπλό κοντσέρτο για βιολί, βιολοντσέλο και πιάνο. Στο δεύτερο μέρος της συναυλίας και μετά το συνταρακτικό Andante της Δεύτερης Συμφωνίας, ο Ζαν Σιμπέλιους αναγγέλλει την Άνοιξη, ως πανανθρώπινο σύμβολο ελπίδας και ελευθερίας, που θριαμβεύει

τελικά στο επιβλητικό φινάλε. Μια συμφωνική συναυλία πραγματικά παγκόσμιας κλάσης.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

RYOTR ILYICH TCHAIKOVSKY



Η Camerata Junior – Ορχήστρα Νέων των Φίλων της Μουσικής επιστρέφει στο Ωδείο Αθηνών και παρουσιάζει ένα πολύ ενδιαφέρον πρόγραμμα με μέρη από κοντσέρτα των Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart, Cécile Chaminade, Joaquín Rodrigo και François Borne. Τα έργα ερμηνεύουν έξι νέοι υποσχόμενοι σολίστ που προέρχονται από τα μέλη της ορχήστρας και από τους τελειοφοίτους σπουδαστές του Ωδείου Αθηνών.

ΣΟΛΙΣΤ ΑΠΟ ΩΔΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ: Δημήτρης Μπουρσινός, κιθάρα, Βασίλης Μουρίκης, βιολί, Σοφία Χατζή, φλάουτο

ΣΟΛΙΣΤ ΑΠΟ CAMERATA JUNIOR: Μάρκος Καραμολέγκος, κλαρινέτο, Στράτος-Ραζμίκ

Κοντσέρτο για πιάνο αρ. 2 σε σολ μείζονα, έργο 44

JAN SIBELIUS

Συμφωνία αρ. 2 σε ρε μείζονα, έργο 43er

Νέοι Σολίστ συμπράττουν με

την Camerata Junior

08 Μαρτίου - Ωδείο Αθηνών

Πογκοσιάν, φλάουτο, Μιχάλης Τσουρέκας, βιολοντσέλο

Μουσική Διεύθυνση: Νίκος Χαλιάσας, Αριστέα Τσιχλή, Svetlana Galianova26)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

JOSEPH HAYDN, Κοντσέρτο για βιολοντσέλο No. 1 σε ντο μείζονα, Hob. VIIb 1

Μιχάλης Τσουρέκας, βιολοντσέλο, Διεύθυνση: Svetlana Galianova

WOLFGANG AMADEUS MOZART, Κοντσέρτο για κλαρινέτο σε λα μείζονα, K.622: I Allegro

Μάρκος Καραμολέγκος, κλαρινέτο, Διεύθυνση: Αριστέα Τσιχλή

WOLFGANG AMADEUS MOZART, Κοντσέρτο για βιολί No. 5 σε λα μείζονα: I Allegro aperto Βασίλης Μουρίκης, βιολί, Διεύθυνση: Νίκος Χαλιάσας

CECILE CHAMINADE, Κοντσερτίνο για φλάουτο και πιάνο, έργο 107

Σοφία Χατζή, φλάουτο, Διεύθυνση: Νίκος Χαλιάσας

JOAQUIN RODRIGO, Concerto de Aranjuez για κιθάρα και ορχήστρα: Il Adagio

Δημήτρης Μπουρσινός, κιθάρα, Διεύθυνση: Νίκος Χαλιάσας

FRANCOIS BORNE, Fantaisie Brillante sur Carmen

Στράτος-Ραζμίκ Πογκοσιάν, φλάουτο, Διεύθυνση: Αριστέα Τσιχλή

Resonances - συναυλία για

2 πιάνα

09 Μαρτίου - Ωδείο Φίλιππος Νάκας

Μία περιπλάνηση στις νοητές μουσικές πόλεις των αντιθέσεων μέσα από επιλεγμένα έργα του 21ου αιώνα για δύο πιάνα με τις Λυδία Λινάρδου και Ηρώ Μενέγου τη Δευτέρα 9 Μαρτίου, στην Αίθουσα Συναυλιών Φίλιππος Νάκας. Ανάμεσά τους μία νέα ανάθεση, μία μεταγραφή από κοντσέρτο, μία μεταγραφή από 4 χέρια, ένα μουσικό puzzle, κίνηση και λόγος. Μία διαδρομή μέσα από την ώριμη γλώσσα των συνθετών υπό την ματιά του νεοσύστατου ντουέτου.

Με αφετηρία την Άντρια, οι ερμηνεύτριες παρατηρούν τη σύνδεση των έργων με ορισμένες από τις ιδιαίτερες πόλεις του Ίταλο Καλβίνο. Όπως κάθε πόλη γεννιέται η μία μέσα από την άλλη, έτσι και στα μουσικά κείμενα τα ποικίλα μοτίβα αντικατοπτρίζονται μεταξύ των δύο



οργάνων δημιουργώντας αντηχήσεις. Ρυθμοί, μελωδικές γραμμές, διευρυμένες τεχνικές, βήματα και λόγος σε ένα κυνηγητό μουσικών θεμάτων, άλλοτε απομακρυσμένων και άλλοτε ρεαλιστικών, προκαλούν την αίσθηση ενός αέναου παλμού που διαστέλλεται και αμβλύνεται. Ένα οδοιπορικό σε πόλεις αόρατες και πραγματικές, πόλεις φιλόξενες και περίεργες, πόλεις με αποκρυπτογραφημένους χάρτες και μυστικές διαδρομές που ζωντανεύουν στα χέρια των δύο νέων ερμηνευτριών, ένα οδοιπορικό σε πόλεις - σταθμούς στην πορεία της σύγχρονης μουσικής.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Ανθή Δαμβουνέλη: LFC Tantrum (2023) / (ανάθεση από το ντουέτο)

Γιώργος Κυριακάκης: Trois Satiens, I Acceptio, II Cathedra, III Descensum, (2008)

George Crumb: Otherworldly Resonances mon.I Double Helix & mon.II Celebration & Ritual (2005)

Αλέξης Πορφυριάδης: Piano Puzzle (2021)

Ασπασία Νασοπούλου: Andria (2012)

Γιώργος Κουρουπός: Concertino, mon. I, II, III (2000) / (μεταγραφή. Κ. Ράπτης)

Αφήγηση: Τζωρτζίνα Δαλιάνη



Ο διεθνώς καταξιωμένος βαρύτονος Δημήτρης Πλατανιάς και η Σοφία Ταμβακοπούλου στο πιάνο παρουσιάζουν ένα πολυσυλλεκτικό πρόγραμμα με έργα σημαντικών Άγγλων συνθετών, δυστυχώς άγνωστων στην Ελλάδα: δύο κύκλους τραγουδιών του Ρέιφ Βον Ουίλιαμς, δύο κομμάτια για πιάνο του Τζον Άιρλαντ και τρία τραγούδια του Ρότζερ Κουίλτερ βασισμένα σε στίχους του Σαίξπηρ.

Παρότι οι συνθέσεις έχουν πολλές υφολογικές και μουσικές διαφορές μεταξύ τους, ανήκουν όλες στο ρεύμα του Αγγλικού Ρομαντισμού του 19ου και 20ού αιώνα, ο

Δημήτρης Πλατανιάς –

Σοφία Ταμβακοπούλου:
Liederabend

**10 Μαρτίου – Μέγαρο Μουσικής
Θεσσαλονίκης**

οποίος σε μεγάλο βαθμό σφράγισε την αγγλική λόγια μουσική.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- R. Quilter: Three Shakespeare Songs
- J. Ireland: Green Ways I: «The Cherry Tree»
- R. Vaughan Williams: Songs of Travel σε ποίηση Robert Louis Stevenson
- J. Ireland: «Ballade of London Nights»
- R. Vaughan Williams: The House of Life σε ποίηση Dante Gabriel Rossetti"

Ζωή Τηγανούρια: Μια

Βεντάλια από Γυναίκες

12 Μαρτίου - Μέγαρο Μουσικής
Θεσσαλονίκης

Η μουσικοσυνθέτης Ζωή Τηγανούρια, μαζί με τη Χορωδία του Βαφοπουλείου Πνευματικού Κέντρου και τη σοπράνο Άλκηστη Τόγια, καθώς και τη Συμφωνική Ορχήστρα Δήμου Θεσσαλονίκης υπό τη διεύθυνση του μαέστρου Εμμανουήλ Λορέντζου, παρουσιάζουν μια συναυλία αφιερωμένη στιχουργικά και μουσικά στη γυναίκα. Πρόκειται για μια καλλιτεχνική σύνθεση-ύμνο στη γυναικεία ψυχή, μέσα από έργα της Ζωής Τηγανούρια – μεταγραφές για συμφωνική ορχήστρα και χορωδία, επιλογές από την πλούσια δισκογραφία της, συνθέσεις της για τον κινηματογράφο και την τηλεόραση, καθώς και ένα νέο έργο, γραμμένο ειδικά για την παράσταση. Η Βεντάλια από γυναίκες, με τη συνύπαρξη της Ζωής, της Άλκηστης και των 150 γυναικών χορωδών επί σκηνής, φωτίζει τη δύναμη, το πάθος, τις δοκιμασίες και τους πολλαπλούς ρόλους της γυναίκας, τότε και σήμερα, μέσα από έναν σύγχρονο, λυρικό και βαθιά συγκινητικό μουσικό λόγο.



Ζωή Τηγανούρια Συνθέσεις-Σολίστ
ακορντεόν-Καλλιτεχνική
διεύθυνση/επιμέλεια

Άλκηστις Τόγια Σοπράνο-Διδασκαλία
χορωδιών, Χορωδία Βαφοπούλειου
Πνευματικού Κέντρου

Συμφωνική Ορχήστρα Δήμου
Θεσσαλονίκης, Εμμανουήλ Λορέντζος
Διεύθυνση Ορχήστρας

Ευγενική συμμετοχή: Γυναικείο Φωνητικό
Σύνολο ChorΩδές, Χορωδία ΤΕΕ | ΤΚΜ

Μουσικοί: Βασίλης Κατσούλης
παραδοσιακό βιολί, Γιώργος Πολίτης
ηλεκτρικό μπάσο, Στέλιος Γενεράλης
τύμπανα/κρουστά».



Mότσαρτ & Μάλερ

13 Μαρτίου – Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

Ο κόσμος των συμφωνιών του Γκούσταβ Μάλερ είναι πραγματικά ανεξάντλητος στις σκέψεις και στα συναισθήματα που γεννά, στο πώς μας φέρνει πάντα αντιμέτωπους με τις πιο μύχιες πτυχές του εαυτού μας, με τα οράματα και τους φόβους μας, με τις μεταφυσικές αγωνίες μας αλλά και με τα γήινα πάθη μας.

Η Τέταρτη είναι μία από τις πιο αγαπητές συμφωνίες του Αυστριακού Ρομαντικού – ίσως ιδανικότερη εισαγωγή στον μουσικό του κόσμο από κάθε άλλη και μία αστείρευτη πηγή ομορφιάς, ευαισθησίας και δραματικότητας. Στην ίδια συναυλία, η καταξιωμένη Ελληνίδα πιανίστα Αλεξάνδρα

Παπαστεφάνου, ερμηνεύει υπό τη διεύθυνση του Λουκά Καρυτινού το διαχρονικά δημοφιλέστατο Κοντσέρτο για πιάνο σε ρε ελάσσονα του Μότσαρτ.

Πρόγραμμα Εκδήλωσης

ΒΟΛΦΓΚΑΝΓΚ ΑΜΑΝΤΕΟΥΣ ΜΟΤΣΑΡΤ (1756 – 1791)

Κοντσέρτο για πιάνο και ορχήστρα αρ. 20 σε ρε ελάσσονα, K.466

ΓΚΟΥΣΤΑΒ ΜΑΛΕΡ (1860 – 1911)

Συμφωνία αρ. 4 σε σολ μείζονα



Η σειρά συναυλιών "Οι Νέοι για τους Νέους" αποτελεί βήμα έκφρασης και σημαντικό θεσμό ανάδειξης των επίλεκτων νέων ερμηνευτών κλασικής μουσικής.

Το έτος 2026, η σειρά διανύει τον 37ο κύκλο της και οι νέοι καλλιτέχνες που προκρίθηκαν μέσω διαγωνισμού ενθαρρύνονται να αγγίξουν τα υψηλότερα επίπεδα της μουσικής έκφρασης με την προσωπική τους συναυλία στην Αίθουσα Συναυλιών Φίλιππος Νάκας.

Το Σάββατο 14 Μαρτίου και ώρα 7 μ.μ. η Αίθουσα Συναυλιών Φίλιππος Νάκας έχει τη χαρά να φιλοξενεί μία νέα προικισμένη κλαρινετίστα, την Ειρήνη Χαραλαμπίκη, η οποία θα παρουσιάσει ένα ενδιαφέρον πρόγραμμα με έργα B. Kónács, F. Roulenc, C. Widor, M. Arnold, G. Verdi - L. Bassi και το Κομμάτι Κοντσέρτου αρ. 1 έργο 113 του F.

Ρεσιτάλ Κλαρινέτου

Ειρήνη Χαραλαμπίκη

14 Μαρτίου - Ωδείο Φίλιππος Νάκας

Mendelssohn με τη συμμετοχή του κλαρινετίστα Ευάγγελου Δραγάτση. Στο πιάνο ο Κωνσταντίνος Λιάνος.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

B. Kónács: Hommage à Manuel de Falla

F. Roulenc: Σονάτα για Κλαρινέτο και Πιάνο, FP 184

C. Widor: Introduction and Rondo, έργο 72

M. Arnold: Σονάτινα για Κλαρινέτο και Πιάνο, έργο 29

Verdi / L. Bassi: Κοντσέρτο Φαντασία πάνω σε θέματα από το «Rigoletto»

F. Mendelssohn: Konzertstück αρ. 1, έργο 113 *

*Συμμετέχει στο δεύτερο κλαρινέτο ο Ευάγγελος Δραγάτσης.

Η Κ.Ο.Θ. στη Βέροια

14 Μαρτίου - Χώρος Τεχνών Δήμου Βέροιας

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης επισκέπτεται τη Βέροια με δύο αριστουργήματα της παγκόσμιας εργογραφίας. Το 'Κοντσέρτο για βιολί και ορχήστρα σε μι ελάσσονα, έργο 64' του Φέλιξ Μέντελσον προκάλεσε ντελίριο ενθουσιασμού από την πρώτη του κιόλας παρουσίαση και αποτελεί έκτοτε ένα από τα πλέον δημοφιλή και πιο συχνά εκτελεσμένα κοντσέρτα για βιολί.

Πρόκειται για ένα έργο απaráμιλλης ομορφιάς, με σαφή μηνύματα πίστης, ηθικής, ομορφιάς και αδελφoσύνης των ανθρώπων. Ερμηνεύει η ιδιαίτερως ταλαντούχος βιολονίστα από το δυναμικό της Κ.Ο.Θ. Ευαγγελία Χατζηπέτρου.

Η 'Συμφωνία του Νέου Κόσμου' αποτελεί μία αποτύπωση των εντυπώσεων του Αντονίν Ντβόρζακ από τη ζωή του στην Αμερική, όταν μετακόμισε εκεί τον Σεπτέμβριο του 1892 για να αναλάβει τη διεύθυνση του Εθνικού Ωδείου της Νέας Υόρκης. Ο συνθέτης χτίζει ένα εντυπωσιακό πολυεθνικό συμφωνικό οικοδόμημα παίρνοντας πρώτη ύλη από τραγούδια των Αφροαμερικανών και από ινδιάνικους

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΤΗ ΒΕΡΟΙΑ

ΒΙΟΛΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΧΑΤΖΗΠΕΤΡΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ: LEO MCFALL

14.3.2026
ΧΩΡΟΣ ΤΕΧΝΩΝ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ
20:00

ΦΕΛΙΞ ΜΕΝΤΕΛΣΟΝ (1809-1847): Κοντσέρτο για βιολί και ορχήστρα σε μι ελάσσονα, έργο 64
ΑΝΤΟΝΙΝ ΝΤΒΟΡΖΑΚ (1841-1904): Συμφωνία αρ. 9 σε μι ελάσσονα, έργο 95 («του Νέου Κόσμου»)

ΕΠΙΣΤΡΑΤΗ: Ελευθέριος Ν. Πλαϊός Β' 196 Οικονομικό: Ν. Μουρατίδης 34
ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΕΠΙΣΤΡΑΤΗΣ (Ελευθέριος Ν. Πλαϊός Β' 196) και www.koth.gr
Γραφείο ΚΕΕΑ: 1ος όροφος, τμή. 213/8 781931/45 και Β. Γιαννιούλη κλειδί: 213/8 824612

www.koth.gr

ΕΡΤ 3, ΕΡΤ 2, ΕΡΤ 1, ΕΡΤ 4, ΕΡΤ 5, ΕΡΤ 6, ΕΡΤ 7, ΕΡΤ 8, ΕΡΤ 9, ΕΡΤ 10, ΕΡΤ 11, ΕΡΤ 12, ΕΡΤ 13, ΕΡΤ 14, ΕΡΤ 15, ΕΡΤ 16, ΕΡΤ 17, ΕΡΤ 18, ΕΡΤ 19, ΕΡΤ 20, ΕΡΤ 21, ΕΡΤ 22, ΕΡΤ 23, ΕΡΤ 24, ΕΡΤ 25, ΕΡΤ 26, ΕΡΤ 27, ΕΡΤ 28, ΕΡΤ 29, ΕΡΤ 30, ΕΡΤ 31, ΕΡΤ 32, ΕΡΤ 33, ΕΡΤ 34, ΕΡΤ 35, ΕΡΤ 36, ΕΡΤ 37, ΕΡΤ 38, ΕΡΤ 39, ΕΡΤ 40, ΕΡΤ 41, ΕΡΤ 42, ΕΡΤ 43, ΕΡΤ 44, ΕΡΤ 45, ΕΡΤ 46, ΕΡΤ 47, ΕΡΤ 48, ΕΡΤ 49, ΕΡΤ 50, ΕΡΤ 51, ΕΡΤ 52, ΕΡΤ 53, ΕΡΤ 54, ΕΡΤ 55, ΕΡΤ 56, ΕΡΤ 57, ΕΡΤ 58, ΕΡΤ 59, ΕΡΤ 60, ΕΡΤ 61, ΕΡΤ 62, ΕΡΤ 63, ΕΡΤ 64, ΕΡΤ 65, ΕΡΤ 66, ΕΡΤ 67, ΕΡΤ 68, ΕΡΤ 69, ΕΡΤ 70, ΕΡΤ 71, ΕΡΤ 72, ΕΡΤ 73, ΕΡΤ 74, ΕΡΤ 75, ΕΡΤ 76, ΕΡΤ 77, ΕΡΤ 78, ΕΡΤ 79, ΕΡΤ 80, ΕΡΤ 81, ΕΡΤ 82, ΕΡΤ 83, ΕΡΤ 84, ΕΡΤ 85, ΕΡΤ 86, ΕΡΤ 87, ΕΡΤ 88, ΕΡΤ 89, ΕΡΤ 90, ΕΡΤ 91, ΕΡΤ 92, ΕΡΤ 93, ΕΡΤ 94, ΕΡΤ 95, ΕΡΤ 96, ΕΡΤ 97, ΕΡΤ 98, ΕΡΤ 99, ΕΡΤ 100

χορούς, που τα αναμειγνύει με λαϊκές μελωδίες από όλη την Ευρώπη.

Ο Ντβόρζακ συνταιριάζει και αναπτύσσει ιδιοφυώς όλον αυτόν τον πλούσιο, αλλά και παράταιρο πλούτο θεμάτων, οδηγώντας σε ένα συναρπαστικό αποτέλεσμα, που έχει καταταχθεί δικαίως στα σημαντικότερα δημιουργήματα της κλασικής μουσικής.

Πρόγραμμα:

Φέλιξ Μέντελσον (1809-1847): Κοντσέρτο για βιολί και ορχήστρα σε μι ελάσσονα, έργο 64

Αντονίν Ντβόρζακ (1841-1904): Συμφωνία αρ. 9 σε μι ελάσσονα, έργο 95 («του Νέου Κόσμου»)



Bραδιά Mozart με την

Vienna Schoenbrunn Palace Orchestra

**15 Μαρτίου - Μέγαρο Μουσικής
Θεσσαλονίκης**

Μια βραδιά γεμάτη από τους ήχους του Wolfgang Amadeus Mozart, σε αυθεντικές ενορχηστρώσεις του 18ου αιώνα, ζωντανεύει μέσα από τη δεξιοτεχνία των μουσικών και των σολίστ της Vienna Schoenbrunn Palace Orchestra, υπό τη διεύθυνση του αρχιμουσικού Vinicius Kattah.

Ο Mozart υπήρξε ένας από τους κορυφαίους συνθέτες όλων των εποχών. Παρά τη σύντομη ζωή του -έφυγε από τη ζωή μόλις στα 35 του χρόνια- άφησε πίσω του 626 έργα, ανάμεσά τους συμφωνίες, όπερες, έργα μουσικής δωματίου, κοντσέρτα και χορωδίες. Σε ηλικία τριών ετών έπαιζε πιάνο, στα πέντε του συνέθετε και στα έξι έδωσε το πρώτο του κοντσέρτο. Πρόκειται για τον απόλυτο ορισμό της ιδιοφυΐας. Η παιχνιδιάρικη και ευφυής ιδιοφυΐα του αποκαλύπτει ένα από τα πιο

χαρισματικά μουσικά ταλέντα που γνώρισε ποτέ η ανθρωπότητα. Κλασικός στο ύφος, αλλά βαθιά ανθρωπινός στο συναίσθημα, ο Mozart μας χάρισε μερικές από τις πιο τέλειες και διαχρονικές μουσικές δημιουργίες που έχουν ποτέ συλληφθεί..

Η Vienna Schoenbrunn Palace Orchestra θα μας ταξιδέψει στους αυθεντικούς ήχους του 18ου αιώνα με τις μαγευτικές μελωδίες του Mozart, υπό τη μουσική διεύθυνση του μαέστρου Vinicius Kattah, μόνιμου συνεργάτη της Ορχήστρας και της Vienna State Opera, ο οποίος έχει ειδικευτεί στο έργο του μεγάλου συνθέτη.

Σολίστ:

Boris Lipon, φλάουτο

Maša Prebanda, κλαρινέτο

Vienna Schoenbrunn Palace Orchestra

Μουσική Διεύθυνση: Vinicius Kattah.



Συναυλία με τη Χορωδία της ΕΡΤ | J. Brahms: Ο Κύκλος των Βαλς - “Χορεύοντας τον Έρωτα”

15 Μαρτίου - Ωδείο Αθηνών

Ο Γιохάνες Μπραμς συνέθεσε τους κύκλους τραγουδιών Liebeslieder-Walzer (op. 52) και Neue Liebeslieder-Walzer (op. 65) ως έργα οικείας και ανθρώπινης κλίμακας, μεταφέροντας μας την ατμόσφαιρα του βιεννέζικου σαλονιού. Μέσα από τον ρυθμό του βαλς, ο συνθέτης υμνεί τον έρωτα σε όλες του τις εκφάνσεις: από τη χαρά της πρώτης προσέγγισης, έως τη μελαγχολία της απόστασης, το καταφύγιο της μνήμης και το βάρος της απώλειας.

Ο έρωτας ξετυλίγεται μέσα από τρεις διαφορετικές οπτικές γωνίες, δημιουργώντας μια συνεχή συναισθηματική διαδρομή. Το συναίσθημα

βιώνεται ως συλλογική εμπειρία μέσα από το σώμα της χορωδίας, ως προσωπική εξομολόγηση στα σόλο μέρη και ως σχέση μέσα από τα Quartetti. Τα τελευταία αποτελούν μια δραματουργική σύλληψη της Χορωδίας της Ραδιοφωνίας, λειτουργώντας ως ένας « τρίτος αφηγηματικός χώρος » που μεσολαβεί ανάμεσα στο άτομο και το σύνολο. Ανάμεσα στους δύο ερωτικούς κύκλους, η ανθρώπινη φωνή παραχωρεί τη θέση της στον καθαρά μουσικό στοχασμό. Τα βαλς από το op. 39 για πιάνο τέσσερα χέρια λειτουργούν ως οργανικός συνδετικός κρίκος ανάμεσα τους, ως εικόνα ενός βιεννέζικου απογεύματος.

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ

Χορωδία της ΕΡΤ, Πιάνο: Θάνος Μαργέτης,
Μιχάλης Παπαπέτρου, Μουσική Διεύθυνση:
Μιχάλης Παπαπέτρου

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΑΥΛΙΑΣ

Johannes Brahms (1833–1897)

Liebeslieder Walzer για τέσσερις φωνές και
πιάνο τέσσερα χέρια, έργο 52

Walzer για πιάνο τέσσερα χέρια, έργο 39

Neue Liebeslieder Walzer για τέσσερις
φωνές και πιάνο τέσσερα χέρια, έργο 65



Chamber Orchestra of Europe, Τα κοντσέρτα του Μπετόβεν με τον Kirill Gerstein

18 Μαρτίου - Μέγαρο Μουσικής
Αθηνών

Τα πέντε Κοντσέρτα για πιάνο του Λούντβιχ βαν Μπετόβεν δεν είναι απλώς ένας κύκλος έργων: αποτυπώνουν τη μετάβαση του συνθέτη από τον κλασικισμό σε ένα εντελώς προσωπικό μουσικό ύφος. Ενώ τα πρώτα τρία Κοντσέρτα διατηρούν τη διαύγεια της βιεννέζικης παράδοσης, σταδιακά το πιάνο αποκτά πρωταγωνιστικό ρόλο, καθορίζοντας τη μορφή και την εκφραστική κατεύθυνση.

Στο Κοντσέρτο αρ. 4, ο Μπετόβεν ανατρέπει τη συνήθεια της εποχής: το πιάνο ξεκινά μόνο του, πριν μπει η ορχήστρα, η οποία

καλείται να απαντήσει και να αναπτύξει το μουσικό υλικό που ορίζεται από τον σολίστ. Στο Κοντσέρτο αρ. 5, το λεγόμενο και «Αυτοκρατορικό», η συνεργασία πιάνου και ορχήστρας κορυφώνεται οικοδομώντας μια λαμπερή μουσική αρχιτεκτονική, γεμάτη στιβαρότητα και ενέργεια. Μαζί, τα πέντε Κοντσέρτα μαρτυρούν την πορεία του Μπετόβεν προς την ωριμότητα και την ελευθερία που ο συνθέτης αναζήτησε στην τέχνη και υπερασπίστηκε με πάθος σε όλη του τη ζωή.

Σολίστ είναι ο διαπρεπής πιανίστας Κίριλ Γκέρσταϊν, ο οποίος διακρίνεται διεθνώς για τον πλούτο της μουσικής του προσέγγισης. Συμπράττει με την Ορχήστρα Δωματίου της Ευρώπης, ένα κορυφαίο σύνολο που ξεχωρίζει για τις εμπνευσμένες εμφανίσεις και τις πολυβραβευμένες ηχογραφήσεις του.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

18.3.2026

LUDWIG VAN BEETHOVEN, Κοντσέρτο για πιάνο αρ. 0 σε μι ύφεση μείζονα, WoO4 1784

Κοντσέρτο για πιάνο αρ. 1 σε ντο μείζονα, έργο 15

Κοντσέρτο για πιάνο αρ. 4 σε σολ μείζονα, έργο 58

19.3.2026

LUDWIG VAN BEETHOVEN, Κοντσέρτο για πιάνο αρ. 2 σε σι ύφεση μείζονα, έργο 19

Κοντσέρτο για πιάνο αρ. 3 σε ντο ελάσσονα, έργο 37, Κοντσέρτο για πιάνο αρ. 5 μι ύφεση μείζονα, έργο 73



Ρεσιτάλ Βιόλας Έλενα

**Μήτσα | Λυδία Λινάρδου:
πιάνο**

**21 Μαρτίου - Ωδείο Φίλιππος
Νάκας**

Η σειρά συναυλιών "Οι Νέοι για τους Νέους" αποτελεί βήμα έκφρασης και σημαντικό θεσμό ανάδειξης των επίλεκτων νέων ερμηνευτών κλασικής μουσικής. Το έτος 2026, η σειρά διανύει τον 37ο κύκλο της και οι νέοι καλλιτέχνες που προκρίθηκαν μέσω διαγωνισμού ενθαρρύνονται να αγγίξουν τα υψηλότερα επίπεδα της μουσικής

έκφρασης με την προσωπική τους συναυλία στην Αίθουσα Συναυλιών Φίλιππος Νάκας. Το Σάββατο 21 Μαρτίου και ώρα 7 μ.μ. η Αίθουσα Συναυλιών Φίλιππος Νάκας έχει τη χαρά να φιλοξενεί μία νέα προικισμένη βιολίστα, την Έλενα Μήτσα, η οποία θα παρουσιάσει ένα ενδιαφέρον πρόγραμμα με έργα Johann Sebastian Bach, Johannes

Brahms και Rebecca Clarke. Στο πιάνο η
Λυδία Λινάρδου.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Johann Sebastian Bach (1685 –1750), Σουίτα
για σόλο βιολοντσέλο αρ. 2 σε ρε ελάσσονα,
BWV 1008 (μεταγραφή για βιόλα)

Johannes Brahms (1833 –1897), Σονάτα για
βιόλα και πιάνο αρ. 1 σε φα ελάσσονα, έργο
120 αρ. 1

Rebecca Clarke (1886 –1979) Σύντομα
κομμάτια για βιόλα και πιάνο, Lullaby,
Chinese Puzzle, I' II Bid My Heart Be Still



Λυρικά κουαρτέτα

23 Μαρτίου – Μουσείο Μπενάκη - Πινακοθήκη Νίκου Χατζηκυριάκου-Γκίκα

Είναι σπάνιες οι φορές που οι μεγάλοι
Ιταλοί συνθέτες όπερας ΤΖουζέπε
Βέρντι και Τζάκομο Πουτσίνι έκαναν
ένα «διάλειμμα» από τις οπερατικές τους
συνθέσεις για να καταπιαστούν με τη
σύνθεση έργων χωρίς την παρουσία της
ανθρώπινης φωνής. Ακόμη όμως και σε

αυτές τις περιπτώσεις τόσο το αλάνθαστο
αισθητήριό τους όσο και το
πληθωρικότετο, οπερετικό τους σύμπαν
μεταφέρθηκε ατόφιο στις παρτιτούρες των
μουσικών οργάνων, οι οποίες ξεχειλίζουν
από λυρισμό, συναίσθημα και φυσικά

μελωδικότητα
προδιαγραφών.

Πρόγραμμα Εκδήλωσης:

ΤΖΑΚΟΜΟ ΠΟΥΤΣΙΝΙ (1858-1924),
Κουαρτέτο εγχόρδων σε ρε μείζονα, Τρία

«φωνητικών»

Μινουέτα, Χρυσάνθεμα, ελεγεία για
κουαρτέτο εγχόρδων

ΤΖΟΥΖΕΠΕ ΒΕΡΝΤΙ (1813-1901), Κουαρτέτο
εγχόρδων σε μι ελάσσονα, Κουαρτέτο
Εγχόρδων τετART-on



Τον Φεβρουάριο του 2025 η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης ηχογράφησε για πρώτη φορά με τη γνωστή γερμανική δισκογραφική εταιρεία Berlin Classics, συνεχίζοντας τη δυναμική διεθνή της δισκογραφική παρουσία. Το νέο CD κυκλοφορεί παγκοσμίως στις αρχές του 2026, και με την ευκαιρία αυτή η ΚΟΘ ερμηνεύει ζωντανά για το κοινό της πόλης μας δύο από τα έργα του δίσκου, υπό τη μουσική διεύθυνση του πολύπειρου μαέστρου Ντάνιελ Γκάις και με σολίστ τον χαρισματικό νεαρό Γερμανό

P Παρουσίαση του Νέου Cd

της ΚΟΘ: Another Dawn

**27 Μαρτίου - Μέγαρο Μουσικής
Θεσσαλονίκης**

βιολονίστα Τάσιλο Προμπστ, με τους
οποίους και έγινε η ηχογράφηση.

Ο Τάσιλο Προμπστ, γνωστός για τις πολύπλευρες ερμηνείες του, την εξαιρετική του δεξιότητα, το συναισθηματικό βάθος και τη σαγηνευτική σκηνική παρουσία του, ερμηνεύει απαιτητικά κοντσέρτα για βιολί δύο εβραϊκής καταγωγής συνθετών του περασμένου αιώνα, του Ρώσου Τζόζεφ Άκρον και του Αυστριακού Έριχ Βόλφγκανγκ Κόρνγκολντ. Το πρόγραμμα ολοκληρώνει η εντυπωσιακή Συμφωνία του Νέου Κόσμου του Ντβόρζακ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

J. Achron: Κοντσέρτο για βιολί αρ. 3, έργο 72
(β' μέρος)

(Α' εκτέλεση ΚΟΘ)

E. W. Korngold: Κοντσέρτο για βιολί σε ρε μείζονα, έργο 35

Τρεις Φωνές του Ρομαντισμού κλαρινέτο- τσέλο-πιάνο

30 Μαρτίου - Ωδείο Φίλιππος
Νάκας

Ο κλαρινετίστας Άγγελος Πολίτης, ο τσελίστας Alexis Bove και η πιανίστα Λευκή Καρποδίνη παρουσιάζουν ένα πρόγραμμα αφιερωμένο στο ΤΡΙΟ για κλαρινέτο, τσέλο και πιάνο μέσα από τρεις διαφορετικές δημιουργικές φωνές. Η συναυλία θα αναδείξει τη διαδρομή του είδους εστιάζοντας στο τέλος του 19ου αιώνα - αρχές 20ού, ξεκινώντας από δύο μεταγενέστερες δημιουργικές ματιές έως το έργο που αποτέλεσε το θεμέλιό του.

Το πρόγραμμα ανοίγουν οι Μινιατούρες Ερ.18α, 24α του Paul Juon, τον οποίο ο Rachmaninoff αποκαλούσε " Brahms της Ρωσίας" - ένα έργο με έντονες αντιθέσεις, λυρισμό και παραδοσιακά στοιχεία, γραμμένο κατά την περίοδο 1900-1904. Στη συνέχεια θα ακουστεί το Τρίο σε ρε ελάσσονα έργο 3 του συνομήλικού του

A. Dvořák: Συμφωνία αρ. 9 σε μι ελάσσονα, έργο 95, «Του Νέου Κόσμου».



Αυστριακού συνθέτη Alexander Zemlinsky. Το πρώτο αυτό έργο του συνθέτη - γραμμένο το 1896 - διακρίνεται για τον λυρισμό του, την πλούσια αρμονία αλλά και τη θερμή "μπραμσιανή" γλώσσα του. Ο ώριμος τότε Brahms εντυπωσιάστηκε από το έργο τόσο, που το πρότεινε στον εκδοτικό οίκο Simrock. Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζεται το Τρίο σε λα ελάσσονα, έργο 114, το οποίο ο Johannes Brahms συνέθεσε το 1891, σε ηλικία 58 ετών. Έργο ορόσημο του είδους, το οποίο θα φωτίσει την πλήρη ωριμότητα, την ισορροπημένη αρχιτεκτονική και την εσωτερική ένταση του συνθέτη.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

PAUL JUON (1872 - 1940), Μινιατούρες έργο18α, 24α

ALEXANDER VON ZEMLINSKY (1871 - 1942),
Τρίο έργο3 σε ρε ελάσσονα

JOHANNES BRAHMS (1833 - 1897), Τρίο
έργο 114 σε λα ελάσσονα:



Τα Κοντσέρτα του Ραχμάνινοφ

31 Μαρτίου - Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

Ο μαραθώνιος εκτέλεσης και των πέντε έργων για πιάνο και ορχήστρα του Σεργκέι Ραχμάνινοφ σε δύο συναπτές βραδιές από τον ίδιο σολίστα δεν είναι κάτι που μπορεί να πετύχει ο καθένας· αντιθέτως, είναι ελάχιστοι οι πιανίστες που διαθέτουν τα πνευματικά, ψυχικά και δεξιολογικά προσόντα να επιτύχουν έναν τέτοιο άθλο και -το κυριότερο- να αφήσουν ένα ουσιώδες ερμηνευτικό αποτύπωμα στα πέντε γιγάντια αυτά έργα. Ο Ρώσος Ντένις

Κοζούχιν ανήκει χωρίς αμφιβολία στην ελίτ των βιρτουόζων που διαθέτουν σε αφθονία όλα τα παραπάνω χαρακτηριστικά – και ως εκ τούτου οι δύο συναυλίες του στο πλαίσιο του Φεστιβάλ της Άνοιξης προμηνύεται να αποτελέσουν μία ανεπανάληπτη και αποκαλυπτική εμπειρία, που κανένας λάτρης του πιάνου και του αισθησιακού κόσμου του Ραχμάνινοφ δεν πρέπει να χάσει!

Πρόγραμμα Εκδήλωσης

ΣΕΡΓΚΕΙ ΡΑΧΜΑΝΙΝΟΦ (1873 – 1943)

- Κοντσέρτο για πιάνο και ορχήστρα αρ.1 σε φα δίεση ελάσσονα, έργο 1
- Κοντσέρτο για πιάνο και ορχήστρα αρ.2 σε ντο ελάσσονα, έργο 18
- Κοντσέρτο για πιάνο και ορχήστρα αρ.3 σε ρε ελάσσονα, έργο 30
- Κοντσέρτο για πιάνο και ορχήστρα αρ.4 σε σολ ελάσσονα, έργο 40

– Ραψωδία σ' ένα θέμα του Παγκανίνι για πιάνο και ορχήστρα, έργο 43

Τα έργα θα ερμηνευθούν σε δύο μέρη, στις 31 Μαρτίου και την 1η Απριλίου 2025. Η ακριβής σειρά με την οποία θα παρουσιαστούν τα έργα ανά συναυλία θα ανακοινωθεί.



Όπερα Διδώ (Didone) 07/02/2026 (το άρθρο - κριτική είναι

της Δρος Ιστορικής Μουσικολογίας - Πιανίστα και μέλους της Γ.Σ. του Φίλωνα Δήμητρας Χόνδρου)

Παρακολουθήσαμε το Σάββατο 07/02/2026 στο Δημοτικό θέατρο Ολύμπια Μαρία Κάλλας, την πολυαναμενόμενη αναβίβαση του έργου Διδώ (Didone) του Διονυσίου Λαυράγκα (1860-1941) σε συναυλιακή μορφή. Ο Λαυράγκας, είναι σπουδαίος όχι μόνο για το αμιγώς συνθετικό του έργο, αλλά γιατί υπήρξε ο θεμελιωτής του Νεοελληνικού Μελοδράματος που μετονομάστηκε

αργότερα σε Εθνική Λυρική Σκηνή, καθώς και από τους πρωτεργάτες της Ελληνικής Εθνικής Σχολής. Δυστυχώς, ο συνθέτης απεβίωσε πριν προλάβει να δει την ΕΛΣ να θεσμοθετείται ως ανεξάρτητος οργανισμός, γεγονός που συνέβη κατά τη διάρκεια της Γερμανικής Κατοχής το 1944, όπως άλλωστε έγινε και με την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, η οποία δημιουργήθηκε

με την κρατικοποίηση της Συμφωνικής Ορχήστρας του Ωδείου Αθηνών το 1942.

Ο Διονύσιος Λαυράγκας γεννήθηκε στην Κεφαλονιά και σπούδασε μουσική στην γενέτειρά του, στη Νάπολη αλλά και στο Παρίσι, κοντά στους διάσημους συνθέτες Jules Massenet, César Franck και Léo Delibes. Υπήρξε από τους σκαπανείς της Εθνικής Μουσικής Σχολής, καθώς και ο πρώτος



Έλληνας συνθέτης που έγραψε μουσική για τον κινηματογράφο. Βασικός θεμελιωτής του «Ελληνικού Μελοδράματος», του πρώτου ελληνικού μελοδραματικού θιάσου με τον οποίο περιόδευσε στην Ελλάδα και στο εξωτερικό στις αρχές του 20ου αιώνα, έδωσε πολύ μεγάλη σημασία στη συστηματική οργάνωση και διοίκησή του, ενώ αγωνίστηκε ώστε να επιτευχθεί ο ιερός σκοπός που δεν ήταν άλλος από την καθιέρωση και τη διάδοση της λυρικής τέχνης στην Ελληνική επικράτεια. Μάλιστα γι' αυτό του τον εγχείρημα,

χαρακτηρίστηκε από κάποιους ως «μυθικός αρχηγός αιρέσεως» (sic). Οι αγώνες του δικαιώθηκαν με την ίδρυση της Εθνικής Λυρικής Σκηνής το 1939 ως παράρτημα του Εθνικού Θεάτρου, δύο χρόνια πριν τον θάνατό του.

Από την εκτεταμένη εργογραφία του, ξεχωρίζουν η Πρώτη Ελληνική Σουίτα, εμβληματικό έργο της Ελληνικής Εθνικής Σχολής, οι περίφημες όπερες Διδώ και Φρόσω, και φυσικά το Πένταθλον, που παρουσιάστηκε στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1896 μαζί με τον Ολυμπιακό Ύμνο του Σπύρου Σαμάρα.

Η λυρική τραγωδία Διδώ, διαδραματίζεται σε τέσσερεις πράξεις, σε λιμπρέτο του Πολύβιου Δημητρακόπουλου-

γνωστού ως Paul Arcas. Πρωτοπαρουσιάστηκε στις 10 Απριλίου 1909 στο Δημοτικό Θέατρο Αθηνών με πρωταγωνιστές μέλη του Ελληνικού Μελοδράματος. Η πρώτη παρουσίαση από την ΕΛΣ, έλαβε χώρα στο Θέατρο Ολύμπια, στις 12 Απριλίου 1952. Στο ίδιο θέατρο, είχαμε την ευκαιρία να ακούσουμε το έργο για πρώτη φορά τον 21ο αιώνα, γεγονός που προσέδωσε στη βραδιά μία ιδιαίτερη συγκινησιακή ατμόσφαιρα. Την ορχήστρα και χορωδία του Δήμου Αθηναίων διηύθυνε ο Βύρων Φιδετζής. Τους πρωταγωνιστικούς

ρόλους ενσάρκωσαν οι: Διδώ η Σοφία Κυανίδου, Αινείας ο Φίλιππος Μοδινός, Αχάτης ο Γιάννης Σελητσανιώτης, Ασκάλης ο Χριστόφορος Σταμπόγλης, Άννα η Αναστασία Ευδαίμων και Ανθεύς ο Χρήστος Ραμμόπουλος.

Αξίζει να επισημανθεί ο αρκετά απαιτητικός ρόλος του τενόρου, που θύμισε ρόλους γαλλικού ρεπερτορίου, όπως ο Προφήτης και ο Βάσκο του Meyerbeer. Εντυπωσίασε το φινάλε της δεύτερης πράξης, που κλείνει με το ερωτικό ντουέτο Διδούς-Αινεία, το οποίο λειτούργησε αποσυμπιεστικά, χαμηλώνοντας τους τόνους από τον πρότερο πομπώδη χαρακτήρα της όπερας, όπως και η εξαιρετικά μελωδική εισαγωγή της τέταρτης πράξης. Δε γνωρίζουμε τον λόγο, αλλά η έλλειψη υπερτίτλων δυσκόλεψε πάρα πολύ το ακροατήριο στην

κατανόηση του κειμένου, δεδομένου ότι και στο πρόγραμμα που δόθηκε δεν υπήρξε κάποια αναφορά στην υπόθεση της όπερας. Ενδεχομένως, η μεγάλη πλειονότητα του ακροατηρίου-εκτός από εκείνους που είχαν προμηθευτεί την ηχογράφιση του έργου που κυκλοφόρησε πρόσφατα από την εταιρεία Melism, δεν μπόρεσε να κατανοήσει για παράδειγμα το τέλος του έργου, όπου η Διδώ αρπάζοντας έναν δαυλό, βάζει φωτιά στα ανάκτορα που γκρεμίζονται με πάταγο, ενώ η ίδια βρίσκει φλεγόμενη τον θάνατο.

Τέλος, ένα θερμό ευχαριστώ αρμόζει στο Δημοτικό Θέατρο Ολύμπια Μαρία Κάλλας, που είναι ανοικτό σε τέτοιες προκλήσεις που μας φέρνουν πιο κοντά με τη νεοελληνική οπερατική δημιουργία.

Μουσικό Ημερολόγιο Μαρτίου

Καλωσορίστε στο «Μουσικό Ημερολόγιο», τη στήλη που επιμελείται η καθηγήτρια μουσικής, παιδαγωγός και συγγραφέας **κα Μαρία Παπαδάτου** και μέλος της Γ.Σ. του Π.Κ.Π. «Ο ΦΙΛΩΝ» που ξυπνά κάθε μήνα την μαγεία της μουσικής μέσα στο αέναο ρολόι του χρόνου. Κάθε μέρα του μήνα γίνεται ένα μικρό μουσικό κεφάλαιο, ένα ξεχωριστό κομμάτι της ιστορίας που αγγίζει την ψυχή και αναζωογονεί τις αναμνήσεις μας. Μέσα από αυτές τις σελίδες, θα ανακαλύπτετε στιγμές γεννημένες από μελωδίες και ρυθμούς, γεγονότα που, σαν σιωπηλοί θησαυροί, αφηγούνται την εξέλιξη και το πάθος του μουσικού κόσμου. Ελάτε να ταξιδέψουμε μαζί στα μονοπάτια της μουσικής, όπου κάθε ημερομηνία κρύβει τη δική της μοναδική ιστορία και κάθε νότα μας θυμίζει το ανεξίτηλο αποτύπωμα της τέχνης στον χρόνο.

1η Μαρτίου

- Το 1643 φεύγει από τη ζωή ο Ιταλός οργανίστας και συνθέτης Τζιρολάμο Φρεσκομπάλντι (γεν-Φερράρα 09.09.1583)
- Το 1810 γεννιέται ο Φρεντερίκ Σοπέν στη Ζελαζόβα Βόλα της Πολωνίας (θ-Παρίσι 17.10.1849)
- Το 1877 γεννιέται η Ρωσίδα πιανίστρια Ισαβέλλα Βεγκέροβα στο Μινσκ. Μετέπειτα, μεταξύ των μαθητών της θα είναι ο Λέοναρντ Μπερνστάιν, ο Σάμιουελ Μπάρμπερ, ο Νίκολας Σλονίμσκι και άλλοι σημαντικοί μουσικοί.
- Το 1896 γεννιέται ο Δημήτρης Μητρόπουλος στην Αθήνα (θ-Μιλάνο 02.11.1960)

- Το 1904 φεύγει από τη ζωή ο Αντονίν Ντβόρζακ στην Πράγα (γεν-Νελαχόζεβες 08.09.1841)
- Το 1942 η πρεμιέρα της 7ης Συμφωνίας του Σοστακόβιτς στην Αγ. Πετρούπολη.
- Το 1950 σε πρώτη δημόσια ερμηνεία η σονάτα για τσέλο και πιάνο του Προκόφιεβ έργο 119, από τους Μοτίσλαβ Ροστρόποβιτς (τσέλο) και Σβιατοσλάβ Ρίχτερ (πιάνο) στο Ωδείο της Μόσχας

2 Μαρτίου

- Το 1695 γεννιέται ο Γερμανός εκδότης και συνθέτης lieder Μπέρνχαρτ Μπράιτκοφ, ιδρυτής του εκδοτικού οίκου Breitkopf und Härtel (θ-Λειψία 23.03.1777)

- Το 1724 ανεβαίνει για 1η φορά η όπερα του Χαίντελ Ιούλιος Καίσαρας στο Λονδίνο.
- Το 1792 η 1η παρουσίαση της Συμφωνίας αρ.98 του Γιόζεφ Χάυντν στο Hanover-Square Concert Rooms στο Λονδίνο, με τον ίδιο το συνθέτη στο πόντιουμ.
- Το 1867 η 1η εμφάνιση του Τσαϊκόφσκι ως μαέστρου στην Αγία Πετρούπολη.
- Το 1874 η 1η εμφάνιση του Νικολάι Ρίμσκι-Κόρσκοφ ως μαέστρου στην Αγία Πετρούπολη σε συναυλία φιλανθρωπικού σκοπού για το λιμό του Βόλγα.

3 Μαρτίου

- Το 1706 φεύγει από τη ζωή ο Γερμανός συνθέτης Γιόχαν Πάχελμπελ στην Νυρεμβέργη (γεν-Νυρεμβέργη 01.09.1653)
- Το 1768 φεύγει από τη ζωή ο Ιταλός συνθέτης και δάσκαλος τραγουδιού Νικόλα Πόρπορα στην Νάπολη (γεν-Νάπολη 17.08.1686)
- Το 1802 εκδίδεται η Σονάτα υπό το Σεληνόφως του Λούντβιχ βαν Μπετόβεν.
- Το 1824 φεύγει από τη ζωή ο Ιταλός συνθέτης και βιρτουόζος του βιολιού Τζοβάννι Μπατίστα Βιόττι στο Λονδίνο (γεν-12.05.1755)
- Το 1875 σε πρώτη εκτέλεση η όπερα Κάρμεν του Μπιζέ, στην Opera

Comique στο Παρίσι. Σημειωτέον, "αποτυγχάνει".

4 Μαρτίου

- Το 1678 γεννιέται ο Αντόνιο Βιβάλντι στην Βενετία (Θ-Βιέννη 28.07.1741)
- Το 1791 ο Βόλφγκανγκ Αμαντέους Μότσαρτ παρουσιάζει σε πρώτη εκτέλεση το Κοντσέρτο του για πιάνο αρ.27, στην Βιέννη, στην τελευταία του εμφάνιση σε κοινό.
- Το 1877 γεννιέται ο συνθέτης Αλεξάντερ Γκέντικε στη Μόσχα (Θ-Μόσχα 09.07.1957)
- Το 1877 σε πρώτη εκτέλεση η Λίμνη των Κύκνων του Τσαϊκόφσκι στο Θέατρο Μπολσόι της Μόσχας
- Το 1925 φεύγει από τη ζωή ο Μόριτς Μοσκόβσκι στο Παρίσι (γεν-Βρότσλαβ 23.08.1854)

5 Μαρτίου

- Το 1853 ιδρύεται στην Νέα Υόρκη η εταιρία κατασκευής πιάνων Steinway & Sons.
- Το 1856 καταστρέφεται από πυρκαγιά η Covent Garden Opera House στο Λονδίνο
- Το 1887 γεννιέται ο συνθέτης Άιτορ Βίλλα-Λόμπος στο Ρίο ντε Τζανέιρο (Θ- Ρίο 17.11.1959)
- Το 1892 σε πρώτη εκτέλεση το 1ο Κοντσέρτο για πιάνο του Σεργκέι Ραχμάνινωφ.
- Το 1904 σε πρώτη εκτέλεση το Συμφωνικό Ποίημα Baba Yaga του

Ανατόλι Λιάντοβ, αλλά και το Κουαρτέτο σε Φα μείζονα του Μορίς Ραβέλ.

- Το 1953 φεύγει από τη ζωή ο Σεργκέι Προκόφιεφ στη Μόσχα. Συμπτωματικά, την ίδια η ημέρα πεθαίνει και ο Γιόζεφ Στάλιν, γεγονός που επισκίασε τον θάνατο του συνθέτη. (γεν- Κράσνε 23.04.1891)

6 Μαρτίου

- Το 1825 παρουσιάζεται για 1η φορά το Κουαρτέτο έργο 127 του Λούντβιχ βαν Μπετόβεν στη Βιέννη.
- Το 1831 κάνει πρεμιέρα η όπερα του Βιντσέντζο Μπελίνι La Sonambula στο La Sonambula στο Teatro Carcano στο Μιλάνο
- Το 1853 η πρεμιέρα της Τραβιάτα του Βέρντι στο θέατρο La Fenice της Βενετίας.
- Το 1917 η πρώτη εκτέλεση των Etudes Tableaux έργο 39 του Σεργκέι Ραχμάνινωφ, από τον ίδιο τον συνθέτη, στο Πέτρογκραντ.
- Το 1930 γεννιέται ο μαέστρος Λόριν Μάαζελ στο Νείγι-συρ-Σεν της Γαλλίας (θ-Βιρτζίνια ΗΠΑ 13.07.2014)
- Το 1967 φεύγει από τη ζωή ο Ούγγρος συνθέτης Ζόλταν Κόνταϊ (γεν- 16.12.1882)

7 Μαρτίου

- Η 7η Μαρτίου του 1659 πιθανολογείται ως η ημερομηνία

γέννησης του Χένρυ Πέρσελ (θ- Ουέστμινστερ 21.11.1695)

- Το 1711 σε πρώτη εκτέλεση η όπερα του Χαίντελ Ρινάλντο στο Λονδίνο.
- Το 1875 γεννιέται ο Μωρίς Ραβέλ στο Σιμπούρ της Γαλλίας (θ-Παρίσι 28.12.1937). Φέτος είναι η επέτειος των 150 ετών από τη γέννηση του.
- Το 1892 η πρώτη εκτέλεση της σουίτας Καρυοθραύστης του Πιοτρ Ίλιτς Τσαϊκόφσκι στην Αγία Πετρούπολη.
- Το 1983 φεύγει από τη ζωή ο Καναδός συνθέτης Κλοντ Βιβιέ στο Παρίσι (γ-Μόντρεαλ 14.04.1948)

8 Μαρτίου

- Το 1714 γεννιέται ο Καρλ Φίλιπ Εμάνουελ Μπαχ, 2ος γιός του Γιόχαν Σεμπάστιαν Μπαχ, στη Βαϊμάρη (θ-Αμβούργο 14.12.1788)
- Το 1813 η πρώτη συναυλία της London Philharmonic Society, στο Argyll Rooms, με τον Johann Peter Salomon στο πόντιουμ και σολίστ στο πιάνο τον Μούτσιο Κλεμέντι.
- Το 1869 φεύγει από τη ζωή ο Γάλλος συνθέτης Εκτόρ Μπερλιόζ στο Παρίσι. (γεν-Λα Κοτ-σαιντ-Αντρέ 11.12.1803)
- Το 1898 η πρώτη εκτέλεση του Δων Κιχώτη του Ρίχαρντ Στράους στην Κολωνία.
- Το 1902 η πρώτη εκτέλεση της 2ης Συμφωνίας του Γιάν Σιμπέλιους υπό τη δική του μπαγκέτα, στο Ελσίνκι.

- Το 1957 η πρώτη εκτέλεση του έργου Pithoprakta του Ιάννη Ξενάκη στο Μόναχο.

9 Μαρτίου

- Το 1831 δίνει το πρώτο του ρεσιτάλ στο Παρίσι ο Νικολό Παγκανίνι. Μεταξύ του κοινού, οι Μέγιερμπερ, Κερουμπίνι και Λιστ.
- Το 1842 η πρεμιέρα της όπερας Ναμπούκο του Βέρντι στο Teatro alla Scala στο Μιλάνο.
- ερμηνεία της Σονάτας για πιάνο αρ. 5 του Σεργκέι Προκόφιεφ στο Παρίσι, από τον ίδιο.
- Το 1930 η πρεμιέρα της όπερας The Rise and Fall of the City of Mahagonny του Κουρτ Βάιλ στο Neues Theater στη Λειψία.

10 Μαρτίου

- Το 1749 γεννιέται κοντά στη Βενετία ο λιμπρετίστας Λορέντζο ντα Πόντε (θ-Νέα Υόρκη 17.08.1838). Μεταξύ άλλων, είχε συνεργαστεί με τον Μότσαρτ στις όπερες Ντον Τζοβάννι, Οι γάμοι του Φίγκαρο και Έτσι κάνουν όλες.
- Το 1785 η πρεμιέρα του 21ου Κονσέρτου Κ.467 για πιάνο του Μότσαρτ με σολίστ τον ίδιο, στο Burgtheater της Βιέννης.
- Το 1832 φεύγει από τη ζωή στο Ίβσαμ της Αγγλίας ο Μούτσιο Κλεμέντι, γνωστός στου σπουδαστές του

πιάνου από τις σονατίνες του (γ-Ρώμη 23.01.1752)

- Το 1870 πεθαίνει στη Λειψία ο συνθέτης και πιανίστας Ιγκνάζ Μόσλες (γεν-Πράγα 23.05.1794)
- Το 1875 γεννιέται στη Μολδαβία ο συνθέτης και πιανίστας Αλεξάντερ Γκολντενβάιζερ (θ- Μόσχα 26.11.1961)

11 Μαρτίου

- Το 1829 ο 20χρονος τότε Φέλιξ Μέντελσον διευθύνει τα Κατά Ματθαίον Πάθη του Γιόχαν Σεμπάστιαν Μπαχ. Είναι η 1η φορά μετά τον θάνατο του Μπαχ που προβάλεται η μουσική του, με αποτέλεσμα να βγει από την αφάνεια.
- Το 1851 η πρεμιέρα της όπερας Ριγκολέτο του Βέρντι στο θέατρο La Fenice της Βενετίας.
- Το 1903 ανεβαίνει για πρώτη φορά στην Met Opera της Νέας Υόρκης όπερα γυναίκας συνθέτριας. Είναι η μονόπρακτη όπερα Το Δάσος (Der Wald) της Ethel Smyth.
- Το 1915 η πρεμιέρα της ορχηστρικής σουίτας για μπαλέτο Η Μάνα μου η Χήνα του Μορίς Ραβέλ στην Όπερα του Παρισιού.
- Γιορτάζει τα 75 χρόνια της η πιανίστρια Κατιά Λαμπέκ (γ.1950). Είναι η κατά δύο έτη μικρότερη αδελφή της Μαριέλ (γ. 6 Μαρτίου 1952), και μέλος του πιανιστικού τους

ντού καθ' όλη τη μουσική καριέρα τους.

παιδαγωγός Πάντσο
Βλαντιγκέρωφ(θ- Σόφια 18.09.1978)

12 Μαρτίου

- Το 604 φεύγει από τη ζωή ο Πάπας Γρηγόριος Α' που αναδιοργάνωσε την εκκλησιαστική ζωή, εκλαίκευσε τα δόγματα της πίστης, και αναθεώρησε τη λατινική λειτουργία, εισάγοντας το Γρηγοριανό μέλος και ιδρύοντας Σχολή ιεροψαλτών (Schola cantorum).
- Το 1889 γεννιέται ο θρυλικός χορευτής και χορογράφος Βάτσλαφ Νιζίνσκι στο Κίεβο (θ-Λονδίνο 08.04.1950)
- Το 1938 γεννιέται ο Έλληνας συνθέτης - πολιτογραφημένος Γερμανός από το 1985 - Δημήτρης Τερζάκης.
- Το 1938 ο Χίτλερ καταλαμβάνει τη Βιέννη. Οι Ναζί εξορίζουν τους μουσικούς και μειώνουν στο ελάχιστο τη δραστηριότητα του φεστιβάλ του Σάλτσμπουργκ.
- Το 1945, κατά τον 2ο Π.Π. η Όπερα της Βιέννης βομβαρδίζεται και καταστρέφεται σχεδόν ολοσχερώς, αλλά κατόπιν ξαναχτίζεται όπως ήταν, και λειτουργεί και πάλι το 1955.
- Το 1999 φεύγει από τη ζωή ο θρυλικός βιολιστής Γεχούντι Μενουχίν από ανακοπή καρδιάς στο Βερολίνο (γεν-Νέα Υόρκη 22.04.1916)

13 Μαρτίου

- Το 1899 γεννιέται στη Ζυρίχη ο Βούλγαρος συνθέτης, πιανίστας και

14 Μαρτίου

- Το 1681 γεννιέται ο Γερμανός συνθέτης Γκέοργκ Φίλιπ Τέλεμαν στο Μαγδεμβούργο (θ- Αμβούργο 25.06.1767)
- Το 1804 γεννιέται στη Βιέννη ο Αυστριακός συνθέτης Γιόχαν Στράους ο πρεσβύτερος, ο επονομαζόμενος "πατέρας του βιεννέζικου βαλς", και πατέρας των Γιόζεφ και Γιόχαν Στράους του 2ου (θ- 25.09.1849)
- Το 1879 γεννιέται ο Άλμπερτ Αινστάιν στο Ουλμ της Γερμανίας (θ- Νιού Τζέρσεϊ 18.04.1955)
- Τα 86α του γενέθλια γιορτάζει ο Έλληνας συνθέτης Σταύρος Ξαρχάκος.

15 Μαρτίου

- Το 1807 η πρεμιέρα της 4ης Συμφωνίας του Μπετόβεν στη Βιέννη, με τον ίδιο να διευθύνει, και μάλιστα για φιλανθρωπικό σκοπό.
- Το 1853 φεύγει από τη ζωή ο Ιταλός βιολιστής Τζοβάννι Ρικόντι, ιδρυτής των ομώνυμων μουσικών εκδόσεων.
- Το 1908 η πρεμιέρα της Ισπανικής Ραψωδίας του Ραβέλ στο Παρίσι.
- Το 1962 το ντεμπούτο του τενόρου Χοσέ Καρέρας στην Όπερα της Νέας Υόρκης, στον ρόλο του Πίνκερτον στην όπερα Μαντάμα Μπατερφλάι του Πουτσίνι.

- Επίσης το 1962 η πρώτος σημαντικός ρόλος και για τον Λουτσιάνο Παβαρότι στο Παλέρμο, στον ρόλο του Δούκα στον Ριγκολέτο του Βέρντι.

16 Μαρτίου

- Το 1736 φεύγει από τη ζωή ο Ιταλός συνθέτης, βιολιστής και οργανίστας Τζοβάννι Περγκολέζι στα 26 του χρόνια, στο Ποτσουόλι (γεν- Τζέζι 04.01.1710)
- Το 1894 η πρεμιέρα της όπερας Θαΐς του Ζυλ Μασνέ στην Όπερα του Παρισιού.

17 Μαρτίου

- Το 1830 το ντεμπούτο του 20χρονου τότε Φρεντερίκ Σοπέν στην Βαρσοβία με την πρώτη εκτέλεση του 2ου Κοντσέρτου του σε φα ελάσσονα με σολίστ τον ίδιο.
- Το 1867 η πρεμιέρα των Βαλς για πιάνο έργο 39 του Γιοχάνες Μπραμς στην Βιέννη
- Το 1938 γεννιέται ο θρυλικός Ρώσος χορευτής και χορογράφος Ρούντολφ Νουρέγιεφ (θ- Γαλλία 06.01.1993)

18 Μαρτίου

- Το 1844 γεννιέται ο συνθέτης Νικολάι Ρίμσκι-Κόρσακοφ στο Τίχβιν της Ρωσίας (θ- Λιουμπένσκ 21.06.1908)
- Το 1902, σε ένα δωμάτιο ξενοδοχείου στο Μιλάνο, ο Ενρίκο Καρούζο κάνει την πρώτη του οπερατική

ηχογράφηση. Επρόκειτο για 10 άριες για την εταιρία Gramophone και αμείφθηκε με 5.000 δολάρια.

- Το 1927 η πρεμιέρα του 1ου Κοντσέρτου για πιάνο του Σεργκέι Ραχμάνινωφ με σολίστ τον ίδιο και μαέστρο τον Λέοπολντ Στοκόφσκι, στην Μουσική Ακαδημία της Φιλαδέλφεια.

19 Μαρτίου

- Το 1873 γεννιέται ο συνθέτης, πιανίστας, μαέστρος και καθηγητής Μαξ Ρέγκερ στο Μπραντ της Βαυαρίας (θ- Λειψία 11.05.1916)
- Το 1859 η πρεμιέρα της όπερας Φάουστ του Σαρλ Γκουνό στο Theatre Lyrique στο Παρίσι.
- Το 1872 γεννιέται ο Ρώσος χορογράφος και ιμπρεσάριος Σεργκέι Ντιάγκιλεφ στο Νοβγκορόντ (θ- Βενετία 19.08.1929)
- Το 1917 γεννιέται στο Βουκουρέστι της Ρουμανίας ο πιανίστας Ντίνου Λιπάτι (θ- Γενεύη 02.12.1950)

20 Μαρτίου

- Το 1812 φεύγει από τη ζωή ο συνθέτης και πιανίστας Γιαν Λαντίσλαβ Ντούσεκ στη Γαλλία (γεν- Κάσλαβ Τσεχίας 12.02.1760)
- Το 1843 κάνει το σκηνικό του ντεμπούτο ο 14χρονος τότε πιανίστας, και μετέπειτα συνθέτης, μαέστρος και παιδαγωγός Άντον Ρουμπινστάιν στην Αγ. Πετρούπολη.

- Το 1863 γεννιέται ο Βραζιλιάνος πιανίστας και συνθέτης Ερνέστο Νάζαρετ (θ- Ρίο ντε Τζανέιρο 02.02.1934)
- Το 1915 γεννιέται ο Ρώσος πιανίστας Σβιατοσλάβ Ρίχτερ στην Ουκρανία (θ- Μόσχα 01.08.1997)

21 Μαρτίου

- Το 1685 γεννιέται ο Γερμανός συνθέτης και οργανίστας Γιόχαν Σεμπάστιαν Μπαχ στο Άιζναχ (θ- Λειψία 28.07.1750)
- Το 1825 η πρεμιέρα της 9ης Συμφωνίας του Μπετόβεν στο Λονδίνο.
- Το 1904 γεννιέται ο σπουδαίος Έλληνας συνθέτης και βιρτουόζος του βιολιού Νίκος Σκαλκώτας στη Χαλκίδα (θ-Αθήνα 19.09.1949)
- Το 1936 φεύγει από τη ζωή ο Ρώσος συνθέτης Αλεξάντερ Γκλαζουνώφ στο Παρίσι (γ- Αγία Πετρούπολη 10.08.1865)
- Το 1998 φεύγει από τη ζωή η πρώτη μπαλαρίνα των Μπολσόι για περίπου 2 δεκαετίες μετά τον 2ο ΠΠ, η Γκαλίνα Ουλάνοβα (γ- 08.01.1910)

22 Μαρτίου

- Το 1687 φεύγει από τη ζωή ο συνθέτης Ζαν-Μπατίστ Λυλλί στο Παρίσι (γεν. 28.11.1632 στην Φλωρεντία ως Τζοβάνι Μπατίστα Λούλλι)

- Το 1839 η πρεμιέρα της 9η Συμφωνίας του Φραντς Σούμπερτ στη Λειψία, υπό την διεύθυνση του Φέλιξ Μέντελσον.
- Το 1920 γεννιέται η Αγγλίδα πιανίστρια και παιδαγωγός Φάννυ Γουότερμαν (θ- 20.12.2020)
- Το 1925 γεννήθηκε ο μουσικός και εικαστικός Τζέραρντ Χόφνουγκ, γνωστός για τα χιουμοριστικά του σκίτσα (θ. Λονδίνο 28.09.1959)

23 Μαρτίου

- Το 1703 ο 25χρονος τότε Αντόνιο Βιβάλντι χειροτονείται ιερέας στη Βενετία.
- Το 1811 γεννιέται στο Παρίσι ο Ελληνικής καταγωγής συνθέτης, πιανίστας και παιδαγωγός Καμίλ-Μαρί Σταματί.
- Το 1837 γεννιέται ο Πολωνός πιανίστας, μαέστρος και συνθέτης Γιόζεφ Βιενιάβσκι. Μετά τον Φραντς Λιστ ήταν ο πρώτος πιανίστας που ερμήνευσε δημόσια όλες τις σπουδές του Σοπέν.
- Κλείνει φέτος τα 81 του χρόνια ο Άγγλος συνθέτης, πιανίστας και μουσικολόγος Μάικλ Νάιμαν (γεν. 1944)

24 Μαρτίου

- Το 1721 ο Μπαχ ολοκληρώνει τα Έξι Βρανδεμβούργια Κοντσέρτα του (BWV 1046-1051).

- Το 1784 η πρεμιέρα του Κοντσέρτου για πιάνο νο.15 Κ.450 του Μότσαρτ στο Trattnerhof της Βιέννης με σολίστ τον ίδιο.
- Το 1916 φεύγουν από τη ζωή ο Ισπανός συνθέτης και πιανίστας Ενρίκε Γκρανάδος και η γυναίκα του, καθώς το πλοίο με το οποίο επιστρέφουν στην Ευρώπη από την Νέα Υόρκη βυθίζεται στη Μάγχη από Γερμανική torpíλη.

25 Μαρτίου

- Το 1746 Χαίντελ και Γκλουκ ενώνουν τις δυνάμεις τους και παρουσιάζουν έργα τους μαζί σε συναυλία φιλανθρωπικού σκοπού στο Λονδίνο.
- Το 1867 γεννιέται στην Πάρμα ο μαέστρος Αρτούρο Τοσκανίνι (θ- Νέα Υόρκη 16.01.1957)
- Το 1881 γεννιέται ο Ούγγρος συνθέτης και πιανίστας Μπέλα Μπάρτοκ (θ- Νέα Υόρκη 25.09.1945)
- Το 1918 φεύγει από τη ζωή ο Γάλλος συνθέτης και πιανίστας Κλωντ Ντεμπυσί στο Παρίσι (γεν-22.08.1862)
- Το 1939 σε πρώτη εκτέλεση το έργο του Βίλλα-Λόμπος Bachianas Brasileiras no.5 για σοπράνο και οκτώ βιολοντσέλα, στο Ρίο ντε Τζανέιρο.

26 Μαρτίου

- Το 1723, ημέρα της Μεγάλης Παρασκευής, ο Γιόχαν Σεμπάστιαν Μπαχ διευθύνει στην πρώτη τους

εκτέλεση τα Κατά Ιωάννη Πάθη στην Λειψία.

- Το 1827 φεύγει από τη ζωή ο Λούντβιχ βαν Μπετόβεν, στη Βιέννη, στα 56 του χρόνια (γεν- Βόννη 16.12.1770)
- Το 1828 η πρεμιέρα του Τρίο έργο 100 του Φραντς Σούμπερτ σε μία πολύ επιτυχημένη συναυλία με έργα του στη Βιέννη.
- Το 1884 γεννιέται στη Λειψία ο πιανίστας Βίλχελμ Μπακχάουζ (θ- 05.07.1969)
- Το 1958 η πρεμιέρα του Πένθιμου Εμβρατηρίου του Βίτολντ Λουτοσλάβσκι στη μνήμη του Μπέλα Μπάρτοκ στο Κατοβίτσε της Πολωνίας.

27 Μαρτίου

- Το 1808 ο Γιόζεφ Χάυντν εμφανίζεται για τελευταία φορά στο κοινό, στη Βιέννη, με το ορατόριο του The Creation, για τον εορτασμό των επικείμενων 76ων γενεθλίων του. Στο κοινό και οι Μπετόβεν και Σαλιέρι που κατόπιν συναντήθηκαν μαζί του.
- Το 1897 η πρεμιέρα της 1ης Συμφωνίας του Ραχμάνινωφ στη Αγ. Πετρούπολη, υπό τη διεύθυνση του Γκλαζουνώφ. Δεν άρεσε στο κοινό και αποθάρρυνε τον συνθέτη για πολλά χρόνια στην σύνθεση μεγάλων έργων.

- Το 1923 η πρεμιέρα των Πέντε κομματιών για πιάνο, έργο 23 του Άρνολντ Σένμπεργκ.
- Το 1927 γεννιέται στο Μπακού του Αζερμπαϊτζάν ο τσελίστας Μστισλάβ Ροστροπόβιτς (θ- Μόσχα 27.04.2007)

28 Μαρτίου

- Το 1880 γεννιέται η Ρωσίδα πιανίστρια και παιδαγωγός Ροζίνα Λεβίν στο Κίεβο (θ- Καλιφόρνια 09.11.1976)
- Το 1903 γεννιέται στην Τσεχία ο Αυστροαμερικανός πιανίστας Ρούντολφ Σέρκιν (θ- Βερμόν ΗΠΑ 08.05.1991)
- Το 1943 φεύγει από τη ζωή ο Ρώσος συνθέτης και πιανίστας Σεργκέι Ραχμάνινωφ, στο Μπέμπερλι Χιλς της Καλιφόρνια. Είχε μόλις πολιτογραφηθεί Αμερικανός, και παρά την κακή κατάσταση της υγείας του, επέμενε σε τουρ συναυλιών για φιλανθρωπικούς σκοπούς. Δεν πρόλαβε να γιορτάσει τα 70ά του γενέθλια, την ακόλουθη 1η Απριλίου (γεν-1873)

29 Μαρτίου

- Το 1795 η πρώτη εμφάνιση του Λουντβιχ βαν Μπετόβεν στο κοινό, στο θέατρο Burgtheater της Βιέννης. Ερμήνευσε σε πρώτη εκτέλεση το 2ο Κοντσέρτο του για πιάνο (παρότι το 1ο είχε ήδη εκδοθεί)

- Το 1871 ανοίγει στο Λονδίνο η Royal Albert Hall.
- Το 1879 η πρεμιέρα της όπερας Ευγένιος Ονιέγκιν του Τσαϊκόφσκι στο θέατρο Maly της Μόσχας.
- Το 1882 η πρεμιέρα της 1ης Συμφωνίας του 16χρονου τότε συνθέτη Αλεξάντερ Γκλαζουνώφ στη Αγ. Πετρούπολη υποπ την διεύθυνση του Μίλι Μπαλάκιρεφ.
- Το 1888 φεύγει από τη ζωή ο Γάλλος πιανίστας και συνθέτης Σαρλ-Ανρί Αλκάν στο Παρίσι (γεν- 30.11.1813)
- Το 1937 φεύγει από τη ζωή ο Πολωνός συνθέτης Κάρολ Σιμανόφσκι στην Ελβετία (γεν- 06.10.1882)
- Το 1943 γεννιέται ο Έλληνας συνθέτης Βαγγέλης Παπαθανασίου, γνωστός και ως Vangelis, στην Αγριά. (θ- Παρίσι 17.05.2022)
- Το 1982 φεύγει από τη ζωή ο Γερμανός συνθέτης Καρλ Ορφ (γεν- 10.07.1895)

30 Μαρτίου

- Το 1510 γεννιέται ο τυφλός συνθέτης και οργανίστας Αντόνιο ντε Καμπεθόν στο Καστρίγιο της Ισπανίας(θ- 26.03.1566)
- Το 1779 γεννιέται ο μουσικός εκδότης Καρλ Φρίντριχ Πέτερς στη Λειψία (θ- Βαυαρία 20.11.1827)
- Το 1815 ιδρύεται στη Βοστώνη η Handel and Haydn Society.

- Το 1872 γεννιέται στη Μόσχα ο ρώσος συνθέτης Σεργκέι Βασιλένκο (θ- Μόσχα 11.03.1956)
- Το 1920 ιδρύεται η μουσική σχολή Juilliard στην Νέα Υόρκη.

31 Μαρτίου

- Το 1685 γεννιέται ο Γιόχαν Σεμπάστιαν Μπαχ στο Άιζεναχ της Γερμανίας (θ-Λειψία 28.07.1750)
- Το 1732 γεννιέται ο Γιόζεφ Χάυντν, ο "πατέρας της Συμφωνίας" (θ- Βιέννη 31.05.1809)
- Το 1784 η πρώτη παρουσίαση του Κοντσέρτου αρ.16 Κ.451 του Β.Α Μότσαρτ στην Βιέννη, με σολίστ τον ίδιο.
- Το 1794 η πρώτη παρουσίαση της Συμφωνίας αρ. 100 του Γιόζεφ Χάυντν

με τον ίδιο στο πόντιουμ, στα 62α γενέθλια του στο Queen' s Concert Rooms, Hanover Square στο Λονδίνο.

- Το 1837 "μονομαχούν" στο πιάνο για φιλανθρωπικό σκοπό ο Φραντς Λιστ με τον Σιγισμούνδο Θάλμπεργκ στο Παρισινό σαλόνι της πριγκίπισσας Cristina Belgiojoso-Trivulzio. Τα έσοδα πήγαν σε Ιταλούς πρόσφυγες της εποχής.
- Το 1872 γεννιέται ο Ρώσος ιμπρεσάριος μπαλέτου Σεργκέι Ντιάγκιλεφ (θ-Βενετία 19.08.1929)
- Το 1880 φεύγει από τη ζωή ο Πολωνός συνθέτης Χένρικ Βιενιάφσκι (γεν- 10.08.1835)
- Το 1901 η πρεμιέρα της όπερας Ρουσάλκα του Ντβόρζακ στην Πράγα.).

Πολιτιστικές Δραστηριότητες & Επικαιρότητα



*Μ*άρτιος με... δωρεάν ξεναγήσεις στον Δήμο Αθηναίων

Ο Δήμος Αθηναίων προσφέρει όλο τον Μάρτιο, δωρεάν ξεναγήσεις σε ιστορικούς και αρχαιολογικούς χώρους, μουσεία, καθώς και χώρους πολιτισμού και τέχνης της πόλης. Κάτοικοι και επισκέπτες μπορούν να γνωρίσουν την Αθήνα μέσα από θεματικούς περιπάτους και οργανωμένες επισκέψεις που πραγματοποιούνται σε συνεργασία με το Σωματείο Διπλωματούχων Ξεναγών Αθήνας, με πρωτοβουλία της Εντεταλμένης

Δημοτικής Συμβούλου Ιστορικής Ανάδειξης της Πόλης των Αθηνών, Αρτέμιδος Σκουμπουρδή.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει ξεναγήσεις σε εμβληματικούς αρχαιολογικούς χώρους, όπως η Αρχαία Αγορά και το Λύκειο του Αριστοτέλη, περιπάτους στο ιστορικό κέντρο και στους λόφους γύρω από την Ακρόπολη, καθώς και θεματικές διαδρομές αφιερωμένες στη βυζαντινή, οθωμανική και

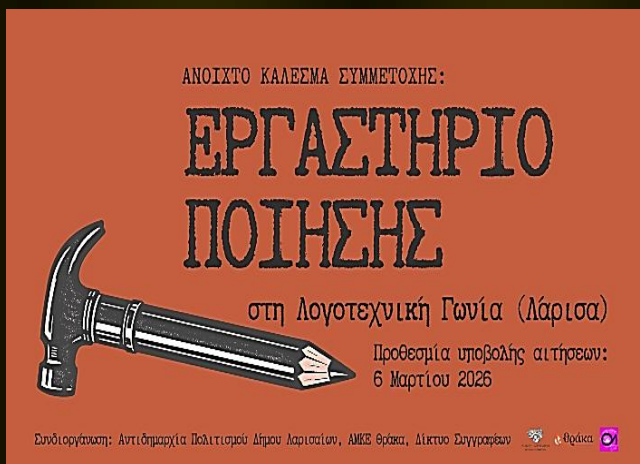
νεότερη Αθήνα. Παράλληλα, πραγματοποιούνται ξεναγήσεις σε σημαντικά μουσεία της πόλης, όπως το Μουσείο Μπενάκη, η Εθνική Πινακοθήκη, το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, το Νομισματικό Μουσείο και το Μουσείο Αλέκος Φασιανός, καθώς και ειδικές θεματικές ξεναγήσεις, όπως περιπάτους αρχιτεκτονικής, φιλοσοφίας, street art και ιστορικές διαλέξεις.

Οι ξεναγήσεις έχουν συγκεκριμένες ημερομηνίες, ώρες και σημεία συνάντησης, με περιορισμένο αριθμό συμμετεχόντων

ανά δράση. Για να διασφαλίσετε τη θέση σας, παρακαλούμε καλέστε στο 6976897493, Δευτέρα – Παρασκευή, 11.00 – 15.00.

Το εισιτήριο εισόδου σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους, όπου προβλέπεται, επιβαρύνει τους συμμετέχοντες.

Αναλυτικά το πρόγραμμα των ξεναγήσεων που θα πραγματοποιηθούν τον Μάρτιο 2026 μπορείτε να το βρείτε [εδώ](#)



Ανοιχτό κάλεσμα συμμετοχής, απευθύνει η Αντιδημαρχία Πολιτισμού του Δήμου Λαρισαίων, η ΑΜΚΕ Θράκα και το Δίκτυο Συγγραφέων σε όσους και όσες γράφουν ή επιθυμούν να γράψουν ποίηση. Τα εργαστήρια ποίησης θα φιλοξενηθούν στη Λογοτεχνική Γωνία (Γαληνού και Φαρμακίδου) και θα ξεκινήσουν το Σάββατο, 7 Μαρτίου 2026, στις 14:00.

Λάρισα: Ανοιχτό κάλεσμα συμμετοχής σε Εργαστήρια Ποίησης

Το POETRY WORKSHOP / Εργαστήριο Ποίησης είναι μια σειρά λογοτεχνικών εργαστηρίων, συναντήσεων και σεμιναρίων που απευθύνεται κυρίως στους/στις πολίτες της Λάρισας, ανεξαρτήτως ηλικίας ή προηγούμενης εμπειρίας στη γραφή. Η συμμετοχή στο πρόγραμμα είναι δωρεάν.

Το πρόγραμμα σχεδιάζεται, συντονίζεται και υλοποιείται από την Αντιδημαρχία Πολιτισμού του Δήμου Λαρισαίων και την ΑΜΚΕ Θράκα, σε συνεργασία με το Δίκτυο Συγγραφέων. Στόχος του είναι να προσφέρει την ευκαιρία σε μαθητές, νέους/-

Εκτός από τον Θάνο Γώγο, ποιητή, εκδότη και επιμελητή, στους διδάσκοντες περιλαμβάνονται βραβευμένοι ποιητές από το Δίκτυο Συγγραφέων, όπως ο Θωμάς Ιωάννου και η Ευσταθία Π., σημαντικοί Θεσσαλοί ποιητές όπως ο Σωτήρης Παστάκας, καθώς και ακαδημαϊκοί όπως ο

Οι συμμετέχοντες/-ουσες θα επιλεγούν ύστερα από ανοιχτό κάλεσμα για τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα από τον Μάρτιο έως τον Μάιο 2026 (Α' περίοδος). Θα δύνανται να συνεχίσουν τη συμμετοχή τους κατά τη Β' περίοδο από τον Σεπτέμβριο έως τον Δεκέμβριο 2026. Για τη Β' περίοδο θα πραγματοποιηθεί νέο ανοιχτό κάλεσμα για υφιστάμενα και νέα μέλη. Περισσότερες πληροφορίες θα μπορέσετε να βρείτε [εδώ](#)

4ΗΜΕΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΡΩΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΗΣ

Ελληνογαλλικός Σύνδεσμος

ΦΩΣ στη ΡΟΗ της ΖΩΗΣ

11 - 14 Μαρτίου 2026

ΤΕΤΑΡΤΗ 11 ΜΑΡΤΙΟΥ 8 μ.μ.
ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΕΚΘΕΣΗΣ
ΣΤΡΑΦΙΚΗΣ,
ΓΥΠΤΙΚΗΣ
ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΗΣ &
ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΟΥ
ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΣ
 Στο πλάι η ημερήσια παρουσίαση της
 Πουμπέτα Αθήνα

ΠΕΜΠΤΗ 12 ΜΑΡΤΙΟΥ 8 μ.μ.
ΚΟΝΣΕΡΤΟ ΠΙΑΝΟΥ
 από τον βραβευμένο Σολίστ και Συνθέτη
 Γιώργο Σταυρά

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 13 ΜΑΡΤΙΟΥ 8 μ.μ.
ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ
 "Η Ηθική Πολιτική από τον Μακιαβέλι έως τις μέρες μας"
 Συμμετέχουν ο Πρόεδρος του Πανελληνίου Πνευματικού
 Κέντρου Πειραιώς **Νίκος Σοφριανός**
 ο Επιστημονικός **Σταυρός Σταυριανού**
 Στο πλάι η Κωνσταντίνος Τσιγκλέας
 με τη σοπράνο **Σοφία Θεοδώρου**

ΣΑΒΒΑΤΟ 14 ΜΑΡΤΙΟΥ 8 μ.μ.
ΡΕΣΙΤΑΛ ΠΙΑΝΟΥ
 από την διεθνή φίλη, βραβευμένη σολίστ πιάνου
Μαργαρίτα Κόλαση

Συμμετέχουν:
ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΛΑΟΣ
SUGAR BONGARD
ΚΑΤΙΝΕ ΔΑΡΑΣ
ΝΙΝΑ ΔΙΑΚΟΒΑΣΙΑΝ
ΚΛΑΙΡΕ ΔΙΚΛΟΥ
ΕΛΕΝΗ ΖΑΒΑΛΑΚΟΥ
ΠΟΡΦΥΡΟ ΚΑΛΑΜΑΡΑΣ
ΧΑΡΟΥΛΑ ΚΑΙΤΕΛΙΑ
ΜΑΡΙΖΑ ΚΕΡΑΜΙΔΑ
ΕΛΕΝΑ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ
ΝΙΚΟΣ ΛΕΛΕΚΑΚΗΣ
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΛΟΥΚΑ
ΜΑΓΔΑ ΚΟΥΡΚΟΥΛΟΥ
ΔΑΝΙ ΜΑΡΓΟΚΑ
ΚΕΛΗ ΜΕΛΑ
Π. ΧΑΡΙΤΩΝ ΜΙΧΑΗΛ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΟΥΣΤΑΚΗ ΜΑΚΑ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΙΤΣΑΝΗΣ
ΚΛΕΟΝΙΚΗ ΝΤΑΣΙΟΥ
ΒΙΚΥ ΠΑΝΤΑΖ
ΜΑΡΙΑ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ
ΑΡΓΥΡΟΥΛΑ ΡΑΡΡΑΣ ΤΣΙΠΤΑ
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΕΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΚΩΣΤΑΣ ΣΚΑΒΑΝΤΣΟΣ
ΝΙΚΗ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΑΞΟΥΛΑ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΤΣΑΧΑΛΟΥ

Χορηγοί:















Τιμήσεις Συμμετεχόν:
ΚΩΣΤΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΣ
ΤΑΚΗΣ ΛΟΥΚΑΤΟΣ

Η ΕΚΘΕΣΗ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
 με τη βοήθεια του κ. Νίκο Αγγελή
 και την απεικόνιση του συνόλου
 λειτουργίας Κουλόμπερη

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ:
 Αργυρούλα Ραρράς Τσιπτά
 Επιστάτης - Εκπαιδευτής

Πολιτισμού τον Μάρτιο στον Ελληνογαλλικό Σύνδεσμο

Τέσσερις ημέρες όπου η τέχνη συναντά τη σκέψη, η μουσική συνομιλεί με τον λόγο και το φως γίνεται εμπειρία ζωής. Από τις 11 έως τις 14 Μαρτίου 2026, η αίθουσα τέχνης του Ελληνογαλλικός Σύνδεσμος στην Πλατεία

Φιλικής Εταιρείας μεταμορφώνεται σε έναν ζωντανό πυρήνα πολιτισμού, διαλόγου και αισθητικής συγκίνησης με πρωτεργάτη την εικαστικό και εκπαιδευτικό κα Αργυρούλα Pappas Τσιώτα η οποία έχει την επιμέλεια της διοργάνωσης του 4ημέρου.

Το 4ήμερο Πολιτιστικών Δρώμενων Τέχνης ανοίγει την αυλαία του την Τετάρτη 11 Μαρτίου, στις 8 μ.μ., με τα εγκαίνια μιας πολυδιάστατης εικαστικής έκθεσης Ζωγραφικής, Αγιογραφίας, Γλυπτικής και Καλλιτεχνικού Κοσμήματος, αφιερωμένης στο βαθιά συμβολικό θέμα «ΦΩΣ – Στη ροή της ζωής». Κατά τη διάρκεια των εγκαινίων θα πραγματοποιηθεί απονομή αναμνηστικών τιμητικών διπλωμάτων από τον Ελληνογαλλικό Σύνδεσμο, ενώ τη βραδιά θα ντύσει μουσικά στο πιάνο η γνωστή μουσικοσυνθέτρια Πουπέτα Λάππα, δημιουργώντας μια ατμόσφαιρα εσωτερικής ανάτασης και εορτασμού.

Την Πέμπτη 12 Μαρτίου, στις 8 μ.μ., το κοινό προσκαλείται σε ένα ξεχωριστό κονσέρτο πιάνου από τον βραβευμένο μουσικοσυνθέτη Γιώργος Σταυλάς, με ρεπερτόριο που περιλαμβάνει έργα του Σταμάτης Σπανουδάκης και άλλων σημαντικών δημιουργών, σε μια βραδιά αφιερωμένη στη δύναμη της σύγχρονης μουσικής έκφρασης.

Η Παρασκευή 13 Μαρτίου, στις 8 μ.μ., είναι αφιερωμένη στον στοχασμό και τον διάλογο, με μια ιδιαίτερη εκδήλωση Λόγου και Μουσικής με θέμα «Η Ηθική στην Πολιτική από τον Μακιαβέλλι έως τις μέρες μας». Συμμετέχουν ο επιστημολόγος Σταύρος Σταματίου και ο Νίκος Σοφιανός, Γενικός Γραμματέας του Ινστιτούτου Ενέργειας Νοτιοανατολικής Ευρώπης και Πρόεδρος του Πανελλήνιου Πνευματικού Κέντρου «Ο Φίλων.»

Δεξιότητες ηθοποιοί ζωντανεύουν σκηνές από τον «Μανδραγόρα» του Μακιαβέλλι, την αναγεννησιακή κωμωδία που αποκαλύπτει, με χιούμορ και διεισδυτικότητα, τον πυρήνα της ανθρώπινης συμπεριφοράς και της πολιτικής στρατηγικής. Τα αποσπάσματα δραματοποιούν οι: Αλέξανδρος Παπακώστας, Κωνσταντίνα Κομιανού, Κατερίνα Γιαννάκη και Λυδία Ρούση.

Τη βραδιά πλαισιώνουν μουσικά διαλείμματα από το λυρικό ρεπερτόριο:

- Η σοπράνο Σοφία Θεοδώρου
- Ο Κωνσταντίνος Τσικλέας στο πιάνο
- Ο Νότης Αγακίδης στο πιάνο και το ακορντεόν

Το Σάββατο 14 Μαρτίου, στις 8 μ.μ., το τετραήμερο κορυφώνεται με ένα ρεσιτάλ πιάνου υψηλής καλλιτεχνικής στάθμης από τη διεθνή φήμη, βραβευμένη σολίστ Μαργαρίτα Κολάση, σε μια βραδιά δεξιοτεχνίας, έντασης και βαθιάς συγκίνησης.

Το 4ήμερο Πολιτιστικών Δρώμενων Τέχνης δεν αποτελεί απλώς μια σειρά εκδηλώσεων αλλά μια ανοιχτή πρόσκληση συμμετοχής σε μια εμπειρία όπου το φως, η τέχνη, η μουσική και ο λόγος συνυπάρχουν και ρέουν μαζί, υπενθυμίζοντας ότι ο πολιτισμός παραμένει ζωντανός, αναγκαίος και βαθιά ανθρώπινος.



Ένα από τα σημαντικότερα τοπόσημα της Ερμούπολης, το Κοιμητήριο του Αγίου Γεωργίου, περνά σε μια νέα φάση τεκμηρίωσης και προστασίας. Με απόφαση της Γενικής Διεύθυνσης Αναστήλωσης, Μουσείων και Τεχνικών Έργων του Υπουργείου Πολιτισμού, εγκρίθηκαν τα

Έγκριση ΥΠΠΟ για το ερευνητικό πρόγραμμα του Ε.Μ.Π. στο ιστορικό Κοιμητήριο Αγίου Γεωργίου Ερμούπολης

αποτελέσματα του ερευνητικού προγράμματος του Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο με τίτλο «Τεκμηρίωση, προστασία και ανάδειξη ταφικών μνημείων στο κοιμητήριο Αγίου Γεωργίου Ερμούπολης Σύρου». Το πρόγραμμα αφορά τα τμήματα του Νεκροταφείου Ερμούπολης που έχουν ήδη χαρακτηριστεί ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία. Δεν μιλάμε απλώς για έναν χώρο ταφής. Μιλάμε για ένα υπαίθριο μουσείο γλυπτικής και μνήμης, όπου η αστική ιστορία της Σύρου αποτυπώνεται σε μάρμαρο, σύμβολα, επιγραφές και μορφές.

Η επιστημονική ομάδα του Ε.Μ.Π. προχώρησε:

- Στην καταγραφή και τεκμηρίωση της γεωμετρίας των μνημείων.
- Στην αποτύπωση της κατάστασης διατήρησής τους.
- Στη διατύπωση ήπιων προτάσεων ανάδειξης, με σεβασμό στον χαρακτήρα και τη φυσιογνωμία του χώρου.

Η έμφαση δόθηκε στην τεκμηρίωση – δηλαδή στη γνώση. Γιατί χωρίς πλήρη αποτύπωση, κάθε παρέμβαση κινδυνεύει να είναι πρόχειρη. Και εδώ δεν χωρούν πρόχειρες λύσεις. Η έγκριση των αποτελεσμάτων από το Υπουργείο Πολιτισμού σημαίνει ότι το επιστημονικό έργο αξιολογήθηκε θετικά και μπορεί πλέον να αποτελέσει βάση για μελλοντικές δράσεις προστασίας και ανάδειξης.

Το Μέγαρο Μουσικής ανοιχτό σε όλους - Το αναλυτικό πρόγραμμα προσβασιμότητας για το 2026

Το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών διαμορφώνει σταθερά ένα περιβάλλον όπου ο πολιτισμός αποτελεί δικαίωμα και εμπειρία για όλους. Με γνώμονα την ισότιμη συμμετοχή, αναπτύσσει δράσεις που διευκολύνουν την πρόσβαση ανθρώπων με αναπηρία, παιδιών, ηλικιωμένων και κοινωνικά

Το Κοιμητήριο του Αγίου Γεωργίου δεν είναι περιφερειακή υπόθεση. Είναι κομμάτι της αστικής ταυτότητας της Ερμούπολης. Εκεί αποτυπώνεται η άνοδος της πόλης τον 19ο αιώνα, η κοινωνική της διαστρωμάτωση, η καλλιτεχνική της παραγωγή.

Η ανάδειξη των μνημείων δεν σημαίνει “τουριστικοποίηση”. Σημαίνει σεβασμό, φροντίδα, σωστή σήμανση, επιστημονική καθοδήγηση και ενδεχομένως στο μέλλον μια οργανωμένη πολιτιστική διαδρομή που θα εντάσσει το κοιμητήριο στο ευρύτερο αφήγημα της Ερμούπολης. Όταν μια πόλη σέβεται τους νεκρούς της, σέβεται και την ιστορία της. Και όταν επενδύει στη γνώση, δεν αφήνει τα μνημεία της να φθείρονται σιωπηλά..



ευάλωτων ομάδων σε συναυλίες, εκπαιδευτικά προγράμματα και καλλιτεχνικές εμπειρίες υψηλής ποιότητας. Στόχος του οργανισμού, όπως αναφέρει σε ανακοίνωσή του, «δεν είναι μόνο η φυσική προσβασιμότητα στους χώρους, αλλά η ουσιαστική συμμετοχή στο καλλιτεχνικό γεγονός: η δυνατότητα κάθε ανθρώπου να βιώσει τη μουσική, να κατανοήσει το

περιεχόμενο και να αισθανθεί ότι ανήκει στο κοινό του Μεγάρου».

Το Μέγαρο σχεδιάζει και υλοποιεί προσβάσιμες συναυλίες και εκπαιδευτικές δράσεις για μικρούς και μεγάλους. Από το 2025, η Alpha Bank αποτελεί τον Χορηγό Προσβασιμότητας των δράσεων, παρέχοντας την απαραίτητη υποστήριξη ώστε: να αυξηθεί ο αριθμός των προσβάσιμων εκδηλώσεων, να προσαρμοστούν περισσότερα εκπαιδευτικά προγράμματα, να αναπτυχθούν εξειδικευμένες δράσεις επικοινωνίας, καθώς

και να ενθαρρυνθεί η ενεργή συμμετοχή ατόμων με αναπηρία και εύλωτων ομάδων στο κοινό του Μεγάρου. Με τη στήριξη της, το Μέγαρο συνεχίζει να εργάζεται ώστε ο πολιτισμός να μην αποτελεί προνόμιο αλλά κοινό τόπο συνάντησης. Έναν χώρο όπου κάθε άνθρωπος μπορεί να αισθανθεί ότι η μουσική τον αφορά -- και τον περιλαμβάνει.

Αναλυτικά το πρόγραμμα προσβασιμότητας για το 2026 μπορεί κανείς να το βρει [εδώ](#).

ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΘΑΡΑΣ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΠΕΙΡΑΙΑ (FOYER)

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ
ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ 20:00

ΔΕΥΤΕΡΑ 02 ΜΑΡΤΙΟΥ
ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΟΥΡΗΣ

ΤΡΙΤΗ 03 ΜΑΡΤΙΟΥ
ΑΝΤΩΝΗΣ ΜΙΤΖΕΛΟΣ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΟΥΡΗΣ ΜΕ ΤΗΝ CAMERATA JUNIOR ΥΠΟ ΤΗΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΧΑΛΙΑΣΑ.
ΑΝΤΩΝΗΣ ΜΙΤΖΕΛΟΣ ΜΕ ΤΗΝ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΕΓΧΟΡΔΩΝ ΝΕΩΝ ΠΕΙΡΑΙΑ, ΥΠΟ ΤΗΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΜΕΝΤΗ.

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΑΚΟΜΗ: ΜΙΧΑΛΗΣ ΜΠΡΟΥΖΟΣ ΚΑΙ ΜΑΡΙΟΣ ΜΟΥΡΜΟΥΡΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΣΧΟΛΗ GIG.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΑΣΤΟΡΑΚΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΤΥΠΟ ΜΟΥΣΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΔΙΤΗΛΕΓΡΑΦΟ
ASSOCIATION OF HELLENIC GUITARISTS
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
GIG

Δύο ξεχωριστές συναυλίες στο

9ο Φεστιβάλ Κιθάρας Πειραιά

τη Δευτέρα 2 και την Τρίτη 3 Μαρτίου 2026, στις 20:00, φιλοξενώντας δύο διακεκριμένους καλλιτέχνες της ελληνικής κιθαριστικής σκηνής, τον Αντώνη Μιτζέλο και τον Μιχάλη Παούρη.

Τη διοργάνωση του Φεστιβάλ έχει η Διεύθυνση Πολιτισμού του Δήμου Πειραιά – Τμήμα Μουσικής Παιδείας, ενώ την καλλιτεχνική επιμέλεια υπογράφει το Πρότυπο Μουσικό Κέντρο Πειραιά (Δημοτικό Ωδείο Πειραιά), με την υποστήριξη του Συλλόγου Ελλήνων

Το 9ο Φεστιβάλ Κιθάρας Πειραιά ανοίγει τις πύλες του, στο Φουαγιέ του Δημοτικού Θεάτρου της πόλης,

Κιθαριστών. Το 9ο Φεστιβάλ περιλαμβάνει δύο συναυλίες σε μορφή κοντσέρτου:

Τη Δευτέρα 2 Μαρτίου, ο Μιχάλης Παούρης συμπράττει με το ορχηστρικό σύνολο Camerata Junior – Ορχήστρα Νέων των Φίλων της Μουσικής, υπό τη διεύθυνση του Νίκου Χαλιάσα.

Την Τρίτη 3 Μαρτίου, ο Αντώνης Μιτζέλος συμπράττει με την Ορχήστρα Εγχόρδων Νέων Πειραιά, υπό τη διεύθυνση της

Εντεταλμένης Δημοτικής Συμβούλου Μουσικής Παιδείας του Δήμου Πειραιά και μουσικού Σταυρούλας Μέντη.

Το εφετινό πρόγραμμα ενισχύεται επίσης, από τη συμμετοχή του καθηγητή Μάριου Μούρμουρα με το συγκρότημα της σχολής GiG, καθώς και του διακεκριμένου κιθαριστή Μιχάλη Μπρούζου, συμβάλλοντας δυναμικά στο καλλιτεχνικό αποτύπωμα της διοργάνωσης.:



Η ΔΕΗ ανακοινώνει τον ανοιχτό διαγωνισμό καλλιτεχνικής δημιουργικότητας «Η ΔΕΗ συναντά την Τέχνη Vol. 2», συνεχίζοντας έμπρακτα τη σταθερή της στήριξη στον πολιτισμό και τη σύγχρονη δημιουργία.

Σε αυτό το δημιουργικό κάλεσμα, η ΔΕΗ προσκαλεί καλλιτέχνες από κάθε πεδίο έκφρασης να καταθέσουν πρωτότυπες προτάσεις έργων, εμπνευσμένες από την ιστορία και τη βιομηχανική της κληρονομιά, το σήμα και τα στοιχεία της εταιρικής της ταυτότητας, αλλά και από το βαθύτερο αποτύπωμα της ενέργειας στην ελληνική κοινωνία: το φως, τον εξηλεκτρισμό, την

Η ΔΕΗ συναντά την Τέχνη

Vol.2: Νέος ανοιχτός καλλιτεχνικός διαγωνισμός

ανάπτυξη, τον πολιτισμό και τη βιώσιμη πρόοδο. Τα έργα που θα επιλεγούν από την κριτική επιτροπή θα παρουσιαστούν σε έκθεση στις Ιστορικές Εγκαταστάσεις του Ατμοηλεκτρικού Σταθμού της ΔΕΗ στο Νέο Φάληρο, ενώ η κριτική επιτροπή θα αναδείξει πέντε από αυτά, στα οποία θα απονεμηθούν χρηματικά βραβεία.

Ο νέος διαγωνισμός αναδεικνύει την ιστορική διαδρομή και τον ρόλο της ΔΕΗ στην ελληνική κοινωνία μέσα από τις σύγχρονες μορφές της καλλιτεχνικής έκφρασης, από τη ζωγραφική και τη φωτογραφία έως το design, τις εγκαταστάσεις, το video art και τα νέα μέσα, διευρύνοντας παράλληλα την πρόσβαση

του κοινού στην καλλιτεχνική έκφραση. Ο φετινός διαγωνισμός πραγματοποιείται από τις 12 Φεβρουαρίου έως τις 31 Μαρτίου 2026, με τις προτάσεις να υποβάλλονται σε ηλεκτρονική μορφή μέσω της ειδικής φόρμας που είναι αναρτημένη

στον ιστότοπο του διαγωνισμού. Οι συμμετοχές κατατίθενται ως αρχείο PDF, ενώ στην περίπτωση υλικού όπως βίντεο, ηχητικά έργα κ.ά. απαιτείται και η υποβολή URL. Κάθε καλλιτέχνης έχει δικαίωμα να υποβάλει ένα έργο..



Ο Μάρτιος ως μήνας της μετάβασης: από τον χειμώνα στο φως *(το κείμενο είναι του Γρηγόρη Μαλεβίτη, μέλος του Φίλωνα)*

Ο Μάρτιος δεν είναι ποτέ ένας σταθερός μήνας, δεν ανήκει ολοκληρωτικά ούτε στον χειμώνα ούτε στην άνοιξη, στέκεται ανάμεσα σ' αυτήν την εναλλαγή και μέσα σ' αυτό το μεταίχμιο αποκαλύπτοντας τη βαθύτερη φύση του. Είναι ο μήνας της αθόρυβης μεταμόρφωσης και του υπόγειου μετασχηματισμού της φύσης, η στιγμή κατά

την οποία ο κόσμος έχει ήδη αρχίσει να αλλάζει.

Στην ελληνική ύπαιθρο το φως του Μαρτίου είναι διαφορετικό, δεν είναι ακόμη το πληθωρικό φως του Απριλίου ούτε το καλοκαιρινό φως που καταργεί τις σκιές, είναι άλλοτε επικίνδυνα δυνατό κι άλλοτε γίνεται ένα με τους κρύους ανέμους του μήνα. Είναι πλάγιο και ερευνητικό και σχεδόν διστακτικά αγγίζει τις πλαγιές και

τις ξερολιθιές σαν να δοκιμάζει την αντοχή των μορφών. Τα χωράφια δεν έχουν πρασινίσει πλήρως και όμως το γκρίζο του χειμώνα έχει ραγίσει και ο ουρανός καθαρίζει με έναν τρόπο που προμηνύει διάρκεια.

Μέσα σε αυτό το φως τα παιδιά σε χωριά της Μακεδονίας και της Θεσσαλίας κρατούν ακόμη ένα ξύλινο χελιδόνι και γυρίζουν από σπίτι σε σπίτι τραγουδώντας το χελιδόνισμα, καλώντας την άνοιξη να



επιταχύνει την αλλαγή της εποχής μετατρέποντας το ξερό κλαδί σε κλωνάρι γεμάτο μπουμπούκια έτοιμα να σκάσουν και ν' ανοίξουν τα ανθοφόρα χρώματα. Η κοινή προσδοκία και η προσμονή της άνοιξης κάνει τη μετάβαση αυτή πράξη συλλογική της κοινότητας που περιμένει να έρθει το τέλος του χειμώνα.

Η πρώτη που γνωρίζει αυτή τη μετατόπιση είναι η αμυγδαλιά που ανθίζει όταν όλα

γύρω της μοιάζουν ακόμη γυμνά, η άνθισή της δεν είναι θρίαμβος αλλά ρίσκο σε ένα εχθρικό ακόμα χειμωνιάτικο περιβάλλον ενώ η λευκή και ρόδινη ευθραυστότητά της μέσα στον ψυχρό ακόμα αγέρα γίνεται σύμβολο εμπιστοσύνης σε αυτό που δεν έχει ακόμη φανεί. Όπως ακριβώς και το κόκκινο - λευκό νήμα, «ο μάρτης» που δένεται στον καρπό στις αρχές του μήνα, ένα λεπτό όριο ανάμεσα στο σώμα και στον ήλιο που δυναμώνει, μια σιωπηλή

παραδοχή ότι το φως αλλάζει και πρέπει να το υποδεχθούμε με μέτρο.

Ο άνεμος του Μαρτίου
φυσά επίμονα
φέρνοντας μια κρύα
πνοή δίνοντας την
εντύπωση ενός
καθαρτήριου
ρεύματος που
παρασύρει σκόνες και
αποξηραμένα φύλλα
και τα κατάλοιπα του

χειμώνα. Στις παλιές παροιμίες τον είπαν γδάρτη γιατί αφαιρεί και απογυμνώνει ώστε να καταστεί δυνατή η νέα βλάστηση, και σε ορισμένες πλατείες της υπαίθρου καίνε ακόμη ένα ομοίωμα του χειμώνα δίνοντας μορφή σε αυτό που πρέπει να τελειώσει, ενώ αλλού ένα κορίτσι στολισμένο με πρασινάδες περιφέρεται ως Περπερούνα και οι γυναίκες το ραντίζουν με νερό επικαλούμενες τη βροχή, τελετουργίες που φανερώνουν ότι η άνοιξη

δεν είναι απλή διαδοχή ημερών αλλά ανάγκη κάθαρσης, ανανέωσης και μυσταγωγία μετάβασης.

Ο ίδιος ο λαός μέσα από την λαλιά της παράδοσης δείχνει τις αντιθέσεις του Μαρτίου και τα μεταιχμιακά του στοιχεία:

Άλλα λογαριάζει ο Μάρτης κι άλλα η Σαρακοστή.

Αν δώσει ο Μάρτης και κακιώσει, μες στα χιόνια θα μας χώσει.

Από τον Μάρτη πουκάμισο, από τον Αύγουστο σεγκούνι (παλτό).

Κάλλιο Μάρτη καρβουνιάρη, παρά Μάρτη καψαλιάρη. (Καλύτερα κρύο παρά ζέστη)

Κάλλιο Μάρτη στις γωνιές, παρά Μάρτη στις αυλές. (Καλύτερα να κάνει ο Μάρτης βροχές, κρύο και να είμαστε στη γωνιά, παρά ήλιο και να είμαστε στις αυλές.)

Μάρτη βροχερέ κι Απρίλη χιονερέ.

Μάρτη έβρεχε; Θεριστής χαιρότανε.

Μάρτη φύλαγε τ' άχερα, μη χάσεις το ζευγάρι.

Μάρτη, Μάρτη βροχερέ κι Απρίλη δροσερέ.

Μάρτης είναι, νάζια κάνει, πότε κλαίει, πότε γελάει.

Μάρτης, γδάρτης και κακός παλουκοκαύτης. Τα παλιόβοϊδα τα γδέρνει, τα δαμόλια τα παιδεύει.

Μάσε ξύλα για το Μάρτη, να μην κάψεις τα παλούκια.

Μη σε γελάσει ο Μάρτης το πρωί και χάσεις την ημέρα.

Μήδε ο Μάρτης Καλοκαίρι, μήδ' ο Αύγουστος Χειμώνας.



Ο Μάρτης ο πεντάγνωμος, πέντε φορές εχιόνισε και πάλι το μετάνιωσε πως δεν εξαναχιόνισε!

Ο Μάρτης πενταδείλινος και ματαπεινασμένος.

Στην καρδιά αυτής της μεταιχμιακής εμπειρίας βρίσκεται η εαρινή ισημερία. Εκείνη η σχεδόν αόρατη αλλά κοσμολογικά

αποφασιστική στιγμή κατά την οποία το φως και το σκοτάδι ισορροπούν με απόλυτη ακρίβεια, σαν να στέκονται αντικριστά χωρίς κανένα να υπερισχύει. Αυτή η ισορροπία δεν είναι στατική αλλά δυναμική, γιατί από εκείνο το σημείο και έπειτα η ημέρα αρχίζει να κερδίζει έδαφος, όχι με θόρυβο αλλά με σταθερή και αθόρυβη αύξηση. Η λεπτή αριθμητική ισότητα μετατρέπεται σε υπόσχεση υπεροχής του φωτός.

Στην ελληνική ύπαιθρο το γεγονός αυτό βιώνεται όχι ως αστρονομικό δεδομένο αλλά ως αισθητή μεταβολή στην αναπνοή της γης, στα πρωινά που ανοίγουν

νωρίτερα, στις σκιές που μικραίνουν, στη θερμότητα που επιμένει λίγο περισσότερο πάνω στο χώμα. Έτσι η ισημερία γίνεται το αόρατο υπόβαθρο όλων εκείνων των τελετουργιών που επιχειρούν να συνομιλήσουν με την αλλαγή, του χελιδονιού που καλεί την άνοιξη, του νήματος που προστατεύει από τον πρώτο ήλιο, της φωτιάς που καίει τον χειμώνα, της Περπερούνας που επικαλείται τη βροχή.

Η κοσμική ισορροπία αντανακλάται ως ψυχική ανάγκη ισορροπίας, ως εκείνη η

εσωτερική στιγμή όπου ο άνθρωπος στέκεται ανάμεσα σε ό,τι τελειώνει και σε ό,τι αρχίζει και καλείται να επιλέξει προς ποια κατεύθυνση θα γείρει. Όπως ακριβώς και η ιστορική απόφαση ενός λαού να εξέλθει από τη μακρά σκιά της υποταγής

προς το φως της ελευθερίας δεν ήταν παρά μια συλλογική ισημερία που έγειρε υπέρ της ημέρας. Μετατρέποντας την ισότητα φόβου και ελπίδας σε υπεροχή της απόφασης.

Έτσι η εαρινή ισημερία δεν είναι μόνο ουράνιο φαινόμενο αλλά βαθύ σύμβολο μέτρου και μεταμόρφωσης. Είναι η λεπτή γραμμή όπου το σκοτάδι δεν έχει ακόμη εξαφανιστεί αλλά έχει

πάψει να κυριαρχεί. Και όπου το φως δεν έχει ακόμη θριαμβεύσει αλλά έχει ήδη αρχίσει να νικά.

Ως υπαρξιακή κατάσταση ο Μάρτιος είναι χρόνος προετοιμασίας και περίοδος κατά την οποία η μεταμόρφωση συντελείται αθόρυβα, όπως στο παλαιό παιχνίδι της Τυρινής όπου ένα αυγό αιωρείται δεμένο σε κλωστή και οι άνθρωποι προσπαθούν γελώντας να το πιάσουν λίγο πριν αρχίσει η νηστεία, ένα χαμόγελο στο όριο πριν από τη σιωπή. Ίσως γι' αυτό ο Μάρτιος



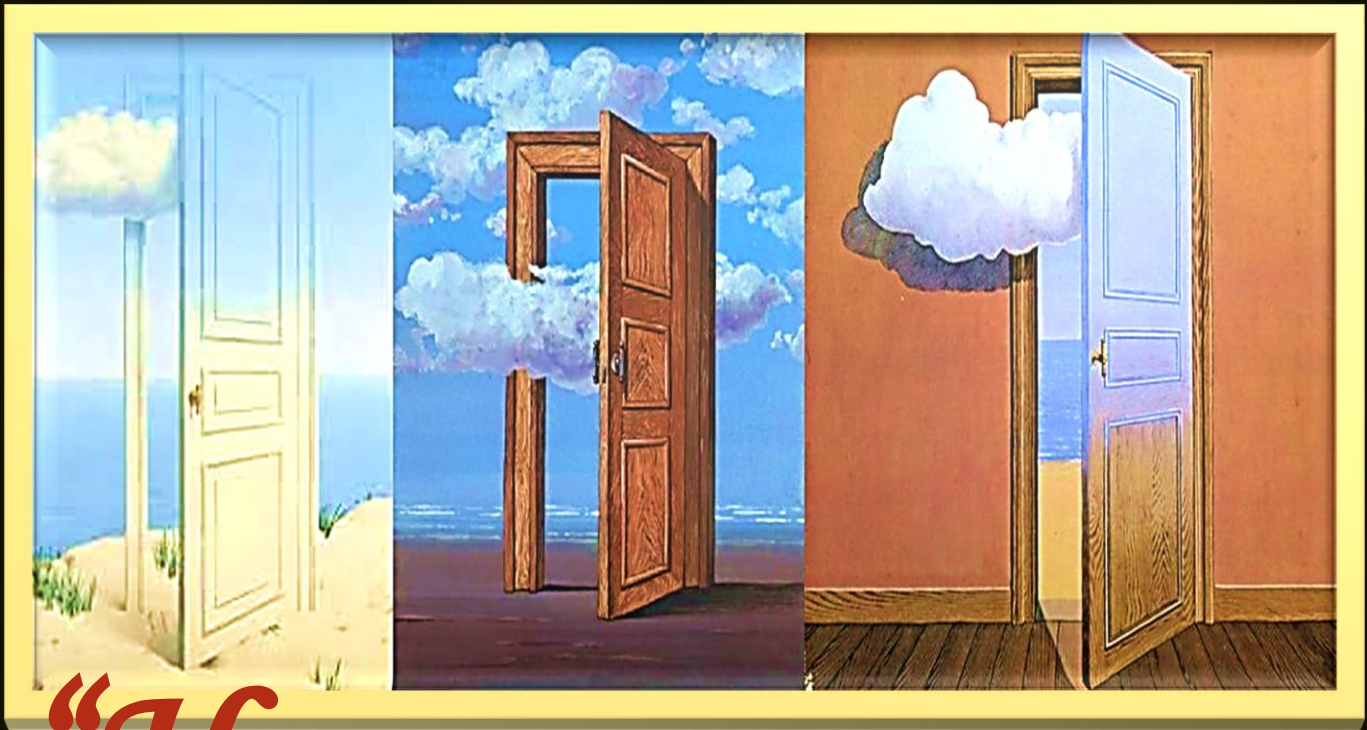
συνδέθηκε στην αρχαιότητα με τον θεό Mars, θεότητα του πολέμου αλλά και της γονιμότητας της γης, γιατί κάθε σπορά εμπεριέχει μια ρήξη και κάθε αναγέννηση προϋποθέτει έναν αγώνα.

Στην ελληνική ιστορική μνήμη ο Μάρτιος φωτίζεται από την έναρξη της Επανάστασης του 1821 και η εικοστή πέμπτη του μήνα δεν είναι μόνο εθνική εορτή αλλά συμβολική σύμπτωση εποχών. Η φύση μεταβαίνει από τη χειμωνιάτικη ακινησία στην άνθιση και μαζί της ένα υπόδουλο έθνος αποφασίζει να μεταβεί από τη σιωπή στην ελευθερία. Ο αγώνας δεν υπήρξε μόνο στρατιωτικό γεγονός αλλά εσωτερική ωρίμανση που είχε συντελεστεί στα χρόνια της αναμονής, όπως η αμυγδαλιά που προετοιμάζει τον ανθό της πολύ πριν φανεί.

Έτσι ο Μάρτιος γίνεται ψυχολογικό σύμβολο μεταμορφώσεων γιατί δεν

υπόσχεται βεβαιότητες αλλά εγκαινιάζει διαδικασίες, είναι ο μήνας όπου το φως αλλάζει πρώτα μέσα μας και ύστερα στον ορίζοντα, όπου ο άνεμος λειτουργεί ως δοκιμασία και κάθαρση και όπου η κοινότητα τραγουδά το χελιδόνι και δένει το νήμα στον καρπό και καίει τον χειμώνα σαν να γνωρίζει βαθιά ότι η άνοιξη δεν έρχεται απλώς αλλά πρέπει να προσκληθεί .

Σε έναν πολιτισμό όπου το φως αποτελεί πνευματικό μέτρο ο Μάρτιος είναι η πιο λεπτή του απόχρωση, η στιγμή που το σκοτάδι δεν έχει εξαφανιστεί αλλά έχει πάψει να κυριαρχεί, και αυτή η ενδιάμεση κατάσταση είναι ίσως η πιο δημιουργική από όλες γιατί κάθε ουσιαστική μεταμόρφωση δεν συμβαίνει στην πλήρη άνθιση αλλά στη σιωπηλή προετοιμασία της, εκεί όπου η ελπίδα της άνοιξης, η ελπίδα της ελευθερίας, η ελπίδα για το φως προηγείται της ίδιας της άνοιξης.



“Η

Ποίηση είναι μιά πόρτα άνοιχτή”⁽¹⁾ *(Το άρθρο*

είναι του Απόστολου Ζυγόπουλου, φιλολόγου, ιστορικού, εκπαιδευτικού και Δ/ντη του Λογοτεχνικού Τμήματος του Π.Π.Κ. «Ο Φίλων») – Το εικαστικό της παρούσας σελίδας είναι από πίνακες του υπερρεαλιστή ζωγράφου Ρενέ Μαγκρίτ (2Α)

«Όπου και αν με πήγαν οι θεωρίες μου, βρήκα ότι ένας ποιητής ήδη είχε πάει εκεί.»

Ζίγκουντ Φρόυντ

Σκέψεις ταξιδιάρικες με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης 21η Μαρτίου, πρώτη ημέρα μετά την εαρινή ισημερία που συνδυάζει το φως από τη μία και το σκοτάδι από την άλλη, όπως η Ποίηση που συνδυάζει το φωτεινό πρόσωπο της αισιοδοξίας με το σκοτεινό του πένθους. (2)

Τι σημαίνει για τους Νεοέλληνες και τις Νεοελληνίδες η μέρα αυτή, τι νόημα έχει για τη νεολαία μας; Περνάει στα ψιλά πολλών εφημερίδων-περιοδικών (εντύπων και ηλεκτρονικών). Οργανώνονται κάποια αφιερώματα από πολιτιστικούς συλλόγους, μερικές ομιλίες και εσχάτως κάποια αφιερώματα ενταγμένα στο σχολικό πρόγραμμα.

Αν ρωτήσεις πολλές και πολλούς, ιδιαίτερα νέους, νέες για την Ποίηση, θα σου πουν, οι περισσότεροι -ες, «βαρετή», ταυτίζοντας την με ξύλινες συνήθως αναλύσεις στο ωρολόγιο πρόγραμμα του σχολείου, με

εξετάσεις κ.λ.π. Αν ρωτήσεις μεγαλύτερους σε ηλικία, οι περισσότεροι-ες θα σου απαντήσουν «πού καιρός για τέτοια» «μας έχει καταπιεί η σκληρή, απαιτητική καθημερινότητα».

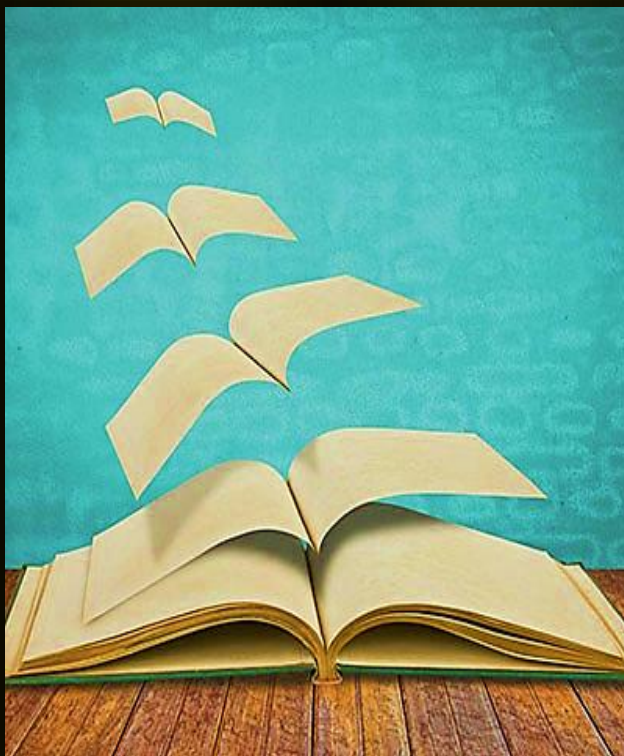
Κι όμως, πώς εξηγούνται τα δακρυσμένα μάτια αρκετών μαθητών-τριών, όταν αναλύαμε στη σχολική αίθουσα τη «Σονάτα του Σεληνόφωτος»(3) του Γ.Ρίτσου «δέν έχει σημασία αν φεύγεις ή αν γυρίζεις\ ούτε έχει σημασία που άσπρισαν τὰ μαλλιά

μου\, δέν εἶναι τοῦτο ἡ λύπη μου - ἡ λύπη μου\ εἶναι πού δέν άσπρίζει κ' ἡ καρδιά μου.\ Ἐφησέ με ν᾿άρθω μαζί σου».ή τον «Κρητικό» (4)του Δ.Σολωμού «κι ἐτάραζε τὰ σπλάχνα μου ἐλευθεριᾶς ἐλπίδα\κι ἐφώναζα: «ὦ θεϊκιά κι ὅλη αἷματα Πατρίδα»;

Πώς εξηγείται ο εξαιρετικά, για τα ελληνικά πληθυσμιακά δεδομένα, μεγάλος αριθμός δημοσιεύσεων ποιητικών συλλογών, τα πολλά λογοτεχνικά περιοδικά και οι πάμπολλοι ιστότόποι; (4Α) Ποιοι τα μελετούν, σε ποιους απευθύνονται;

Στην πραγματικότητα, ακόμα κι αν γενικόλογα, αυθαίρετα, επιφανειακά επαναλαμβάνεται η «καραμέλα»,

καγχάζοντας, «για Ποίηση θα μιλάμε τώρα» στο πλαίσιο της κυρίαρχης ποσοτικής υλοκρατικής ύβρεως της εποχής μας, η Ποίηση καλά κρατεί...



Ανεπαίσθητα, υποσυνείδητα μας περιβάλλει ,ενυπάρχει μέσα μας ως στοιχείο της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, των ακουσμάτων από τη βρεφική και παιδική ηλικία, και συνειδητά και ενσυνείδητα στην πιο ώριμη. Συχνά μας έρχονται στο νου, θύμησες, μελισμένες με στίχους, από νανουρίσματα,

δημοτικά τραγούδια, σχολικές γιορτές, συναυλίες, σχολικά βιβλία, επετείους , αφιερώματα σε Ποιητές και Ποιήτριες, κάποιοι έρωτες, μια στιγμή που μας σημάδεψε...κάποια ταξίδια του νου, του σώματος, της ψυχής...όλα αυτά και άλλα πολλά συνδέονται με ρυθμούς, μέτρο, στίχους, στροφές, ποιήματα, πρόσωπα Ποιητών και Ποιητριών , τα σιγοψιθυρίζουμε, τα σιγοτραγουδάμε, τα γράφουμε σε αφιερώσεις, σε μηνύματα, τα αναζητούμε...

Σε εποχές πνευματικής ξηρασίας αναζητούμε το δροσερό νερό της Ποίησης. Πόσα μελοποιημένα ποιήματα(5),

σπουδαίων ποιητών/τριών μας ,συνθετών και στιχουργών ακούμε καθημερινά στο ραδιόφωνο, στο κινητό τηλέφωνο, στο laptop, στο P.C;



Σε πόσους χορούς κυκλωτικούς ορχούμαστε με τους δωρικούς στίχους υπέροχων δημοτικών τραγουδιών, όταν τα όργανα πιάνουν τους ρυθμούς και τις νότες της Φύσης; Με πόσες εκκλησιαστικές ψαλμωδίες και ύμνους απογειωνόμαστε απ' τα γήινα και αναζητούμε το Θεό;

Η Ποίηση υπάρχει γύρω μας, μέσα μας, μας εκφράζει, μας συγκινεί, μας απελευθερώνει, μας ανθρωποποιεί... Βέβαια θα πει κάποιος δια στόματος Μανώλη Αναγνωστάκη «Κι όχι αυταπάτες προπαντός/ «Γιατί» όπως πολύ σωστά είπε κάποτε κι ο φίλος μου ο Τίτος(5Α),/ «Κανένας στίχος σήμερα δεν κινητοποιεί τις μάζες/ «Κανένας στίχος σήμερα δεν ανατρέπει καθεστώτα» κι όμως ο ίδιος ο ποιητής γράφει στο δεύτερο στίχο

τού ιδίου ποιήματος «Επίλογος»(6), «Το πολύ πολύ να τους εκλάβεις σα δύο θαμπούς προβολείς μες στην ομίχλη».

Μα είναι λίγο αυτό!

Δύο προβολείς, έστω και θαμποί, μες στην ομίχλη της ισοπεδωτικής καθημερινότητας, σου δείχνουν το δρόμο, το σκοπό, το νόημα της ζωής, την μη παραίτηση, τον αγώνα και ,επιτέλους το ας το παραδεχτούμε, και βέβαια κινητοποιεί τους

λαούς (αρκεί να αναλογιστούμε τα «τραγούδια της φωτιάς»(7) στη Μεταπολίτευση, το «Κάντο Χενεράλ» (8) του Πάμπλο Νερούδα στη Λατινική Αμερική).

Επειδή «σαν πρόκες καρφώνονται οι λέξεις»(9) στην καρδιά, στην ψυχή, ναι η Ποίηση μάς αλλάζει, μας εξυψώνει, μας δίνει σκοπό και όραμα,στο ρυθμό της ονειρευόμαστε και ξενιτευόμαστε ,όπως τραγουδάει ο Διονύσης Σαββόπουλος στο «Τσάμικο»(10). Όταν «ανταμώνουμε» ξαφνικά, με τα τραγουδάκια μας (ποιήματα-στιχουργήματα)τα «κατάμονα»-αυτά που μας εκφράζουν- τα σιγομουρμούραμε, τα σιγοτραγουδάμε, τα εκτελούμε, καλλίφωνα και παράφωνα, δεν έχει σημασία.

Γινόμαστε συν-ποιητές και συν ποιήτριες και κάποιοι-κάποιες από μας, τολμάμε ,εμπνεόμενοι-ες από κάποιο έρωτα αγνό και μεγάλο, να στιχουργήσουμε και γρατσουνίσουμε κάποιες νότες σε μια ξεχασμένη κιθάρα.

Η Ποίηση είναι δημιουργία (ποιέω-ώ) =δημιουργώ, κατασκευάζω, οικοδομώ, φτιάχνω κ.λ.π.) Ποιεί ορατά και αόρατα...



Η Ποίηση είναι κίνηση, ρυθμός, μέλος, νόημα, άρα εμπεριέχει βασικά στοιχεία της ζωής με την πνευματική της έννοια.

Η Ποίηση είναι πολύσημη, μία λέξη (ένα σημαίνον) με πάμπολλα σημαίνόμενα, πυκνά σε χρώματα κι αρώματα σαν «σωματίδιο του Θεού». Ο ποιητικός λόγος αποτελεί την υψηλότερη έκφραση του ανθρώπινου λόγου υπεράνω του επιστημονικού, της γλώσσας των ΜΜΕ, έχει πολλές συνυποδηλώσεις, διεγείρει συναισθήματα, λειτουργεί συνειρμικά, εικονοποιεί, σκηνοθετεί, έχει αλληγορίες, φαντασία, όνειρο, είναι κατά τον Πώλ Βαλερύ είναι «γλώσσα μέσα στη γλώσσα»(10Α), σαν χορός των λέξεων που προκαλεί και προσκαλεί το σώμα και την ψυχή σου να χορέψει, να πετάξει, να περιπλανηθεί, να παθιαστεί, να ερωτευτεί, να ξεσηκωθεί, να επαναστατήσει, να πονέσει, να συλλυπηθεί...

Με την Ποίηση γινόμαστε χθόνιοι και θεϊκοί, διονυσιακοί και απολλώνιοι, αγνοί

φιλοπάτριδες «Ω τρακόσιοι ! σηκοθήτε/ και ξανάλθετε σ' εμάς \Τα παιδιά σας θελ' ιδείτε/ Πόσο μοιάζουμε με σας (στρ. 78)- Η διχόνοια που βαστάει/ Ένα σκήπτρο η δολερή \Καθενός χαμογελάει,/ Πάρτο, λέγωντας, κι εσύ (στρ. 144)» «Μες στις παινεμένες χώρες, Χώρα\ παινεμένη, θά ' ρθει κι η ώρα\ και θα πέσεις... για τ' ανέβασμα ξανά που σε καλεί \θα αιστανθείς να σου φυτρώσουν, ω χαρά!\τα φτερά,\τα φτερά τα πρωτινά σου τα μεγάλα! »

(10Β), αμπελουργοί που φυτεύουν στίχους ή τρυγάμε τους στίχους άλλων αμπελουργών, αναζητώντας τον εαυτό μας, τον άλλον και την αλήθεια.

Ζούμε, βιώνουμε, δεν υπάρχουμε απλώς, (σ)το γίνεσθαι, όχι μόνο ως καθημερινότητα που την αλλάζουμε και τη νοηματοδοτούμε, αλλά και το πριν και το

μετά, τον χωροχρόνο των Ιδεών και τον επέκεινα.

Τα ποιήματα είναι ποτάμια ,όπου κολυμπάμε.

Τα ποιήματα είναι
δέντρα που
φυτεύουμε,
σκαρφαλώνουμε
πάνω τους και
αναπαυόμαστε
στον βαθύ ίσκιο
τους.

Τα ποιήματα είναι
πόρτες που τις
ανοίγουμε για
κόσμους ονειρικούς .

Η Ποίηση είναι δώρο
Θεού, γιατί μόνο μέσα της πίνουμε ήλιο
ελληνικό, μεταλαμβάνουμε τα νάματα του
Μείζονος Ελληνισμού, πάμε σχολείο στην
Ιωνία, «να μάθουμε μανταρίνι και άψινο»
(10Γ) στις αμμουδιές του Ομήρου.(10Δ)

Η Ποίηση μάς δίνει χρόνο να
ζήσουμε...διαφορετικά ,σε χώρες
παραμυθένιες, όπως «η Λυπιού» (11) της
Κατερίνας Αγγελάκη Ρουκ ,τις οποίες
επινοούμε και στις οποίες πηγαίνουμε, όταν
είμαστε βαθιά λυπημένοι ή πολύ
ευτυχισμένοι.

Η Ποίηση μάς βασανίζει και την
βασανίζουμε για να οδηγηθούμε στον
«έλεον και την κάθαρσιν», για να

ξελαμπικάrouμε από το τυραννικό
«βαριέμαι», «κάθομαι άεργος», για να
ξανακυλήσει καθαρό νέο αίμα στις αρτηρίες
μας, για να φυτρώσει μια ιδέα που θα μας

παρακινήσει να
σηκωθούμε από τον
καναπέ, για να
νιώσουμε τη δροσιά
της αιώνιας νιότης,
ώστε να μην
«έχουμε ουδέ μιαν
άσπρη τρίχα στην
ψυχή μας»(12),
άσχετα αν τα
μαλλιά μας είναι
γκρίζα ή άσπρα
χιονάτα.

Με την Ποίηση
κουρταλούμε τις λέξεις και
ανοίγουν σαν καρύδια κρύβοντας
θησαυρούς.

Σμιλεύουμε πληγές, θεραπεύουμε τραύματα,
«της καρδιάς τα μέσα φυλλώματα»(12Α).
Με την Ποίηση γινόμαστε πρεσβύτες
(13)«βλέπουμε καλά μόνο μακριά -μακριά
στο παρελθόν μακριά στο μέλλον»

Τα ίδια τα ποιήματα έρχονται από μακριά
«μοιάζουν με ανάρρωση γλυκειά με
απουσίες δικαιολογημένες» (14) είναι
αχθοφόρα-αναλγητικά ,αχχοφόρα-
αγχολυτικά. Γι' αυτό προστρέχουμε στην
Τέχνη της Ποίησης «που κάπως ξέρει από
φάρμακα νάρκης του άλγους δόκιμες, εν
Φαντασία και Λόγω»(15).



Με την Ποίηση γινόμαστε ληστές της ανυπαρξίας(16) , μπαλώνουμε τις ανασφάλειες μας, τις κολλάμε με λέξεις... τολμάμε να στοχαζόμαστε.



Τελικά είναι η Ποίηση μια πόρτα ανοιχτή, όπως μας λέει ο Γιώργης Παυλόπουλος στο εξαιρετικό ποίημα ποιητικής του «Τα Αντικλείδια»(17), τον πρώτο στίχο του οποίου επιλέξαμε για τίτλο αυτού του πονήματος, και αν ναι, γιατί «Η πόρτα κλείνει», γιατί πολλοί κοιτάζουν αδιάφορα, και δε βλέπουν τίποτα; Οι «μερικοί» τι βλέπουν; Γιατί μαγεύονται;

Τα Αντικλείδια- Γιώργης Παυλόπουλος (1924-2008)...

‘Η Ποίηση είναι μιά πόρτα ανοιχτή.

Πολλοί κοιτάζουν μέσα χωρίς να βλέπουν

τίποτα καί προσπερνούνε. Όμως μερικοί κάτι βλέπουν, τό μάτι τους αρπάζει κάτι καί μαγεμένοι πηγαίνουνε να μπούν.

‘Η πόρτα τότε κλείνει. Χτυπάνε μά κανείς δέν τούς ανοίγει. Ψάχνουνε γιά τό κλειδί.

Κανείς δεν ξέρει ποιός τό ἔχει. Ακόμη καί τή ζωή τους κάποτε χαλᾶνε μάταια γυρεύοντας τό μυστικό νά τήν ανοίξουν.

Φτιάχνουν αντικλείδια. Προσπαθοῦν. ‘Η πόρτα δέν ανοίγει πιά. Δέν ἄνοιξε ποτέ γιά ὅσους μπόρεσαν νά ἰδοῦν στό βάθος.

Ίσως τά ποιήματα πού γράφτηκαν ἀπό τότε πού ὑπάρχει ὁ κόσμος εἶναι μιά ἀτέλειωτη ἄρμαθιά αντικλείδια γιά ν’ανοίξουμε τήν πόρτα τῆς Ποίησης.

Μά ἡ Ποίηση εἶναι μιά πόρτα ανοιχτή.

Την απάντηση τη δίνει ο ίδιος ο ποιητής: «η ποιητική δημιουργία είναι μια πράξη ερωτική και συνάμα μια υπέρτατη δοκιμασία, παλεύοντας στο μεταίχμιο της ζωής και θανάτου να φτάσεις στην αλήθεια της τέχνης σου. Η στιγμή αυτής της αλήθειας είναι απατηλή και πρόσκαιρη

όπως η στιγμή κάθε ευτυχίας. Γρήγορα ξαναρχίζεις, πέφτοντας πάλι στην ίδια κατάσταση. Και η μόνη φιλοδοξία σου είναι, να μην καταλάβει ποτέ κανείς την αγωνία



σου όταν έγραφες το έργο σου, να μην φανεί ποτέ μέσα στο έργο το παραμικρό σημάδι αυτής της αγωνίας. Τα πράγματα που αγγίζουν σε βάθος, τη ζωή μας, όπως η Ποίηση, μπορεί να ειπωθούν μονάχα μέσα από τις προσωπικές εμπειρίες μας. Δεν ορίζονται μέσα από θεωρίες και αφηρημένες έννοιες. Νομίζω ότι δεν υπάρχει κανένας ορισμός για την Ποίηση. Ωστόσο ας μου επιτραπεί να την φαντάζομαι και να την ονειρεύομαι σαν μια πόρτα ανοιχτή». Όπως χαρακτηριστικά τόνιζε, «ο ποιητής δεν μπορεί να ανατρέψει τα πράγματα του κόσμου. Οι ποιητές είναι

δυστυχισμένα πλάσματα που παλεύουν μέρα νύχτα να εκφράσουν το ανέκφραστο και το πιο δύσκολο. Ο ποιητής είναι αφοσιωμένος στη ζωή, διότι είναι πλάσμα

αγάπης. Δεν μπορεί να γράψει αν δεν αγαπήσει τη Φύση, τους Συνανθρώπους του, τη Ζωή την ίδια. Τα ποιήματα δεν γράφονται με μίσος. Μπορεί να εκφράσουν το μίσος πολλές φορές, αλλά δεν γράφονται με μίσος αλλά με αγάπη και με πίστη στον άνθρωπο. Οι αποδέκτες της ποίησης μπορούν να συγκινηθούν, να μαγευτούν και να

προσεγγίσουν μια Αλήθεια μέσα από έναν ποιητή». (FRACTAL 08/11/2017)

Αν εμείς, οι απλοί καθημερινοί άνθρωποι, βοηθούμενοι από τους σπουδαίους ποιητές και ποιήτριες μας, «κάτι» βλέπουμε μέσα από την ανοιχτή-κλειστή πόρτα της Ποίησης, είναι το βασικό κίνητρο «άμμες δε γ' εσόμεθα πολλώ κάρρονες» (Εμείς θα γίνουμε καλύτεροι), θα φτιάχνουμε αενάως «αντικλείδια (αξίες, οράματα, θάματα) για να ξεκλειδώσουμε τα αμετάφραστα, ιερογλυφικά σύμβολα της ζωής, να κατανοούμε το μύθο της.

Φίλες και φίλοι, φτιάξτε «αντικλείδια» και δείξτε σ' όλους και όλες πώς τα σφυρηλατείτε στο αμόνι της γλώσσας.(19)



Στο κάτω-κάτω, η βιωτή μας, ο χρόνος, που μας δόθηκε, μας χαρίστηκε απ' το Θεό, συμπυκνώνεται σε δυο τρεις στροφές, σε πέντε με έξι περιεκτικούς στίχους.

Η δική μας ζωή, μέχρι τώρα, σε ποιες στροφές ή στίχους εμπεριέχεται; Ας προσπαθήσουμε....

Ίσως έτσι ανακαλύψουμε ότι όλοι και όλες είμαστε, έστω ελάσσονες-έσχατοι, ποιητές - τριες ή συν-ποιητές και συν-ποιήτριες, ποιος ξέρει...

Ή μήπως δεν είμαστε ποιητές κι αυτό σημαίνει:

Δεν είμαστε ποιητές σημαίνει φεύγουμε(20)

Σημαίνει εγκαταλείπουμε τον αγώνα

Παρατάμε τη χαρά στους ανίδεους

Τις γυναίκες, στα φιλιά του ανέμου

Και στη σκόνη του καιρού

Σημαίνει πως φοβούμαστε

Και η ζωή μας έγινε ξένη

Ο θάνατος βραχνάς

Μα αφού «Η ποίηση είναι ανάπτυξη
στίλβοντος ποδηλάτου.

Μέσα της όλοι μεγαλώνουμε. Οι δρόμοι
είναι λευκοί.

Τ' άνθη μιλούν. Από τα πέταλά τους
αναδύονται

συχνά μικρούτσικες παιδίσκες. Η εκδρομή
αυτή

δεν έχει τέλος»(21).

Γιατί « Όχι δέν είναι χίμαιρα

νὰ καβαλάμε τὸ ὄνειρο

τῇ θείαν ἐτούτῃ μέρα

ποῦ ὅλα, ὁρατὰ καὶ ἀόρατα,

κι ἐμεῖς κι οἱ ἥρωες καὶ οἱ θεοὶ

στὴν ἴδια ὁρμάμε μέσα αἰώνια σφαίρα»(22)

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ ΓΙΑ ΠΟΙΗΤΙΚΟΥΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥΣ..

1.Τα Αντικλείδια 1988-ποίημα του Γιώργη Παυλόπουλου (1924 –2008) ποιητή της Πρώτης Μεταπολεμικής Γενιάς. Εδώ

2. Πώς καθιερώθηκε η Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης

2^Α.Ρενέ Μαγκρίτ

3. Γιάννης Ρίτσος- Η Σονάτα του σεληνόφωτος. “Μια αγαπητική ανάγνωση” εδώ κι εδώ

4. Διονύσιος Σολωμός- Ο Κρητικός εδώ, εδώ κι εδώ

4^Α. «Λογοτεχνικά περιοδικά»

5. Τα μελοποιημένα εδώ κι εδώ

5^ΑΤίτος Πατρίκιος-Μανώλης Αναγνωστάκης- εδώ κι εδώ

6. Μανόλη Αναγνωστάκη, «Ποιητική»

7.Τα τραγούδια της φωτιάς

8. Πάμπλο Νερούδα -Κάντο Χενεράλ-

9. Μανόλης Αναγνωστάκης, «Ποιητική»

10.Διονύσης Σαββόπουλος-Τσάμικο εδώ

10^Α. Πωλ Βαλερύ-

10Β. Διονύσιος Σολωμός, Ύμνος εις την Ελευθερίαν. 200 χρόνια από την πρώτη έκδοση-

10Γ. Οδυσσέας Ελύτης-Μικρή Πράσινη Θάλασσα-

10Δ. Οδυσσέας Ελύτης[Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική]- εδώ κι εδώ

11. Κατερίνα Αγγελάκη-Ρουκ, 1939 – 2017, ΛΥΠΙΟΥ-

12. Βλαντιμίρ Μαγιακόφσκι - ΣΥΓΝΕΦΟ ΜΕ ΠΑΝΤΕΛΟΝΙΑ-

12Α.Θωμάς Γκόρπας ΠΟΙΗΣΗ

13.Αργύρης Χιόνης [«Κούφον γαρ χρήμα»]

14. Γκανάς Μιχάλης, Το ποίημα έρχεται από μακριά»

15. Κ. Π. Καβάφης: Μελαγχολία του Ίάσωνος Κλεάνδρου Ποιητού έν Κομμαγηνή· 595 μ.Χ, εδώ κι εδώ

16. Γιάννης Πατίλης «Υπάρχω για να ληστεύω την ανυπαρξία»

17. Πλούταρχος ("Λυκούργος" 21) εδώ

18. Γιώργης Παυλόπουλος: «Τα Αντικλείδια» Κλεοπάτρα Ζαχαροπούλου FRACTAL 08/11/2017

19. Πώς Να Γράψεις Ποίηση- 10+1 Συμβουλές- εδώ, εδώ, εδώ, εδώ κι εδώ

20. Γιώργος Σαραντάρης: «Δεν είμαστε ποιητές σημαίνει φεύγουμε»

21. Ανδρέας Εμπειρικός, «Ο πλόκαμος της Αλταμίρας»-

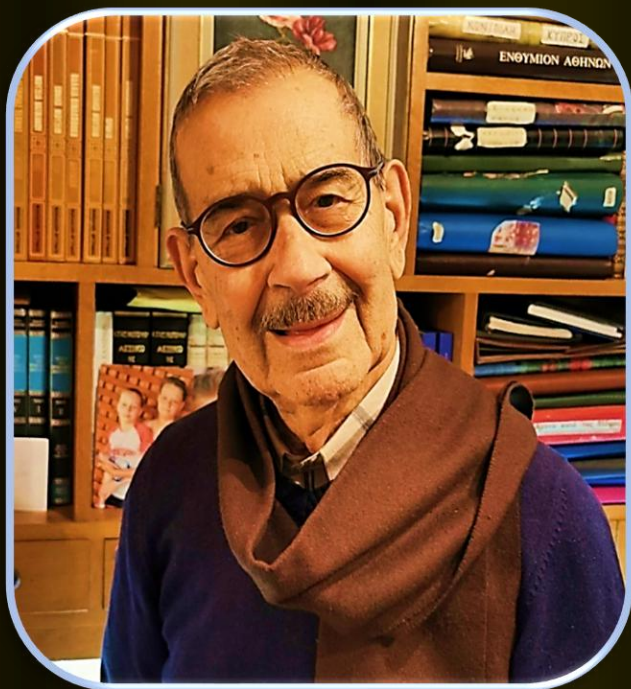
22.. Άγγελος Σικελιανός, "Όχι δέν είναι χίμαιρα"

Ηλεκτρονικά περιοδικά - ιστοσελίδες --/ ιστολόγια για την Ποίηση

«Η Ποίηση ανάμεσά μας»: 60 ποιητικές συλλογές που ξεχωρίζουν

ΓΙΑ ΣΕΛΙΔΟΤΑΞΙΔΙΑ...ΜΕ ΤΟ ΚΑΡΑΒΙ ΤΟΥ ΜΕΛΙΣΜΕΝΟΥ ΛΟΓΟΥ





Βρανάς Γκρέκας – Ο

συγγραφέας, ο ιστορικός, ο
ερευνητής *(Το άρθρο είναι του
Κωνσταντίνου Τοικλέα, μουσικός,
συνθέτης, εκπαιδευτικός και μέλος της
Γ.Σ. του Π.Κ.Π. «Ο Φίλων» για το παρόν
τεύχος)*

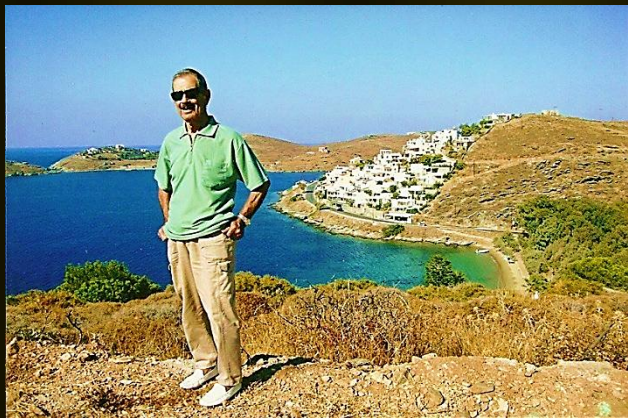
Η ιστορική έρευνα είναι καθοριστικής σημασίας γιατί μας βοηθά να κατανοούμε το παρελθόν, να ερμηνεύουμε το παρόν και να διαμορφώνουμε πιο συνειδητά το μέλλον. Ο Βρανάς Γκρέκας ανήκει σε εκείνη τη σπάνια κατηγορία ιστορικών συγγραφέων ερευνητών που δεν αντιμετωπίζουν το παρελθόν ως στατικό αρχείο, αλλά ως ζωντανό οργανισμό μνήμης και επιλογής. Με εμφανή ευαισθησία απέναντι στον άνθρωπο και τον χρόνο, προσεγγίζει την ιστορία με στοχασμό. Το έργο του διακρίνεται για τη λεπτομέρεια, τη διασταύρωση των πηγών και την προσπάθεια να αναδειχθούν φωνές που συχνά έμειναν στο περιθώριο της επίσημης αφήγησης.

Γεννήθηκε στην όμορφη και αγαπημένη του Τζια, συγκεκριμένα στην Ιουλίδα της Κέας, στις 23 Δεκεμβρίου του 1928 ημέρα Κυριακή. Την ίδια ημέρα και έτος γεννήθηκε

ο μοναδικός Χρόνης Αηδονίδης στην Καρωτή Διδυμοτείχου. Επίσης την ίδια μέρα επί κυβέρνησης Ελευθερίου Βενιζέλου ιδρύεται το Συμβούλιο της Επικρατείας με τη σημερινή μορφή του, ως ανώτατο ακυρωτικό διοικητικό δικαστήριο. Τα χρόνια που έζησε στην Τζια τα θυμόταν πάντα με αγάπη και χαρά, θυμάμαι τις αφηγήσεις του από τα παιδικά του χρόνια, με ένα συνεχές χαμόγελο μας εξιστορούσε βιώματα από την παιδική του ηλικία. Τελειώνοντας το γυμνάσιο φοίτησε στο Πάντειον Πανεπιστήμιο και αργότερα εργάστηκε στο Υπουργείο Εθνικής Αμύνης, στην Υδρογραφική Υπηρεσία Αρχηγείου Ναυτικού.

Από νεαρή ηλικία άρχισε την εξερεύνηση διαβάζοντας και ταξιδεύοντας. Ταξίδεψε σε πάρα πολλές περιοχές του πλανήτη με ιστορικό και όχι μόνο ενδιαφέρον. Αν φανταστεί κανείς ότι την διαδρομή που είχε κάνει ο Μέγας Αλέξανδρος, την είχε κάνει ο ίδιος τρεις φορές. Εγώ προσωπικά είχα την τύχη να τον γνωρίσω μέσω ενός κοινού μας

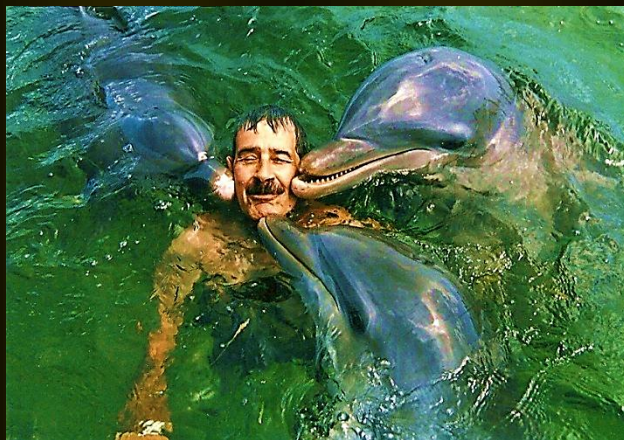
γνωστού, του Νίκου Πρέκα. Ο Πρέκας ανθολογημένος ποιητής και τότε προϊστάμενος του Νοσοκομείου Ερυθρός Σταυρός. Υπέροχες συζητήσεις πάνω στην ποίηση και στα ταξίδια του Βρανά.



Ο Νίκος Πρέκας με είχε εμπνεύσει από μικρό παιδί στο να δημιουργώ και εγώ ποιήματα, το αποτέλεσμα, μετά από χρόνια και μετά την εκδημία του Πρέκα να βρεθούμε μαζί με τον Βρανά και την εικαστικό Ελένη Παπαγιάννη σε ένα ιδιαίτερο καφέ, το Ευώνυμο στη Νέα Σμύρνη. Το Ευώνυμο το δημιούργησαν πρώην χορευτές της Εθνικής Λυρικής Σκηνής. Σε αυτό λοιπόν το καφέ δημιουργήσαμε ένα από τα βιβλία του Βρανά, 12 Εικόνες, σε κείμενα του Βρανά, ποίηση δική μου και ακουαρέλες της Ελένης. Όπως έλεγε και ο αείμνηστος Μάνος Χατζιδάκις, τα ωδεία πρέπει να γίνουν καφωδεία, διότι μέσα από την συζήτηση γεννιούνται οι μεγαλύτερες εμπνεύσεις στο χώρο της τέχνης. Το 2013 τον έφερα σε επαφή με την επίσης ξεχωριστή προσωπικότητα στο χώρο της τέχνης τον Γιώργο Χατζηνίκο. Οι συζητήσεις τους κρατούσαν για ώρες, με την παρέα να

παρακολουθεί άφωνη τις εξιστορήσεις τους.

Τα βιβλία που δημιούργησε ο Βρανάς ήταν δώδεκα και τόσα ακριβώς ήθελε να εκδώσει, πάντα του άρεσε αυτό το νούμερο. Όταν είχε τελειώσει το ενδέκατο βιβλίο ήταν ήδη μεγάλος και μου έλεγε πρέπει με κάθε τρόπο να προλάβω να εκδώσω και το δωδέκατο. Τότε συνέβη κάτι το μεταφυσικό και θα ήθελα να το μοιραστώ μαζί σας. Ένα περίπου χρόνο πριν φύγει από κοντά μας, την ώρα που έκανε μπάνιο στο σπίτι του στην Νέα Σμύρνη, γλιστρά βγαίνοντας από την μπανιέρα και έπεσε μένοντας ακίνητος για περίπου 20 ώρες. Στην αρχή προσπαθούσε να συρθεί να πλησιάσει τουλάχιστον το τηλέφωνο αλλά μάταια. Μετά από λίγο αισθάνθηκε ότι έχανε τις αισθήσεις του και άρχισε να βρίσκεται σε έναν ωραίο κήπο χωρίς ούτε να πονά ούτε να κρυώνει. Σε λίγο τον πλησίασε κάποιος και άρχισε να τον ρωτά κάποια πράγματα τα οποία δεν θυμόταν ακριβώς να μου περιγράψει, αλλά μου εκμυστηρεύτηκε ότι ήταν μια ύπαρξη, από την οποία ένιωθε μεγάλη αγάπη και ζεστασιά.





Κατόπιν αφού πέρασε διάφορα στάδια τα οποία ξέχασε αργότερα, επανέρχεται το πρόσωπο αυτό και του λέει – Βρανά θα σου δοθεί παράταση, γύρνα πίσω και ολοκλήρωσε αυτό που έχεις να ολοκληρώσεις.

Μετά από αυτό ο Βρανάς άρχισε να πονά και να κρυώνει και του λέει – κρυώνω τι να κάνω και του απαντάει – άπλωσε το δεξί σου χέρι και πάρε και φόρεσε αυτό που σου δίνω και έτσι και έγινε. Αμέσως μετά από αυτό άνοιξε το σπίτι η ανιψιά του Βρανά η οποία είχε ανησυχήσει που δεν τον έβρισκε στο τηλέφωνο. Το πουκάμισο που του είχε δοθεί το φύλαξε στην ντουλάπα του, αλλά μετά από δύο μέρες είχε εξαφανιστεί. Τελικά μόλις τελείωσε το δωδέκατο βιβλίο του, μέσα σε ένα μήνα αναχώρησε αυτή τη φορά μόνιμα για την άλλη διάσταση - όπως έλεγε και ο ίδιος. Ήταν ημέρα Τετάρτη, 29 Ιανουαρίου του 2025, στο νοσοκομείο του Ερυθρού Σταυρού.

Η αναχώρηση του στεναχώρησε πολύ τους ανθρώπους που τον γνώριζαν και ιδιαίτερα

τους Τζιώτες. Στο κτήμα του στην Ιουλίδα είχε δημιουργήσει ένα ξεχωριστό χώρο σαν μουσείο που το είχε ονομάσει - Το περιβολάκι του Βρανά.

Εδώ θα σας παραθέσω τα δώδεκα βιβλία του : Προκατακλυσμιαίοι πολιτισμοί, Ίχνη από τη

Σοφία των πανάρχαιων πολιτισμών, Ζωντανές μνήμες της παλιάς και νέας Τζιας, Γεγονότα που έγραψαν τη δική τους ιστορία, Σοφία και Ποίηση στην Αρχαία Ελλάδα, Φωτογραφικό οδοιπορικό στο χθες της Τζιας μας, Η λατρεία της μεγάλης θεάς, Η γοητεία μιας άλλης εποχής, Βρανογραφίες, 12 Εικόνες, Η γειτονιά μου ο Ταξιάρχης, Λεύκωμα ιστορικής μνήμης.



Σε αυτό το σημείο η αγαπητή συνάδελφος Δρ. Ιωάννα Λιανού, φιλόλογος, θα μας πει λίγα λόγια για τον Βρανά, ο οποίος την εκτιμούσε ιδιαιτέρως και πάντα ήθελε να μαθαίνει νέα της : Τον Βρανά Γκρέκα είχα τη χαρά να τον γνωρίσω μέσα από τις «12 Εικόνες» που μαζί με, τον Κ. Τσικλέα και την Ε. Παπαγιάννη, μου εμπιστεύτηκε να προλογίσω. Το έργο αυτό έγινε αφορμή να συναναστραφώ – έστω για λίγο – έναν άνθρωπο με οξυδερκές πνεύμα, εφηβικό

ενθουσιασμό, αστείρευτη δημιουργικότητα και διαρκώς αυτοαναδοτροφοδοτούμενη έμπνευση. Το κληροδότημα των κειμένων του διατηρεί και μας μεταφέρει το αίσθημα της συνειδητής μας απόλαυσης της γύρω μας ομορφιάς και τη δυναμική βίωσή της.

Θα τελειώσουμε με κάτι που είχε πει ο Αριστοτέλης – αυτό θα άρεσε και στον Βρανά : *Το καλύτερο είναι από τη ζωή να αποχωρήσεις όπως από ένα συμπόσιο, ούτε διψασμένος ούτε μεθυσμένος..*



Ο Νίκος Αγγελής Γράφει

για το Έργο του Καθηγητή Νέστορα Κουράκη «Κλασικά Ιδεώδη για μια Σύγχρονη Παιδεία» *(Το κείμενο εκφώνησε ο Δρ. Νίκος Αγγελής, Πρόεδρος του Ελληνογαλλικού Συνδέσμου, Δικηγόρος, Docteur d'Etat en Philosophie du Droit στην εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαΐου 2025 στον Ελληνογαλλικό Σύνδεσμο προς τιμήν του καθηγητή Νέστορα Κουράκη και επιμελήθηκε ειδικά για το παρόν τεύχος)*

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Όπως είναι γνωστό, ο κ. Νέστορ Κουράκης είναι καθηγητής Εγκληματολογίας στη Νομική Σχολή του Παν/μίου Αθηνών. Ωστόσο, τα επιστημονικά του ενδιαφέροντα επεκτείνονται πέραν του στενού αντικείμενου της επιστήμης του.

Ακαταπρόσβλητος ερευνητής, εισήλθε στο πεδίο της Φιλοσοφίας με την συγγραφή πολλών και σπουδαίων βιβλίων. Από το σύνολο των φιλοσοφικών του έργων, τα βιβλία του κ. Κουράκη Κοινωνική Δικαιοσύνη, Εισαγωγή στην Κλασική Ρητορική και Κλασικά Ιδεώδη για μια Σύγχρονη Παιδεία αποτελούν μία τριλογία με ιδιαίτερη σημασία.

Στο έργο του Κλασικά Ιδεώδη για μια Σύγχρονη Παιδεία ο κ. Κουράκης διατυπώνει την άποψη, ότι ο αρχαίος Ελληνικός Πολιτισμός γέννησε αξίες και ιδεώδη με διαχρονική αξία. Ιδεώδη, τα οποία μπορούν να χρησιμεύσουν ακόμη και σήμερα για την ανοικοδόμηση μιας σύγχρονης ελληνικής και ευρωπαϊκής παιδείας.

Θα αναλύσουμε αυτά τα κλασικά ιδεώδη (I) και στη συνέχεια θα εκθέσουμε τη σχέση αυτών των κλασικών ιδεωδών με τη σύγχρονη εποχή (II).

I. ΤΑ ΚΛΑΣΙΚΑ ΙΔΕΩΔΗ

Ο κ. Κουράκης διακρίνει τέσσερα κύρια ιδεώδη : την Αρμονία, την Αρετή, τον

Ανθρωπισμό, την Πνευματικότητα και την Ηθικότητα.

Ως υπέρτατο ιδεώδες θα θεωρήσει την αρμονία (Α), η οποία συμπληρώνεται από τα τρία ύψιστα ιδεώδη (Β) της Αρετής, της πνευματικότητας και της ηθικότητας.

A. Το ιδεώδες της Αρμονίας.

1. Ορισμός της Αρμονίας.



Η αρμονία ορίζεται από τους αρχαίους Έλληνες ως η συνύπαρξη και ισορροπία των αντιθέτων : δύο αντίθετες φυσικές δυνάμεις, δύο αντίθετα στοιχεία, δύο αντίθετες ψυχικές δυνάμεις, δύο αντίθετες κοινωνικές τάξεις.

Κατά τον κ. Κουράκη, η ιδέα της αρμονίας « αποτελεί κατά πολλούς ερευνητές το βασικό γνώρισμα του αρχαίου κλασικού πολιτισμού και το στοιχείο που του προσδίδει άφθαρτη διαχρονική αξία».

2. Τα είδη της Αρμονίας.

Ο κ. Κουράκης διακρίνει δύο είδη αρμονίας : την Κοσμική Αρμονία, (την Αρμονία του

Κόσμου), την οποία θα αποκαλέσει εξωτερική Αρμονία· και την ψυχική αρμονία (την Αρμονία της Ψυχής), την οποία θα ονομάσει εσωτερική αρμονία. Τέλος, θα καθορίσει τις σχέσεις μεταξύ της κοσμικής και της ψυχικής Αρμονίας.

Η Κοσμική Αρμονία. Για την έννοια της κοσμικής αρμονίας ο κ. Κουράκης επικαλείται τον Ηράκλειτο. Για τον Σοφό της Εφέσου τα πάντα ρει, τα πάντα μέσα

στον φυσικό Κόσμο κινούνται και μεταβάλλονται αενάως. Η κίνηση και η μεταβολή προκαλούνται από το πυρ. Η δράση του πυρός είναι η αιτία, η οποία προκαλεί το γίγνεσθαι του φυσικού

κόσμου και δημιουργεί τα φυσικά σώματα (τα όντα).

Το πυρ και οι αέναιες μεταβολές του καθορίζουν το γίγνεσθαι και τη δυναμική εξέλιξη της φύσης: τη δυναμική μετάβαση από μία κατάσταση έστω την Α, σε μία άλλη, αντίθετη, έστω την Β, και αντιστρόφως.

Κατά τον Ηράκλειτο, ο Φυσικός Κόσμος κυριαρχείται από αντιθέσεις και την «διαπάλη αντιθέτων στοιχείων». Ωστόσο, παρατηρούσε πως η δράση του ενός στοιχείου δεν προκαλούσε την καταστροφή του αντιθέτου στοιχείου, και αντιστρόφως. Η αλληλεπίδρασή τους τους κατέληγε σε μία

κατάσταση συνύπαρξης, ισορροπίας και πληρότητας. Ονόμαζε δε αυτή την κατάσταση και ισορροπίας μεταξύ των αντιθέτων στοιχείων ΑΡΜΟΝΙΑ.

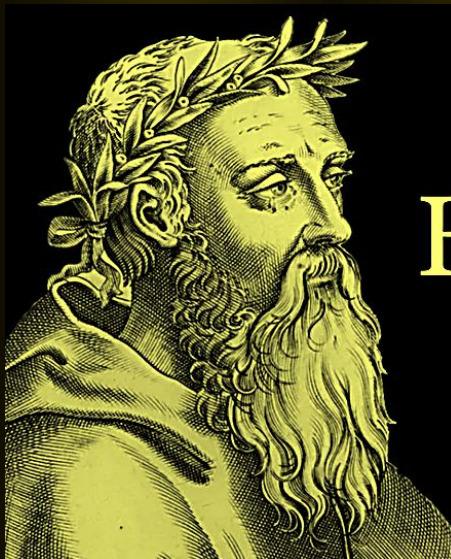
Υπ'αυτή την έννοια, ο Κόσμος εμφανίζεται ως ένα σύνολο αντιθέτων στοιχείων, τα οποία τελούν σε κατάσταση ισορροπίας χάρη στο νόμο Αρμονίας. Ο νόμος της αρμονίας συνέχει τον Κόσμο, δημιουργεί τη συνοχή του και συντελεί στην αποφυγή της καταστροφής του. Υπ'αυτή την έννοια, η Αρμονία αντιπροσωπεύει το Καλό, το Αγαθό.

Η ψυχική Αρμονία. Ας μεταβούμε τώρα στην εξέταση ην ψυχικής αρμονίας. Για την ανάλυση της ψυχικής αρμονίας ο κ. Κουράκης, αξιοποιεί το αρχαίο ελληνικό απόφθεγμα γνώθι σ'αυτόν, δηλαδή γνώρισε τον εαυτό σου.

Με το γνώθι σ'αυτόν, η προσοχή μας στρέφεται από τον εξωτερικό, φυσικό κόσμο, στον εσωτερικό μας, ψυχικό κόσμο : στην παρατήρηση και την ανάλυση της ψυχής.

Το πρώτο βήμα του γνώθι σ'αυτόν είναι η διαπίστωση, ότι μέσα στην ψυχή μας δρουν δύο αντίθετες δυνάμεις : από την μία πλευρά, ο Νους και, από την άλλη, οι

επιθυμίες και τα πάθη. Με το Νου έχουμε τη δυνατότητα να διαγνώσουμε, ότι οι άκρατες επιθυμίες και τα πάθη μας ωθούν προς τα άκρα, προς την υπερβολή και την έλλειψη, και προς το Κακό. Λόγου χάριν, η



Heraclitus

υπερβολική λήψη τροφής μας προξενεί προβλήματα υγείας και άρα το Κακό.

Αντιλαμβανόμενοι με το Νου, ότι τα άκρα, η υπερβολή και η έλλειψη, μας προξενούν το Κακό, οδηγούμαστε στο συμπέρασμα του μηδέν άγαν, δηλαδή στην αποφυγή της υπερβολής και της έλλειψης.

Με οδηγό το μηδέν άγαν, μπορούμε με τη δύναμη του Νου να επιβληθούμε στις άκρατες επιθυμίες και τα πάθη μας, να ελέγξουμε τα άκρα και να αποτρέψουμε το Κακό. Η δύναμη αυτή λέγεται Αρετή.

Με την Αρετή οι επιθυμίες και τα πάθη τίθενται υπό τον έλεγχο του Νου. Κατ'αυτό τον τρόπο, οι δύο αντίθετες δυνάμεις, ο Νους και οι επιθυμίες/πάθη ισορροπούν. Με την ισορροπία του Νου και των επιθυμιών/παθών δημιουργείται μία

Αρμονία στο εσωτερικό της Ψυχής, η ψυχική αρμονία..

Η ψυχική Αρμονία είναι το αποτέλεσμα του ελέγχου που ασκεί ο Νους στις επιθυμίες και τα πάθη διά της Αρετής.

Ο κ. Κουράκης θα εντοπίσει τέσσερις αρετές: τη φρόνηση, την σωφροσύνη, την ανδρεία και την δικαιοσύνη. Κατά την αριστοτελική της; Εκδοχή, η αρετή της δικαιοσύνης περιέχει όλες τις άλλες : Εν δε δικαιοσύνη πάσα αρετή εστιν .



Η Δικαιοσύνη είναι η Αρετή, η οποία αφορά στις σχέσεις ενός ανθρώπου προς έτερον, προς ένα άλλο συνάνθρωπο στο εσωτερικό μιας κοινωνίας. Έχει κοινωνικό χαρακτήρα. Γι' αυτό, ο φορέας της δικαιοσύνης, ο δίκαιος άνθρωπος εθίζεται να πράττει το Καλό/Αγαθό στο συνάνθρωπό του.

Η σχέση μεταξύ της Κοσμικής και της ψυχικής Αρμονίας. Ας δούμε τώρα την σχέση μεταξύ της κοσμικής και της ψυχικής Αρμονίας όπως την εκθέτει ο κ. Κουράκης. Την διαπραγματεύεται σε μία εργασία του το 1971. Τίτλος της εργασίας Αντιθέσεις και Αρμονία.

Εκεί, διατυπώνει μία ενδιαφέρουσα άποψη. Υποστηρίζει πως η κοσμική αρμονία

λειτουργεί ως πρότυπο και ως ιδανικό για τον Άνθρωπο. Εμπνεόμενος από αυτό το πρότυπο, κάθε άνθρωπος δύναται να κατευθύνει τη συμπεριφορά του προς την πραγματοποίηση του ιδανικού, που αντιπροσωπεύει.

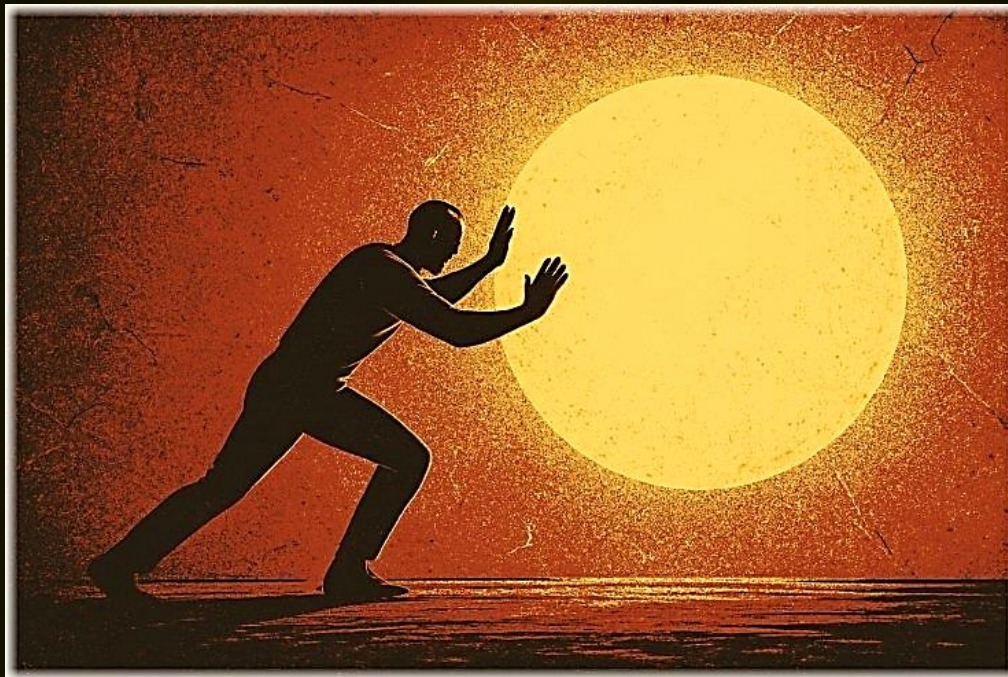
Ο κ. Κουράκης θα σημειώσει: « Ο συλλαμβάνων την εξωτερικήν αρμονίαν του Κόσμου θέτει διά την ψυχήν μίαν πνευματικήν

κατεύθυνσιν εις την επιδίωξιν της οποίας θα χρησιμοποιηθούν αντιστοίχως τα πνευματικά εφόδια του ανθρώπου. Αλλά διά της χρησιμοποίησώς των τα πνευματικά ταύτα εφόδια θα αναπτυχθούν και θα κατισχύσουν των μη πνευματικών, επιτυγχανομένης ούτω της εσωτερικής αρμονίας ».

Με άλλους λόγους, η κοσμική αρμονία λειτουργεί στη συνείδηση ενός ανθρώπου ως ένα ιδανικό, το οποίο του δίνει τη δύναμη να πραγματοποιήσει την ψυχική του αρμονία.

Και συνεχίζει ο κ. Κουράκης : « Οσάκις δε αι δύο αρμονίαι έρχονται εις επαφήν, οσάκις δηλαδή τα πνευματικά πλεονεκτήματα μιας καταστάσεως έρχονται (ως ιδανικά) εις επαφήν προς άνθρωπον έχοντα

εξισορροπήσει την εσωτερική του διαπάλην επιτυχώς, επέρχεται των δύο τούτων αρμονιών η ταύτισις. Η εξωτερική δηλαδή αρμονία έρχεται και εγκαθίσταται εις την ψυχήν του εσωτερικώς ενηρμονισμένου ανθρώπου ».



Δηλαδή, μας επισημαίνει ο κ. Κουράκης όταν ένας άνθρωπος έχει αντιληφθεί την κοσμική αρμονία ως ιδανικό και διαμέσου αυτής έχει πραγματοποιήσει την εσωτερική του ψυχική αρμονία, τότε εναρμονίζεται και ταυτίζεται με την κοσμική αρμονία.

Β. Τα τρία ύψιστα ιδεώδη.

Με οδηγό την ανάλυση, που προηγήθηκε μπορούμε να εξάγουμε ένα συμπέρασμα : ο Νους είναι η ικανότητά μας με την οποία συλλαμβάνουμε τα ιδεώδη της κοσμικής και ψυχικής αρμονίας και της Αρετής. Με το Νου, όμως, είμαστε σε θέση να επινοήσουμε και άλλα ιδεώδη, τα οποία θα λειτουργήσουν ως πρότυπα και οδηγοί συμπεριφοράς.

Οι Αρχαίοι Έλληνες, υποστηρίζει ο κ. Κουράκης, εκτός από το ιδεώδες της αρμονίας είχαν επινοήσει και άλλα τρία ύψιστα ιδεώδη : τον Ανθρωπισμό, την Πνευματικότητα και την Ηθικότητα.

1. Ο ανθρωπισμός.

Οι Αρχαίοι έθεταν στην κορυφή της αξιολογικής κλίμακας των όντων τον Άνθρωπο.

Φρονούσαν πως είναι το πλέον θαυμαστό δημιούργημα του Θεού και άρα έχει θεία προέλευση και είναι άξιος σεβασμού.

Θεωρούσαν πως ο Άνθρωπος εξυψώνεται με την Αρετή, δηλαδή με την καλλιέργεια της ηθικής του φύσης. Ένεκα τούτου, όπως επεσήμαινε ο Ιωάννης Κακριδής, οι Αρχαίοι έθεταν ως απόλυτη προτεραιότητα τον εσωτερικό πλουτισμό του Ανθρώπου και την διάπλαση της προσωπικότητάς του.

Γι'αυτό, κατά πολλούς, οι Στωικοί θεωρούνται οι πατέρες του σεβασμού της ανθρώπινης αξίας και των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

2. Η πνευματικότητα.

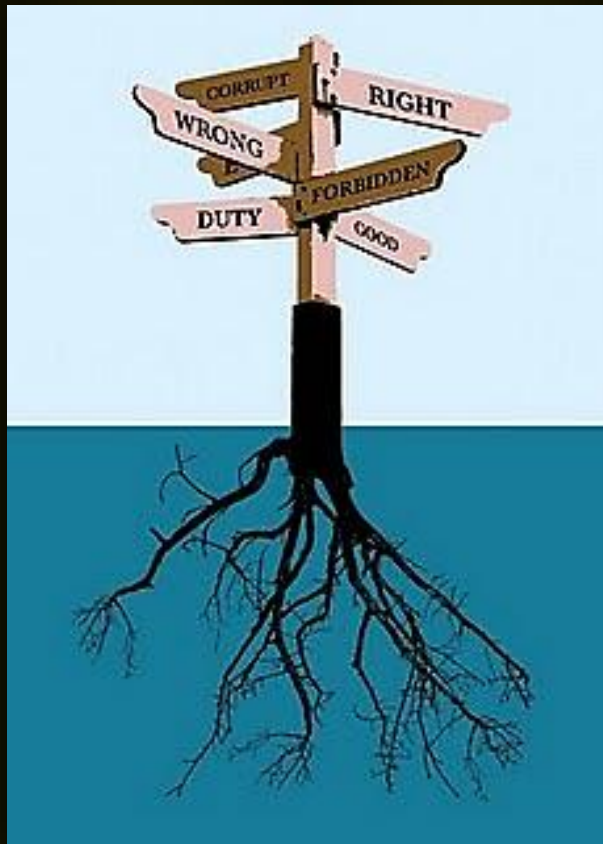
Η πνευματικότητα συνιστά ένα δεύτερο ύψιστο ιδεώδες. Οι Αρχαίοι, δεν περιφρονούσαν τα υλικά αγαθά και τις

απολαύσεις της ζωής. Με την θεωρία της ηθικής αρετής συνιστούσαν την απόλαυσή τους με μέτρο. Ο έλεγχος των υλικών απολαύσεων επιτρέπει την ανάπτυξη του Πνεύματος, του Νου, και ένα τρόπο ζωής στραμμένο προς την ικανοποίηση των ανώτερων και πνευματικών αναγκών του Ανθρώπου : την Γνώση, την Επιστήμη, την Τέχνη και την Φιλοσοφία.

3. Η ηθικότητα.

Τέλος, η Ηθικότητα συμπληρώνει το τρίπτυχο των υψηλών ιδεωδών. Όπως είπαμε η Αρετή ταυτίζεται με την ηθική, δηλαδή με την ικανότητα να ελέγχουμε τις άκρατες επιθυμίες και τα πάθη μας και να πράττουμε το καλό. Η αρετή της Δικαιοσύνης εκφράζει την διάπραξη του καλού/αγαθού προς το συνάνθρωπό μας και αναδεικνύει τον ηθικό χαρακτήρα των πράξεών μας και της προσωπικότητάς μας.

Ο δίκαιος άνθρωπος πράττει το καλό σε όλες τις εκδηλώσεις της ζωής του: στην οικογένεια, στις κοινωνικές και επαγγελματικές του σχέσεις, στην πολιτική του δραστηριότητα.



Ιδιαίτερη σημασία απέδιδαν οι αρχαίοι στην ηθική στον τομέα της Πολιτικής, κυρίως στον δίκαιο χαρακτήρα του πολιτικού. Ο ηθικός και ενάρετος πολιτικός θέτει το συμφέρον του λαού και της πατρίδας του πάνω από το ιδιοτελές, προσωπικό του συμφέρον. Οι αποφάσεις του λαμβάνονται με γνώμονα το κοινό συμφέρον και την ευδαιμονία όλων. Αυτό δημιουργεί μία ορθή πολιτεία. Αντιθέτως, όταν ο πολιτικός αποβλέπει στο ατομικό, ιδιοτελές

του συμφέρον εις βάρος του συμφέροντος του Λαού και της Πατρίδας του, τότε γεννάται μία ημαρτημένη Πολιτεία.

II. ΚΛΑΣΙΚΑ ΙΔΕΩΔΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ.

Τα κλασικά ιδεώδη, που μόλις περιγράψαμε, έχουν διαχρονικό και οικουμενικό χαρακτήρα. Βασιζόμενος σ' αυτή τη διαπίστωση, ο κ. Κουράκης θα γενικεύσει. Θα υποστηρίξει, ότι είναι χρήσιμα και αξιοποιήσιμα και στη σύγχρονη εποχή για την ανοικοδόμηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Α) και για τον σύγχρονο Έλληνα Νομικό (Β).

Α. Κλασικά ιδεώδη και Ευρωπαϊκή Ένωση

Ως προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, ο κ. Κουράκης θα λάβει ως αφετηρία του συλλογισμού του το αποτέλεσμα πολλών δημοψηφισμάτων, τα οποία αποκαλύπτουν



την επιθυμία των πολιτών των Κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτά δείχνουν την αποστροφή των ευρωπαίων πολιτών προς την γραφειοκρατία και προς την μετατροπή των πολιτών σε αμορφοποίητη μάζα· αποστροφή προς την φτώχεια μεγάλων κοινωνικών ομάδων και προς την διαφθορά.

Θεωρούν πως η Ευρώπη θα πρέπει να αποκτήσει πιο ανθρώπινο πρόσωπο, με « μεγαλύτερη πνευματικότητα και μίαν εντονότερη ηθική διάσταση ». Με άλλους λόγους πως η Ευρώπη θα πρέπει να αποκτήσει ένα νέο Ανθρωπισμό.

Από αυτή την άποψη, τα Κλασικά Ιδεώδη με το ανθρωπιστικό τους περιεχόμενο και την ηθικο-πνευματική τους δύναμη θα μπορούσαν να συντελέσουν στην οικοδόμηση μιας νέας Ευρώπης. Μέσα σ' αυτή, τα κλασικά ιδεώδη θα

λειτουργούσαν ως κοινό πολιτισμικό υπόβαθρο για την ηθική και πνευματική σύγκλιση των Ευρωπαϊκών Λαών, όπως αυτό συνέβη κατά την αναγέννηση της Ευρώπης κατά τον 15ο και 16ο αι.

Β. Η αξία του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού για τον σύγχρονο Έλληνα Νομικό.

Ο κ. Κουράκης αναρωτάται : άραγε ο σύγχρονος Έλληνας Νομικός μπορεί να επωφεληθεί από τον αρχαίο κλασικό Πολιτισμό; Η απάντηση, που δίνει, συνηγορεί υπέρ της άποψης, ότι ο σύγχρονος Έλληνας νομικός δύναται να αντλήσει από την κλασσική γραμματεία χρήσιμες έννοιες για την νομική του παιδεία.

Πράγματι, 1ον κατά τον κ. Κουράκη, οι αρχαίοι Έλληνες συνέβαλαν σημαντικά στην καλλιέργεια και την ανάπτυξη του δικαίου

με τρεις τρόπους : α. ορισμένες πόλεις, όπως η Αθήνα, προέβησαν σε πρωτοποριακές νομοθετικές ρυθμίσεις· β. ο Πλάτων στους Νόμους διατύπωσε σημαντικές δικαιοπολιτικές προτάσεις· και γ. ανήγαγαν το Νόμο σε συστατικό στοιχείο της Πολιτείας και ως ρυθμιστή των σχέσεων μεταξύ των ανθρώπων.

Και, 2ον η μελέτη της αρχαίας κλασικής γραμματείας παρουσιάζει πολλαπλή ωφέλεια για το σύγχρονο Έλληνα Νομικό, θα υπογραμμίσει ο κ. Κουράκης. Εστιάζεται κυρίως σε τρία σημεία : στην τεχνική του αντιλόγου.

στη σπουδαιότητα της Λογικής και του Συλλογισμού και στη μέθοδο ερμηνείας του δικαίου.

- α. Η τεχνική του αντιλόγου.

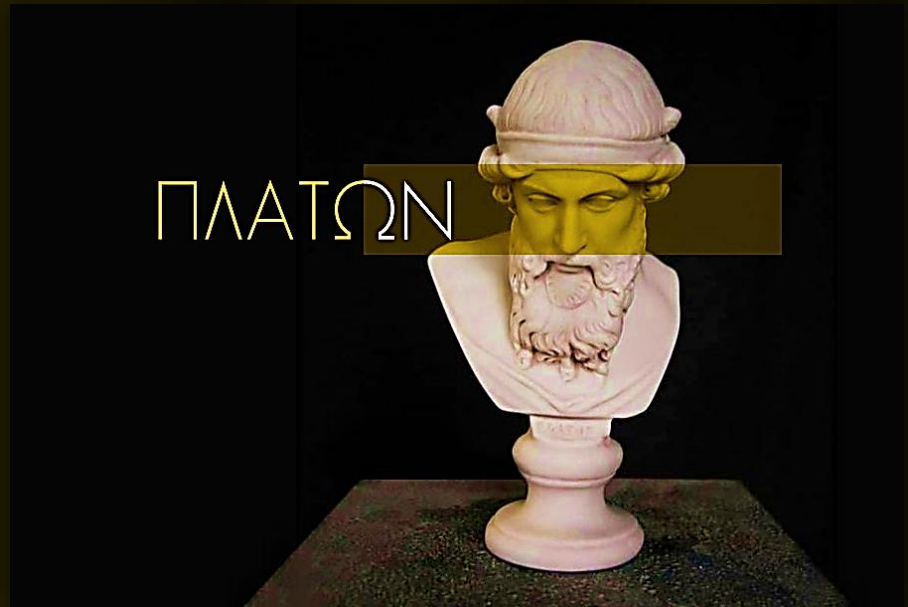
Η τεχνική του αντιλόγου απαντάται σε αρκετούς αρχαίους Έλληνες συγγραφείς : στο Θουκυδίδη, στον Ηρόδοτο, στον Ευριπίδη και σε ρήτορες όπως ο Δημοσθένης, ο Αισχίνης, ο Λυσίας.

Με την τεχνική του αντιλόγου αναπτύσσονται αντίθετες απόψεις για το ίδιο θέμα. Αυτό συμβάλλει στην οξύνοια και τη λογική δομή της επιχειρηματολογίας από τις οποίες πήγασε η ρητορική ως τέχνη του λόγου. Η θεωρητική έκφραση του

αντιλόγου αποτέλεσε το αντικείμενο του έργου Ρητορική του Αριστοτέλη.

- β. Η Λογική και ο Συλλογισμός.

Όπως είναι γνωστό, πατέρας της Λογικής



υπήρξε ο Αριστοτέλης. Η θεωρία της Λογικής εκτέθηκε από τον Αριστοτέλη στο έργο του Όργανο.

Αντικείμενο της Λογικής είναι η περιγραφή των ενεργειών του Λόγου. Ως Λόγος θεωρείται η ικανότητα/δύναμη λειτουργία της Ψυχής, του εγκεφάλου θα λέγαμε σήμερα, η οποία συνδέεται με τη Γλώσσα και τη λογική λειτουργία του Νου.

Ως γλώσσα, ο Λόγος δημιουργεί τις λέξεις ως σημεία και σύμβολα. Ασκώντας τη λογική λειτουργία του ο Λόγος, δημιουργεί έννοιες και προβαίνει στη συστηματική τους κατάταξη κατά γένος και είδος. Περαιτέρω, ενώνει τις λέξεις σε προτάσεις και με τον

συνδυασμό των προτάσεων προβαίνει στο σχηματισμό συλλογισμών.

Ο κ. Κουράκης θα υποστηρίξει, ότι η μελέτη της Λογικής έχει πολλαπλά οφέλη για έναν Νομικό. Κατ'αρχήν του επιτρέπει την συστηματική κατάταξη των εννοιών και των προτάσεων αποφεύγοντας αντιφάσεις στην επιχειρηματολογία του. Αυτό προσδίδει σαφήνεια, ενάργεια, πληρότητα και πειστικότητα στα επιχειρήματά του.



Στη συνέχεια, εθίζεται στις λογικές μεθόδους της επαγωγής και του αποδεικτικού συλλογισμού, οι οποίες συντελούν στην άρτια κατάρτιση των συλλογισμών του, ώστε ο λόγος του να γίνεται πειστικός.

- γ. Η μέθοδος ερμηνείας του δικαίου.

Για τον κ. Κουράκη η σπουδαιότερη συμβολή της αρχαίας ελληνικής γραμματείας για τον Έλληνα Νομικό αφορά στη αξιοποίηση των εννοιών του δικαίου,

της δικαιοσύνης και της επιείκειας κατά την ερμηνεία του θετικού δικαίου.

Η ερμηνεία του θετικού δικαίου με αναγωγή στην έννοια της δικαιοσύνης θα χωρήσει με προσφυγή στις ιδιότητες του επιεικούς ανθρώπου και στην έννοια της επιείκειας, όπως αυτή ορίζεται από τον Αριστοτέλη στα Ηθικά Νικομάχεια. Ο επιεικής άνθρωπος « είναι υποχωρητικός στα δικαιώματά του μολονότι έχει το νόμο με

το μέρος του ». Ο Δημοσθένης με τη σειρά του θα υποστηρίξει πως σε περίπτωση κενού δικαίου το δικαστήριο οφείλει να αποφανθεί στηριζόμενο στην πλέον δίκαιη γνώμη.

Περαιτέρω, η ερμηνεία του θετικού

δικαίου θα χωρήσει με την επίκληση του φυσικού δικαίου και των άγραφων νόμων. Αναφορά στους άγραφους νόμους γίνεται από τον Περικλή στον Επιτάφιο, τον Σοφοκλή στον Οιδίποδα Τύραννο και από τον Αριστοτέλη στη Ρητορική του.

Ο Ισοκράτης με την σειρά του θα θεωρήσει πως οι άγραφοι νόμοι τηρούνται από όλους τους ανθρώπους, διότι πιστεύουν ότι τους επέβαλε κάποια ανώτερη δύναμη.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η συμπεριφορά της Αντιγόνης, όταν αγνόησε

τον νόμο της Πολιτείας για να θάψει το νεκρό αδελφό της επικαλούμενη τον κανόνα του άγραφου φυσικού δικαίου.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ας έλθουμε στο συμπέρασμά μας. Ο κ. Κουράκης μας διδάσκει το άφθαρτο και την διαχρονικότητα των ιδεωδών της Αρμονίας, της Αρετής, του Ανθρωπισμού, της Πνευματικότητας και της Ηθικής. Υποστηρίζει πως αυτές οι αξίες είναι λειτουργικές για την σύγχρονη Παιδεία ενός Λαού, ενός Έθνους και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.



Με αυτή του την πρόταση αίρεται στο ύψος του οραματιστή παιδαγωγού. Ωστόσο, το όραμά του στηρίζεται στην πραγματικότητα και το εφικτό. Αναγνωρίζει, ότι η εφαρμογή των κλασικών ιδεωδών δεν πρέπει να γίνεται άκριτα. Πρέπει να τα προσαρμόζουμε στις ανάγκες του σύγχρονου ανθρώπου και των σύγχρονων κοινωνιών. Παρακρατούμε ό,τι διαρκεί μέσα στο χρόνο και είναι αξιοποιήσιμο σήμερα. Απορρίπτουμε ό,τι έχει απαρχαιωθεί και είναι ξένο προς τις αξίες του σύγχρονου ανθρώπου και του σύγχρονου πολιτισμού..

Η Γωνιά του Βιβλίου με τις Εκδόσεις Παπαγρηγορίου - Νάκας

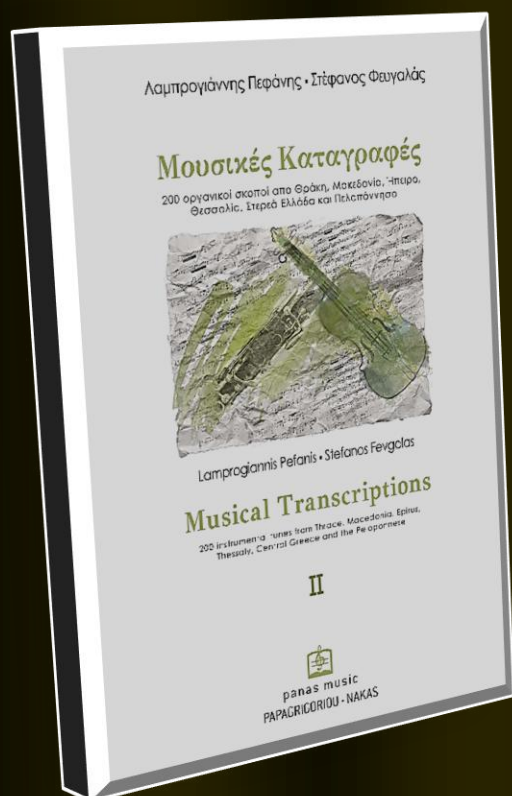


Ο Εκδοτικός Οίκος Παπαγρηγορίου – Νάκας αποτελεί από το 2018 επίσημο Χορηγό των Διαγωνισμών του Πνευματικού μας Κέντρου «Ταλέντα Βραβεία Φίλωνας» χορηγώντας κάθε χρόνο δωρο-επιταγές στους βραβευθέντες με Α΄, Β΄ και Γ΄ Βραβεία. Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος ο Εκδοτικός Οίκος ήταν στο πλευρό του Φίλωνας μα πάνω απ’ όλα ήταν υποστηρικτής των προσπαθειών όλων εκείνων των παιδιών που μοχθούν για την τέχνη της Μουσικής καλλιτεχνικής παιδείας. Ο Φίλωνας τιμώντας τον Οίκο που τόσα χρόνια έχει σταθεί στο πλευρό του αφιερώνει σε κάθε τεύχος του Magazino «Τέχνη & Πολιτισμός» μία βιβλιοπαρουσίαση που αφορά τις νέες εκδόσεις. Από τον Φίλωνα αλλά και όλους τους νέους που έχουν επωφεληθεί από την μεγάλη αυτή δωρεά αγάπης «Ένα Μεγάλο Ευχαριστώ». Η εταιρία ΠΑΠΑΓΡΗΓΟΡΙΟΥ – ΝΑΚΑΣ (Panas Music), ιδρύθηκε το 1980 από

Εκδοτικός Οίκος Παπαγρηγορίου

– Νάκας. Χορηγός των Μουσικών Διαγωνισμών «Ταλέντα Βραβεία Φίλωνας»

τους Κώστα Παπαγρηγορίου και Χαρίλαο Νάκα. Δραστηριοποιήθηκε αρχικώς στο χώρο των μουσικών εκδόσεων εκδίδοντας τους περισσότερους Έλληνες Συνθέτες κάτι που έως τότε δεν υπήρχε στην Ελληνική Μουσική Εκδοτική αγορά. Κάλυψε το κενό σε βιβλία μουσικής ξένων εκδοτικών οίκων εισάγοντας μεγάλο αριθμό από την παγκόσμια εκδοτική δημιουργία, δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στον τομέα της κλασικής κιθάρας. Πολύ σύντομα επεκτάθηκε στην εμπορία μουσικών επαγγελματικών και ερασιτεχνικών οργάνων. Στον τομέα των μουσικών εκδόσεων έδωσε μεγάλη προσοχή στην ποιότητα, κάτι που μέχρι τότε δεν καλυπτόταν επαρκώς. Σήμερα, με την πολύχρονη πείρα της και χρησιμοποιώντας την σύγχρονη τεχνολογία έχει ανεβάσει κατά πολύ την ποιότητα των υπηρεσιών της και προσδοκά στο μέλλον να προσφέρει ό,τι καλύτερο σε αυτόν το τομέα.

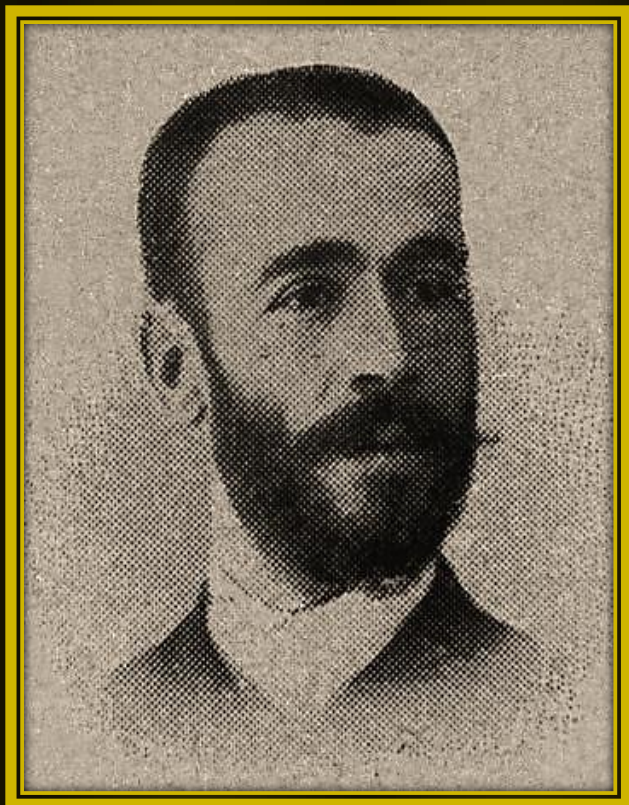


Μουσικές Καταγραφές II

Στις 336 σελίδες της έκδοσης περιλαμβάνονται 200 οργανικοί σκοποί από διάφορες περιοχές της ευρύτερης ηπειρωτικής Ελλάδας (Θράκη, Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Στερεά Ελλάδα και Πελοπόννησος), έτσι ώστε να αποτυπώνεται με τον πληρέστερο δυνατό τρόπο και να αναδεικνύεται το μουσικό ύφος των παλαιότερων γενεών. Οι καταγραφές αφορούν συγκεκριμένες ηχογραφήσεις 101 οργανοπαιχτών. Τα όργανα που καταγράφηκαν είναι: κλαρίνο, βιολί, λύρα, γκάιντα, φλογέρα, ζουρνάς, ούτι, κορνέτα και καβάλι. Η έκδοση είναι δίγλωσση (ελληνικά, αγγλικά) και περιλαμβάνει επεξηγηματικό σημείωμα και πηγές ενώ αποτελεί τη συνέχεια του πρώτου τόμου Μουσικές Καταγραφές I - 184 οργανικοί σκοποί από Αιγαίο, Ιόνιο, Κρήτη και Κύπρο (Παπαγρηγορίου - Νάκας, 2014). Το υλικό μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο ανάλυσης διάφορων παραμέτρων (μουσικοί τρόποι, ρυθμική διάρθρωση, διάνθιση, μορφή, κλπ.) και ταυτόχρονα μπορεί να αποτελέσει ύλη στη διδασκαλία των μουσικών οργάνων...

Κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Παπαγρηγορίου - Νάκας το βιβλίο Μουσικές Καταγραφές II - 200 οργανικοί σκοποί από Θράκη, Μακεδονία, Ήπειρο, Θεσσαλία, Στερεά Ελλάδα και Πελοπόννησο. Συγγραφείς του βιβλίου είναι οι μουσικολόγοι Λαμπρογιάννης Πεφάνης και Στέφανος Φευγαλάς, ενώ η έκδοση αποτελεί τον δεύτερο τόμο από σειρά καταγραφών. Τον πρόλογο γράφει ο διακεκριμένος μουσικολόγος - ερευνητής Γιώργος Κωνσταντζος, υπεύθυνος του Αρχείου Ελληνικής Μουσικής.

Πανόραμα Τέχνης, Πολιτισμού & Αισθητικής



Iωάννης Δαμβέργης: Ένας

Λογοτέχνης της Εθνικής

Ρητορικής (Το άρθρο επιμελήθηκε η
Κατερίνα Ζώτου)

και τέσσερις αδελφές, την Ελένη, τη Μαρία, την Αριάδνη και την Ευθαλία.

Ο Ιωάννης Δαμβέργης ήλθε στην Αθήνα μικρός, φοίτησε επί τρία χρόνια στο Λύκειο Σουρμελή και συνέχισε στην Ευαγγελική Σχολή της Σμύρνης, όπου είχε διαπρεπείς καθηγητές, μεταξύ των οποίων και τον Παύλος Καρολίδης, του οποίου η ιστορική σκέψη και ο εθνοκεντρικός προσανατολισμός επηρέασαν αισθητά τη μετέπειτα συγγραφική του πορεία. Σπούδασε Νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, χωρίς όμως να ασκήσει συστηματικά τη δικηγορία, καθώς σύντομα αφοσιώθηκε στη δημοσιογραφία και τα γράμματα. Ήδη από τα φοιτητικά του χρόνια φαίνεται ότι δημοσίευε ποιήματα και πεζά σε αθηναϊκά και σμυρναϊκά έντυπα, διαμορφώνοντας σταδιακά το ύφος του ως πατριωτικός και ιστορικός αφηγητής.

Ο Ιωάννης Δαμβέργης γεννήθηκε στο Ηράκλειο της Κρήτης το 1858 ή το 1859 και πέθανε στην Αθήνα στις 17 Απριλίου 1938. Καταγόταν από γνωστή κρητική οικογένεια, η οποία κατά τη διάρκεια της κρητικής επανάστασης του 1866 αναγκάστηκε να καταφύγει στην Αθήνα. Μετά από τρία χρόνια εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη, την οποία ο ίδιος θεωρούσε επίσης πατρίδα του, καθώς η εκεί παραμονή του σφράγισε βαθιά την πνευματική και ιδεολογική του συγκρότηση. Ήταν γιος της Ειρήνης και του «προγεγραμμένου πρόσφυγος» Μιλτιάδη (Ρέθυμνο 1814, +Αθήνα, 5 Φεβρουαρίου 1889) και είχε ακόμη έναν αδελφό, τον Τίτο,

Αμέσως μετά τις σπουδές του άρχισε ν' ασχολείται επαγγελματικά με τη δημοσιογραφία. Από το 1887 έως το 1892 ήταν διευθυντής της «Κοινωνικής καί Φιλολογικής

Επιθεωρήσεως

Εβδομάς», στην κυριότητα της οποίας διαδέχθηκε τον Δ. Γρ. Καμπούρογλου. Από το 1898 ήταν ο κυριότερος έκτακτος συνεργάτης της εφημερίδας Εστία και από το 1917 έως το 1938 τακτικός συνεργάτης της, αποτελώντας για δεκαετίες μία από τις σταθερές και αναγνωρίσιμες πένες της. Για μικρό διάστημα διετέλεσε

διευθυντής της «Εφημερίδος τών Συζητήσεων», κατά τη Β' περίοδο έκδοσης μετά το 1893, ενώ ο ίδιος αναφέρει ότι εργάστηκε και στην εφημερίδα του Κορόμηλα. Από το 1902 έως το 1916 ήταν μέλος της συντακτικής επιτροπής και διευθυντής της εφημερίδας «Τά Πάτρια». Διετέλεσε επίσης επί πολλά χρόνια ανταποκριτής της εφημερίδας του Μιλάνου «Secolo», γεγονός που μαρτυρεί τις ευρωπαϊκές του διασυνδέσεις και τη γνώση ξένων γλωσσών, καθώς και γενικός αντιπρόσωπος στην Ελλάδα της

σφυρναϊκής εφημερίδας «Αμάλθεια». Ήταν μέλος της ΕΣΗΕΑ, στην οποία λίγο πριν από τον θάνατό του δώρισε τη σημαντική προσωπική του βιβλιοθήκη, ένδειξη της

συστηματικής του ενασχόλησης με την ιστορική και πολιτική μελέτη.

Ο Ιωάννης Δαμβέργης υπήρξε στενός φίλος του Ελευθέριος Βενιζέλος, ένθερμος οπαδός και συνεργάτης του, και για κάποιο διάστημα διευθυντής του Πολιτικού του Γραφείου, λειτουργώντας παράλληλα ως άτυπος σύμβουλος σε ζητήματα Τύπου

και διαμόρφωσης της κοινής γνώμης κατά την ταραγμένη περίοδο του Εθνικού Διχασμού. Τον Νοέμβριο του 1916 κατηγορήθηκε επ' εσχάτη προδοσία, φυλακίστηκε στο «Άβερύφειον Έφηβείον» και στη συνέχεια εξορίστηκε. Μετά την αποτυχία της βενιζελικής παράταξης στις εκλογές του Δεκεμβρίου 1920, ακολούθησε τον Βενιζέλο στην εξορία του στο Παρίσι, όπου συνέχισε να αρθρογραφεί και να διατηρεί επαφές με τον ελληνικό δημοσιογραφικό κόσμο, υπερασπιζόμενος σταθερά τις πολιτικές του θέσεις.





Εκτός από δημοσιογράφος ήταν γνωστός ποιητής, πεζογράφος και συγγραφέας ιστορικών, πολιτικών και κοινωνιολογικών μελετών, καθώς και χρονογράφος με το ψευδώνυμο «Ι. Μαράνος». Το έργο του περιλαμβάνει, πέραν των διηγημάτων, ποιητικές συλλογές με εθνικό και ιστορικό

περιεχόμενο, μελέτες σχετικές με το κρητικό ζήτημα και τη Μεγάλη Ιδέα, καθώς και πολιτικά δοκίμια που αντανakλούν τη σαφή ιδεολογική του τοποθέτηση. Το ύφος του χαρακτηρίζεται από ρητορικό τόνο, ηθικοδιδασκτική διάθεση και έντονη εθνική ευαισθησία.

Το πεζογραφικό έργο του Ιωάννη Δαμβέργη τοποθετείται χρονικά στη λογοτεχνική γενιά του 1880, η δράση της οποίας σημαδεύτηκε από το γλωσσικό ζήτημα. Ο Δαμβέργης ανήκε στη συντηρητική γλωσσική παράταξη και για τη συλλογή του «Οι Κρήτες μου» υιοθέτησε μια μικτή έκφραση — καθαρεύουσα στα αφηγηματικά μέρη και δημοτική στους λαϊκούς διαλόγους — επιλογή που ανταποκρινόταν στον σαφή πατριωτικό προσανατολισμό της αφηγηματογραφίας του και στις συχνές αναφορές του στο ένδοξο παρελθόν του έθνους. Η δεύτερη συλλογή διηγημάτων του, «Επεισόδια της ζωής», πλησιάζει περισσότερο το χρονογράφημα παρά την καθαυτό λογοτεχνική αφήγηση. Συνολικά, η παρουσία του στα γράμματα δεν συνδέεται τόσο με αισθητικές ανανεώσεις όσο με την ιδεολογική και εθνική διάσταση της λογοτεχνίας και τη στενή της σχέση με τη δημοσιογραφία και την πολιτική της εποχής του.

Η λογοτεχνική φυσιογνωμία του Ιωάννη Δαμβέργη διαμορφώνεται στο μεταίχμιο ανάμεσα στη ρητορική παράδοση του 19ου αιώνα και στη δημοσιογραφική γραφή των

αρχών του 20ού, χωρίς να εντάσσεται στους αισθητικά ριζοσπαστικούς εκπροσώπους της γενιάς του 1880. Αντιθέτως, εκπροσωπεί μία πατριωτική και ιδεολογικά στρατευμένη εκδοχή της πεζογραφίας, όπου η λογοτεχνία λειτουργεί πρωτίστως ως φορέας εθνικής συνείδησης και πολιτικής αγωγής.

Το ύφος του είναι κατά βάση ρητορικό και συχνά πανηγυρικό, ιδίως όταν αναφέρεται σε ιστορικά πρόσωπα, αγώνες και γεγονότα που συνδέονται με την εθνική ολοκλήρωση. Η αφήγησή του δεν επιδιώκει την εσωτερικότητα ούτε την ψυχολογική εμβάθυνση των χαρακτήρων· οι μορφές που παρουσιάζει λειτουργούν συνήθως ως τύποι και σύμβολα αξιών, όπως η ανδρεία, η φιλοπατρία, η τιμή και η αυτοθυσία. Η πλοκή των διηγημάτων του είναι κατά κανόνα ευθύγραμμη, με καθαρή διάρθρωση και σαφή στόχευση, ενώ η δραματικότητα προκύπτει περισσότερο από την ένταση του λόγου και τον ιδεολογικό του παλμό παρά από σύνθετες αφηγηματικές τεχνικές ή υπαινικτικές δομές.

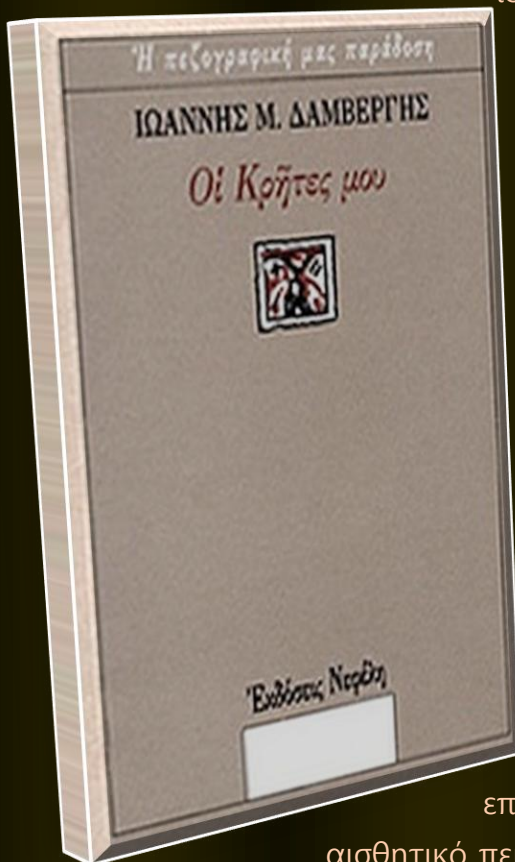
Το γλωσσικό του χρώμα αντανακλά τη συντηρητική του στάση στο γλωσσικό

ζήτημα. Η βασική αφηγηματική γλώσσα είναι η καθαρεύουσα, συχνά επιμελημένη, υψηλόφωνη και ρυθμική, με μακρές περιόδους, επιθετικούς προσδιορισμούς και ιστορικές ή αρχαιοπρεπείς λέξεις που προσδίδουν ύφος επισημότητας και ιδεαλισμού. Ωστόσο, στους διαλόγους,

ιδίως στη συλλογή «Οι Κρήτες μου», εισάγει στοιχεία δημοτικής και λαϊκών ιδιωματισμών, επιδιώκοντας να αποδώσει την αμεσότητα και την αυθεντικότητα των λαϊκών χαρακτήρων. Η συνύπαρξη καθαρεύουσας και δημοτικής δημιουργεί ένα δίχρωμο υφολογικό αποτέλεσμα: η αφήγηση κινείται σε υψηλό, εθνικό και εξιδανικευτικό τόνο, ενώ οι διάλογοι αποκτούν ζωντάνια και λαϊκότητα. Η

επιλογή αυτή δεν αποτελεί αισθητικό πειραματισμό, αλλά λειτουργική λύση που υπηρετεί την ιδεολογική του πρόθεση να εντάξει τον «λαό» μέσα στο ευρύτερο εθνικό αφήγημα. Το ύφος του δεν είναι γήινο ή ρεαλιστικό· η φύση, η πατρίδα και η ιστορία περιγράφονται με εξιδανικευτικούς και συχνά συγκινησιακούς όρους, ενταγμένους σε ένα πλαίσιο ηθικής και ιστορικής ανύψωσης.

Σημαντική υπήρξε η ιστοριογραφική επιρροή που δέχθηκε κατά τη μαθητεία του κοντά στον Παύλος Καρολίδης, καθώς στο



έργο του διακρίνεται έντονη ιστορική συνείδηση και αντίληψη της λογοτεχνίας ως μέσου διατήρησης της εθνικής μνήμης. Η ιστορία δεν λειτουργεί απλώς ως σκηνικό, αλλά ως ηθικό και ιδεολογικό θεμέλιο της αφήγησης. Παράλληλα, ενσωματώνει στοιχεία της ύστερης ρομαντικής παράδοσης, όπως η ηρωοποίηση προσώπων, οι δραματικές αντιθέσεις και η εξιδανίκευση της πατρίδας, χωρίς όμως να ανήκει αυστηρά στον ρομαντισμό. Η μακρά του θητεία στην εφημερίδα Εστία επηρέασε καθοριστικά τη γραφή του, ιδίως στα κείμενα που προσεγγίζουν το χρονογράφημα, όπως τα «Επεισόδια της ζωής», όπου διακρίνεται συντομία, σαφής δομή, κοινωνικός σχολιασμός και συχνά ένα ηθικό ή διδακτικό συμπέρασμα. Η δημοσιογραφική πειθαρχία τον οδήγησε σε καθαρή ανάπτυξη και ευκρινή στόχευση του μηνύματος, ενώ η στενή σχέση του με τον Ελευθέριος Βενιζέλος ενίσχυσε τον ιδεολογικό χαρακτήρα της γραφής του, καθώς η λογοτεχνία του συχνά λειτουργεί ως προέκταση της πολιτικής του στάσης και της πίστης του στη Μεγάλη Ιδέα.

Θεματικά, η Κρήτη αναδεικνύεται σε κεντρικό σύμβολο αγώνα και ιστορικής συνέχειας, ενώ η τιμή, η ηθική ακεραιότητα και το καθήκον προς το έθνος αποτελούν

σταθερούς άξονες της δημιουργίας του. Δεν τον απασχολούν υπαρξιακά ή ψυχολογικά ζητήματα με τη μοντερνιστική έννοια· το ενδιαφέρον του παραμένει συλλογικό και εθνικό. Συνολικά, ο Δαμβέργης δεν συγκαταλέγεται στους μεγάλους ανανεωτές της νεοελληνικής πεζογραφίας, όμως η αξία του έγκειται στη διασταύρωση λογοτεχνίας και πολιτικής και στη διαμόρφωση ενός πατριωτικού αφηγηματικού λόγου που αποτυπώνει το ιδεολογικό και πολιτισμικό κλίμα της εποχής του.

«Ήμουνε τότε δεκαέξη χρονῶ παλληκαρόπουλο.

Έγυριζα γύρω ἀπὸ τὸ ἔρημο σπίτι μας σὰν τὸ διωγμένο τὸ σκυλλὶ καὶ ἐκύτταζα τὴν πόρτα μας. Ἦθελα νὰ μάθω πρῶτα τί ἀπόγιναν οἱ γονιοί μου, ὅπου τοὺς ἄρπαξαν χωρὶς νὰ τοὺς ἰδῶ, ἓνα πρωτὶ, καὶ ἔπειτα νὰ βγῶ ἀπὸ τὸ Ρέθεμνο νὰ πάω μακριὰ 'ς τὴν ἄλλην ἐπαρχία, ποῦ ἐδούλευε τουφέκι. Μοῦ εἶπαν κάτι γνώριμαὶς χωριαναῖς πὼς εἶδανε τὴ μάννα μου, μὲ τὸ μικρὸ της βυζανιάρικο ἀδελφί μου, νὰ τρέχη ἴσα ἔξω κατὰ τὸ Ἄδελε. Ἐπῆρα τὸ δρόμο νὰ πάω νὰ τὴν εὔρω.

Ἐκεῖ ποὺ ἔβγαινα... ἄχ ὦρα θλιβερή, μὰ ὦρα ἀλησμόνητη! κάτω 'ς τὴν ἀκρογιαλιὰ βλέπω ἀπὸ τὰ κύματα ριγμένο, ἔξω, ποιόν; Ἐκεῖνον! τὸν πατέρα μου! Ἄχ, πὼς μοῦ τὸν ἐκάνανε οἱ



Τοῦρκοι... Σὰν ἀσκι ἦταν φουσκωμένο, μαυρισμένο, μὲ σημάδια καὶ πληγαῖς ἀμέτρηταις τὸ σῶμά του. Ποῦ νὰ τὸν γνωρίσῃ ἄλλος; μόνο ἐγώ, ὁ γυιὸς του, τὸν ἐγνώρισα! Τὰ φύκια μὲ τὰ γένεια τοῦ μπλεγμένα ἔκαναν ἀκόμη φρικτότερη τὴν ὄψι του. Γονάτισα, τὸν φίλησα 'ςὲ κάθε του πληγή, ἔμπηξα μιὰ φωνή, ἀγριμιοῦ φωνή, τὸν ἀγκάλιασα, τὸν σήκωσα καὶ ἔτρεξα ἔξω πρὸς τὸ βουνό, 'ς τὴν ἐρημιά, νὰ εὕρω μνημα νὰ τὸν βάλω...

Ἄξαφνα... Ἀκούσετε, ἀκούσετε, παιδιὰ μου, ἀκούσετε καὶ φρίξετε, ἀκούσετε καὶ μὴν ξεχάσετε ποτέ... Αὐτὸ ἀκόμη δὲν σᾶς τὸ εἶπα τῶν μικρῶν. Ἄχ μακάρι νὰ μὴν ἦταν, νὰ μὴν τῶλεγα...

Ἄξαφνα ἀκούω ἓνα κρότο δίπλα μου, κοντά μου. Κάθε ἄλλη ὥρα δὲν θὰ μοῦκανεν ἐντύπωσι, μὰ ἐκείνη τῇ στιγμῇ, ὅπως ἤμουν, μ' ἐτρόμαξε, μ' ἀγρίεψε!... Θὰ ἦταν σκύλλος ποῦ κάτι ἐρροκάνιζε... πῆγα κοντά!... Τὰ χέρια μου ξυλιάζουν, κόβονται. Τὸ φόρτωμά μου τὸ ἅγιο, τὸ τιμημένο, πέφτει καὶ κυλιέται 'ς τὰ χορτάρια. Σηκώνονται ἡ τρίχες μου... Ὡ Παναγία μου! Θέ μου! τ' εἶν' αὐτό! Ποῦ εἶναι ἡ δικαιοσύνη, ἡ ἀγάπη σας, ποῦ εἶν' ὁ πόνος σας γιὰ κάθε χριστιανό, καὶ ποῦ τ' ἀστροπελέκια σας...

Μὴν τρομάζης Γιώργό μου. Τώρα θὰ τὰ λέω πλιὸ σιγά. Ἡσύχασε καὶ ἄκουε...

Ἀλήθεια σκύλλος ἦταν, μὰ σκύλλος μὲ Τούρκου ψηχή, καὶ ἔτρωγε τῆς μάννας μου τὸ χέρι, ἀφοῦ ἔφαγε τὰ τρυφερά χεράκια τοῦ

ἀδελφακιοῦ μου τοῦ μικροῦ, ποῦ τῶχε σφικτὰ 'ςτὴν ἀγκαλιὰ της καρφωμένο, ὅταν ἔπεσε νεκρὴ ἡ μάννα μου ἀπὸ τὴν πείνα καὶ τὸ κρύο... Ἀκούτε; Ἦτανε ἡ μάννα μου ἐκείνη! Ἡ μάννα μου, τ' ἀδελφι μου· παρακάτω ὁ πατέρας μου! Ὁ σκύλλος ἅμα μ' εἶδε ἔφυγε. Κ' ἐμείναμε οἱ τέσσερις, ὅλη ἡ φαμίλια μ' ἓνα ζωντανὸ καὶ τρεῖς ἀποθαμένους!... Πῶς δὲν μοῦ ἐκούνησεν ὁ νοῦς μου τότε, πῶς δὲν ἐσκοτώθηκα, πῶς δὲν ἐρρίχτηκα κάτω ἀπὸ τὸ γκρεμό; Αἱ, Τοῦρκοι, Τοῦρκοι!

Ἀφῆτέ με, παιδιὰ μου, λίγο νὰ συλλογιστώ. Δὲν ντρέπεστε νὰ κλαῖτε; Μὴν κυττάζετε ἐμένα τὸ γέρο τὸν κακόμοιρο.

Ἦμουνε τρεῖς ἡμέραις νηστικός, κι' ἔμεινα μιὰ ἀκόμη νὰ τοὺς βλέπω καὶ νὰ τοὺς φιλῶ, νὰ τοὺς μιλῶ καὶ νὰ τοὺς κλαίω. Ἔπειτα τὴν ἄλλη εἶδα πῶς κανεῖς δὲν ἐπερνοῦσε, κανεῖς Χριστιανός, κι' ἔπρεπε μονάχος μου νὰ γίνω νεκροθάφτης τοῦ πατέρα καὶ τῆς μάννας μου!

Μπορεῖ κανεῖς νὰ σκάψῃ μνημα μόνο μὲ τὰ νύχια του; Ἐγὼ τὸ ἔσκαψα...

Ἔλα, μὴν κλαῖς, Γιωργάκη. Ἔλα ἀπάνω μου, παιδί μου. Ἄλλη φορὰ τὴν τελειώνομε τὴν ἱστορία τοῦ παπποῦ γιὰ νὰ τὴν ξέρετε καλά, καὶ νὰ θυμᾶστε τί χρωστοῦμε καὶ πῶς πρέπει νὰ πληρώσωμε...»

Δαμβέργης, Ιωάννης
Διήγησις τοῦ Παπποῦ



Ο Θεόδωρος Π. Βρυζάκης ήταν ένας από τους κορυφαίους Έλληνες ζωγράφους του 19ου αιώνα και ο θεμελιωτής του ελληνικού κλάδου της «Σχολής του Μονάχου». Γεννημένος στη Θήβα το 1814 έζησε σκληρά παιδικά χρόνια, καθώς ο πατέρας του Πέτρος Βρυζάκης, απαγχονίστηκε από τους Τούρκους κατά το πρώτο έτος της Ελληνικής Επανάστασης. Αργότερα μεταφέρθηκε μαζί με τον αδελφό του στο Ορφανοτροφείο της Αίγινας. Σε ηλικία 18 ετών, ενδεχομένως χάρη σε πρωτοβουλία του Ειρηναίου Θείρσιου (μεγάλος Γερμανός φιλέλληνας ο οποίος ονομάστηκε «Praeceptor Bavariae»

Θεόδωρος Βρυζάκης: Ο

ιδεαλιστής ζωγράφος της επανάστασης (Το κείμενο

επιμελήθηκε ο Ιωάννης Λάσκαρης)

«Διδάσκαλος της Βαυαρίας» και «Πατέρας της ουμανιστικής εκπαίδευσης» στη Βαυαρία), μετέβη για σπουδές στο Μόναχο της Βαυαρίας όπου το 1832 εγγράφεται στο "Πανελλήνιον" του Μονάχου, το ελληνικό παιδαγωγικό σχολείο που είχε ιδρύσει ο Λουδοβίκος Α΄ όπου συγκεντρώνονταν επιλεγμένα ορφανά των Ελλήνων αγωνιστών της Επανάστασης.

Στο σχολείο αυτό η εκπαίδευση αναφερόταν συχνά στα πρόσφατα κατορθώματα των αγωνιστών. Παράλληλα, ο Βρυζάκης εξοικειώθηκε με εκδόσεις που σχετίζονταν με τον απελευθερωτικό αγώνα, από τις οποίες γνώρισε τα γεγονότα και τις προσωπογραφίες αγωνιστών και φιλελλήνων. Έτσι, αρχίζει να ασχολείται με τη ζωγραφική, απεικονίζοντας σχεδόν αποκλειστικά θέματα από την Επανάσταση του 1821. Το 1844 έγινε δεκτός στην Ακαδημία του Μονάχου, λαμβάνοντας για τα επόμενα έντεκα χρόνια, μέχρι το 1855, την υποτροφία της ελληνικής παροικίας της πόλης. Δάσκαλοι και φίλοι του υπήρξαν ορισμένοι εξάιρετοι καλλιτέχνες φιλελληνικών θεμάτων της εποχής του

ρομαντισμού όπως ο Carl Wilhelm von Heideck, ο Πέτερ φον Ες, ο Heinrich von Mayer, και άλλοι οι οποίοι αποτύπωσαν σκηνές του αγώνα κατά την παραμονή τους στην Ελλάδα στα χρόνια της βασιλείας του Όθωνα. Κατά την δεκαετία 1845–1855, ταξίδεψε και έζησε σε διάφορες πόλεις της



Δυτικής Ευρώπης για καλλιτεχνική ενημέρωση, με εξαίρεση τη διετία 1848–1850, όταν και επέστρεψε προσωρινά στην Ελλάδα.

Το 1855 συμμετείχε στην Διεθνή Έκθεση του Παρισιού με το έργο του «Η Έξοδος του Μεσολογγίου». Τον πίνακα αυτόν, ο ίδιος ο Βρυζάκης τον αντέγραψε τουλάχιστον δύο φορές. Δύο από τους πρωτότυπους πίνακες καταστράφηκαν στην μεγάλη πυρκαγιά του Μεσολογγίου το 1929. Το τρίτο πρωτότυπο

διασώζεται στην Εθνική Πινακοθήκη, αλλά ο ίδιος πίνακας κυκλοφόρησε και σε λιθογραφίες ήδη από το 1856. Η δημοφιλής θεματογραφία του καλλιτέχνη οδηγεί στη λιθογράφιση πολλών έργων του στο Μόναχο, τη Λειψία και το Παρίσι. Έτσι τα έργα του απέκτησαν ευρεία κυκλοφορία και «καθιερώθηκαν στη συνείδηση του κοινού ως αυθεντικές αναπαραστάσεις της νεότερης ελληνικής ιστορίας».

Κατά τη διετία 1861–1863, ταξίδεψε στην Αγγλία και αγιογράφησε την ελληνική εκκλησία του Ευαγγελισμού στο Μάντσεστερ. Το 1867 πήρε μέρος στην έκθεση του Del Vecchio στην Λειψία με τους πίνακες «Η Έξοδος του Μεσολογγίου», «Γιωργάκης Ολύμπιος», «Ο Λόρδος Βύρωνας στο Μεσολόγγι» και «Ο Όρκος της Αγίας Λαύρας».



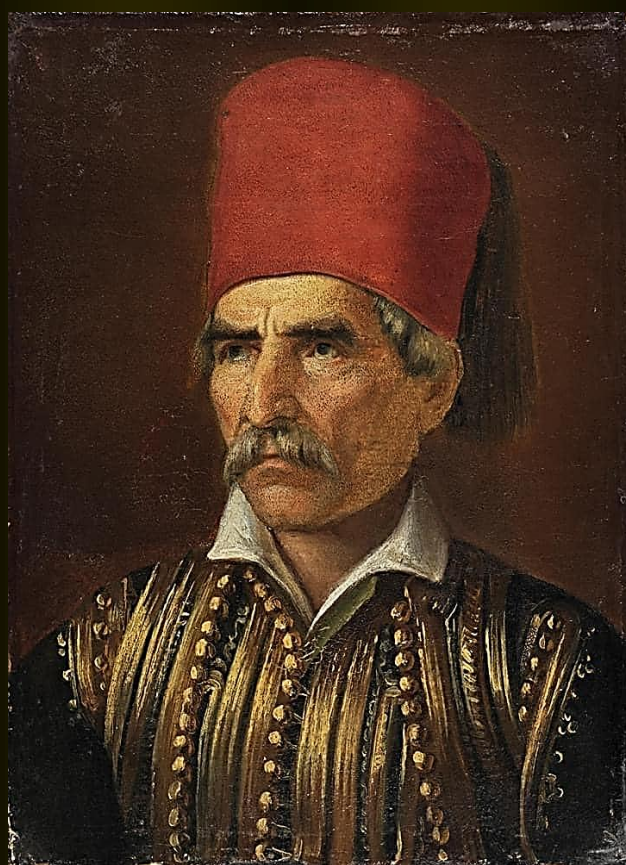
Πέθανε στο Μόναχο το 1878 και κηδεύτηκε στο τότε Α΄ Νεκροταφείο της πόλης. Με τη διαθήκη του, άφησε κληρονομιά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών όλα τα έργα τού ατελιέ του καθώς και 760 μάρκα για την επισκευή της οροφής της ελληνικής εκκλησίας του Σωτήρος (Salvatorkirche) στο Μόναχο.



Τα έργα του Βρυζάκη θεωρούνται ως τα κατεξοχήν δείγματα των Ελλήνων ρομαντικών ζωγράφων του 19ου αιώνα, οι περισσότεροι από τους οποίους σπούδασαν στη Γερμανία και δημιούργησαν τη λεγόμενη «Σχολή του Μονάχου».

Οι ελαιογραφίες του, όλες σχεδόν με θέματα ελληνικά, χαρακτηρίζονται από το ύφος των Δυτικοευρωπαίων ρομαντικών ζωγράφων του 19ου αιώνα. Στον 20ό

αιώνα, η αντίδραση κατά του ρομαντισμού οδήγησε πολλούς επικριτές του συγκεκριμένου ρεύματος να καταγγείλουν το ύφος του ως «πομπώδες», όμως μια εξίσου μεγάλη μερίδα το αξιολογεί θετικά ως «πληθωρικό». Στην εποχή τους, τα έργα του Βρυζάκη είχαν μεγάλη ζήτηση ως ζωντανές και πιστές αναπαραστάσεις της



ελληνικής ιστορίας. Μερικά μάλιστα από αυτά τα έργα έγιναν από νωρίς ευρύτερα γνωστά στο κοινό χάρη στις λιθογραφίες και άλλου είδους αναπαραγωγές.

Η τέχνη του Θεόδωρου Βρυζάκη κινείται στα πλαίσια του ακαδημαϊκού, ιδεαλιστικού Ρομαντικού Ρεαλισμού όπου κυριαρχεί το μνημειακό, σκηνοθετημένο, επιμελημένο ύφος των συνθέσεων που έχουν ρόλο ιδεολογικό. Το έργο του έχει υψηλή αισθητική τόσο στις επιβλητικές ιστορικές

σκηνές όσο και στα πορτραίτα, γεγονός που μαρτυρούν επίσης οι σημαντικές διεθνείς διακρίσεις που απέσπασε κατά την καλλιτεχνική του σταδιοδρομία.

Στους πίνακές του, το ενδιαφέρον του ζωγράφου επικεντρώνεται στην ενδυμασία των ατόμων και το στήσιμο της σκηνής γύρω από αυτά. Ωστόσο, αυτή η όμορφη θεατρικότητα των έργων του έχει ως αποτέλεσμα να διακρίνεται με δυσκολία κάποιο αίσθημα στα πρόσωπα που απεικονίζει. Οι κριτικοί τον επέκριναν επίσης για το γεγονός ότι φαινόταν να προσεγγίζει τα θέματά του με την ματιά

ενός ξένου, όμως, χωρίς καμία αμφιβολία, ο Βρυζάκης είναι ένας από τους κύριους θεμελιωτές της νεότερης (μεταβυζαντινής) ελληνικής ζωγραφικής και συγκαταλέγεται στους κορυφαίους Έλληνες ζωγράφους του 19ου αιώνα.

Το 1982, όταν το Μέγαρο Μαξίμου ορίστηκε ως έδρα του πρωθυπουργικού γραφείου, ο Ανδρέας Παπανδρέου τοποθέτησε στον τοίχο πίσω ακριβώς από την πολυθρόνα του πρωθυπουργού ένα έργο του Βρυζάκη, τον πίνακα «Η Ελλάς Ευγνωμονούσα»...